

ISTENNEK BÖLTS. RENDELÉSE SZERINT HALANDÓ
TESTÉRE NÉZVE EZ ÉLETBŐL UGYAN A' HALÁL
ÁLTAL KI-VÁGATOTT, DE BOLDOG LELKÉRE
NÉZVE AZ EGEKBEN, DRÁGA HIRERE NÉZ-
VE PEDIG E' FÖLDÖN MOSTAN-IS ÉLŐ,

KERESZTYÉN ÚRI FÉRJFIÚ,
NÉHAI MÉLTOSÁGOS GROF KIS-RHÉDEI

R H É D E I
S I G M O N D

UR Ö NAGYSÁGA:

A' kinek

Temetési Tízteségire és Ditséretes Emlekezetire mondatot
HALOTTI TANÍTÁSOK, és DEÁK ORATIO,
Napfényre botsáttattak,

Az ö Nagysága' Gyászba borúlt Nagy Hűségű ÖZVEGYÉNEK
MÉLTOSÁGOS LIBERA BARONISSA HADADI

VESSELENNYI KATA

ASZSZONY Ö NAGYSÁGÁNAK

Kegyefsége által

M D C C L X - d i k E f t e n d o b e n

KOLO'SVARATT Nyomt. P. LDI ISTVAN által, 1700-ak. Ert.

JÁN. XI. 25.

Monda nékie JÉSZUS: Én vagyok a' Feltámadás, és az Élet; a' ki én bennem hiszen, ha meg-bál-is, él.

2 KOR. V. 1.

*Tudjuk mi, hogy ha e' mi Földi Házunknak Hajléka el bomol, épületünk lézen ISTENTől, tudnillik nem kézzel tsináltatott. Házunk, hanem Örök-
való Memyben.*

'SOLT. CXII. 6.

Örök Emlekezetben lézen az Igaz.

PÉLD. X. I.

Az Igaznak Emlekezete áldott.

AZ ISTENHEZ KÖZEL-JÁROKRA FÖTSÁTTATNI
SZOKOTT TSAPÁSOKNAK 'SEDES ATYAI LÁTOGA-
TÁSOKNAK A' TESTTÖL ÉS A' VÉRTÖL SOHA
ELEGGÉ FEL NEM NYOMOZHATO

TITKOSUTA.

A' mellyről. is, MIDÖN

Ama' Szelid Lelkü : ISTENÉhez Búzgó Éregetű és mint-
egy-ugyan meg-Éorittatott Kegyeiségü

NÉHAI MÉLTOSÁGOS GROF KISRHÉDEI

R H E D E I
'S I G M O N D

UR ÖNAGYSÁGÁNAK;

MÉLTOSÁGOS LIBERA BARONISSA
HADADI

VESSELENYI KATA

GROF ASZSZONYNAK

Élete' el-felejthetetlen kedves

Párjának Hideg TETEMI; a' JÉHOVÁTól igen nagyon
meg-illettetett KESERVESEKNEK Szivekben mélyly Se-
beket ejtett Sirások 's Zokogások között KOPORSÓBA té-
tettek volna, a' meg-fomorodott MÉLTOSÁGOKNAK
tetézésekből,

A' Drági Reform. TEMPLOMba fel-gyülekezett Uri Rendek között élő
Nyelvel prédikállott

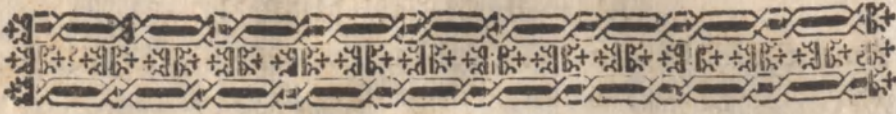
D E A K I F. S A M U E L

A' Helvétziai Konfessio Érént Réformáltatott Kolo'svári Sz. Ekléhiában
levelő KRISTUS' Nyájának egyik méltatlan Lelki Páftora.

MDCCLVIII. Ézt. a' Harmadik Hónapnak 12-dik Napján.

Haáz Rezső Múzeum Tudományos Könyvtára

Székelyudvarhely

CXIX. 'SOLT. ψ . 75. 76.

*Tudom URAM hogy Igazak a' Te Itéletid és Igaz'm OSTOROZ-
TÁL Engemet.*

*Légyen én vélem a' Te KEGYELMESSÉGED, hogy meg-vigaf-
taljon engemet!*

ψ . 107 - 116.

*Felette igen meg-nyomorodtam URam, - ne hagyj fégyent valla-
nom az én Reménységemben.*

'SID. XII. ψ . 5. 6.

*Elne fáradj Lelkedben mikor az URtől DORGALTATol, Mert a'
kiket feret az UR meg-Dorgálja.*

* * *

HALOTTI PREDIKÁTZIÓ,

Az ISTENnek az ötet Szeretőkön 's ö hozzája közelebb járókonn gyakorolni szokott keserves Látogatásíró, és az ISTEN-Né pének azon való panázolkodásáról.

A' Magyarázatra fel-vett SZENT LETZKE.

7 É R É M. XIV: 19.

המאם מאסת את יהודה ים בציון
געדה נפשך מדוע הכיתנו ואין לנו
מרפא קוה לשלום ואין טוב
ולעת מרפא והנה בעתה:

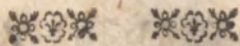
Magyar-fordítás :

*Vallyon meg-vetvén meg-vettedé Júdát? A' Siont utáljád a' te
lelked? Miért vertél meg-minket és semmi orvasságunk
nintsen : Várjuk a' békeiséget de semmi jó nints, és a'
gyógyulásnak idejét és imé félelem van!*

* * *

Gen nagyon sajnálom én azt Sz. Halotti Gzüle-
kezet; hogy midön én ennekelötte egy néhány
Éztendökkel , egy keserves és Gyázos Sereg

előtt Halotti Szomorú Tanítást tettem volna, az én előm-
be ízabott *Materiához* illendöképen, keményen ki-költtem
vala ama' *Cordubai* igen híres *Filozofus* a' *Lucius Amaeus*
Seneka ellen, 's ennek nevezetesen ezek ellen a' ízavai el-
len: *Semper futurum aliquid quod Te offendat considera:*
Navium enim Gubernator, nunquam ita totos Velorum explicuit
Sinus, ut non expedite se se ad contrahendum disponeret. So-
ha se légy (úgy mond) olyan bátor, hogy akármitől-is
avagy tsak kevésé-is tartalékok ne-légyen, mivel még a'
tsendes Tengereken hajókázó Hajósok-is, soha ki nem te-
fítik úgy a' magok Hajójoknak vitorláit 's azokat a' ízél-
nek soha olly bátorsággal nem erefztik nem botsátják;
hogy hirtelen 's ha kívántatik tsak egy ízem-pillantás
alatt is azokat vízíza ne rántsák, vízíza ne vonják!

Sajnálom (úgy mondám) ezt a' *Crisist*, Sz. H. nem
azért mintha ezt a' nagy ezü *Filozofust* éppen *infallibius*
Magisternek, 's ennek az ő mondásit-is ellene mondhatat-
lanoknak tartanám, vagy pedig az ő *Sententiai* ellen valaki-
nek ízöllani merő azon *Piaculumnak* vallanám, mert ha ízinte
ama' Világ előtt híres *Criticus* a' *Lipsius*, ennek az ő
Könyveit úgy meg-dítsérte légyen-is; hogy azokat a' Sz.
Írás után minden *profanus Auctorok* között éppen leg-első-
nek nevezte; de meg-botsásson mind *Lipsius* mind pedig-
len *Seneka!* el-költözött ugyan-is ma a' Tudósább világ köz-
zül a' *Pythagorás* 'αυτὸς ἔφα-ja, 's ízabad a' nem igaz Kama-
rán költ dolgokat ma bátran akárkinek-is meg-vetni
akármi nagy *Auctoritású* Ember légyen-is az a' ki azt ír-
ta, vagy pediglen mondotta, ízabad meg másfelöl az igazságot-
is be-venni és azt ízivesen is oltalmazni akárkinek-is; ám-bátor
alaton és *simplex* együgyü Ember lett légyen-is az a' ki azt
tanátsolja 's javallja: Ezek pedig nem hogy meg-tsalni
vagy másoktól meg-tsalattatni, nem tudó Emberek lettenek

vólna

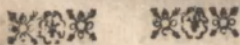

vólna; sőt inkább olyanok voltak bizonyára, a' kik közzül magát mindenik tetemesen meg-tsalta, sőt mások-is valakik őket e' dologban követték; mindegyrölegyig meg-tsallattattak, a' mikor t.i. a' nagy böltefség mellet már hanyatlani kezdett vénségekben mind ketten annyira mentek; hogy *Seneka* ugyan a' maga fázaz testén, *Lipsius* pedig a' lelkén haláloson vágatott Eret, amaz ugyan hogy a' kegyetlen Nérónak uralkodása és birtoka alá, e' pediglen hogy az ő tölle elébb tanult fozos útra ne-menne.

Sajnálom (harmadszor-is már azt mondom) hogy a' fokszor meg-nevezett *Senekanak* meg-említett favaí ellen kiköltem: mert ha fízte én azokat az *Idvezítő Igaz Hitnek az Emberben mindenkoron egy arányuképen lehető ki tündokléset 's hogy úgy fóljak Actuofitasát igen gyengén ostromló Argumentumnak esmér-em-is*, és a' melly ítélet tételemet még ma-is nem fájnálom 's még se fégyenlem, de még másfelől e' Világi külső dolgoknak fokszor meg-eső folyásokban és azoknak az ő reggeli vidámságokból estére temérdek fozorúságokra lehető júthatásokban, a' *Seneka* fellyebb említett favaíat egézfílen helybe hagyom, midőn t. i. ezt nyilván látom; Hogy e' Világnak 's az ebben lévő dolgoknak állandó állapotjokat 's azoknak mindenkoron egy formában tündokló ábrázatjokat reménleni senkinek-is nem lehet, mivel a' kik az ISTENhez mentől közelebb járnak azok annál több látogatásokkal érdekeltetnek, A' nagy Tzedrus fák-is mind fízten az apróbb fák olyanképpen ki-törnek, A' kiket Oázlopokká állított-is ISTEN a' maga Házában, Vigyázókká, Ör-állókká, a' Mennyei Salamon Ágyas-Házában; azok-is fzemély válogatás nélkül el-fedegettetnek, vagy-pediglen ki-dülnek, A' kik várják-is a' Békefséget a' Júdával, a' fhabdulást a' Sióonnal azokis fzüntelen félelemben 's retégésben légyenek: sőt ilyen keserves panafókra lépjenek:

Váljon (URam) meg-vertén meg-vertettedé a' Tídat? A' Siónon
 itájaa a' Te Lelked? Miért vertél-meg minket és semmi or-
 vafisánk nintsen: Várjuk a' Békeséget de semmi jó nintsen, és
 a' gyógyulásnak idejét és imé félelem van!

Melly igen zomorú Beüzédekben, az ISTEN Népének azt a
 meg-hármaztatott Panaüzfát rajzolja előnkbe a' Sz. Prófé-
 ta, melly állott nem tsak az ISTENhez közelgető bizo-
 nyos Népeknek fegyver és egyéb itileték által lett el hullá-
 fokban, hanem ezeken kívül fokaknak (kika' JEHOVA Ditsösége
 lakozásának fékét nem a' Bálványoknak halmokon, ha-
 nem a' Siónon építettettnek tartják vala.) meg-vertettedé-
 fekben, azoknak meg-nem gyógyittatásokban, sőt ezek mel-
 lett kedvetlen napokra 's igen félelmes időkre lett zomorú
 jutásokbann. A' mellyeket-is igen könnyen által lát-
 hattok Sz. H. Kereütyének, hogyha ezen Sz. Igéknek ki-vilá-
 gosításokban velem együtt e' két nevezetesebb 's nekem-
 is tzélul a' Magyarázatra fel-tett dolgokra figyelmeztek:
Elsőben-is az ISTENnek az Emberek körül való *Oeconomijá-*
 nak maga viselésének az Emberi okoskodással ellenkezni
 tetző Móját *Systémáját* meg-gondoljátok, 's *Másodszor*
 hogy ez a' mód nemhogy az ISTEN maga tökéletességi-
 vel ellenkezzék, sőt hogy az Embereknek, annál-is inkább
 az ISTENhez való ragaüzkodásoknak *mediumok* igen Haf-
 nos, Egészséges Idvefséges, ezközök légyen, abban elméteket
 meg-nyúgtatjátok. A' mellyeknek-is egy rövid órátska a-
 latt lejendő le-rajzolásokban, Oh vajha az UR JE'SUS
 Tanítványit hajdan a' nagy Emberek előtt bátran szól-
 lani tanító Ditsöséges Sz. Lélek, engemet-is a' Ti elöt-
 tetek való főllásra bátorrá tenne, és a' sérelmes füveket,
 's meg-febhedett lelkeket egyedül meg-orvosolni tudó JEHO-
 VA a' Ti füveteknek méllységesen ki-nyilatkozot febeibe
 én általam ama' mennyei-Gileádban termet lelki vígaf-talások-
 nak

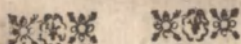
nak Balsamom ólajat öntene, hogy a' kik egy néhány napokkal ennekelötte ISTENtől ugyan *dupláson* meg-fomorittatatok ez órában vízfönt tsudára méltó módon meg-vimorittatok, gáztaltatnátok 's mint a' szabados tetfzésü JÉHOVÁnak ízához tanult 's fokott szerelmes Fiak és Leányok, az ISTEN' meg változhatatlan végezésén tökéletesen meg-nyúgodnátok. Légyetek azért a' KRISTUSban Szerelmefim egy kevésé figyelmetes Halgatók!

Soha sem botlott-meg t. i. Sz. H. egy dologban inkább a' Testel és a' Vérel tanátskozó Ember mint az ISTENnek abban az *Oeconomijában* a' melly szerént a' kiket szeret az ISTEN meg-látogatja, ostorozza, 's bünteti, a' kiket gyűlöl pedig azoknak e' Világnak fok-féle kedvetlenségi közötr-is nyúgodalmat ad, söt azokat fokfor másfoknak láttára külömb külömb féle javaival 's áldásival bé-tölti. Vajmi nagy-meg-háborodást tsinált ez az ISTEN Emberek körül való *Planuma* eleitől fogva még azokban-is, a' kik mások felett erősebbek 's tettetesebbek voltak az ISTEN mellett való buzgóságban 's a' Hitben: nagyott a' Gédeonban, nagyot a' békefséges tüdő Jobban, nagyot másokban-is. Ama' nem gyermeki ezü, nem-is minden kedvetlenségtől ijjedező, hanem okos, meg-élemedett, és az ISTENútaiba-is belé, fokott Asáfa' Lévi Nemzetségből való Barakiásnak Fia, (a' ki egy - néhány 'Sóltároknak maga volt írója, vagy mint másoknak tetfik tsak az éneklés belí műfikára igazítója,) meg-tántorodott volt a' LXXIII-dik 'Sólt. azon igen nagyon; söt majd az ISTENhez való engedelmeségnek határin kívül is lépett vala, mikor látná hogy az Istentelen Embernek jó szerentsje legyen, 's a' nyomorúságokban nintsen réze, ezen kívül pedig Arany lántz helyet kevéséggel környékezte-meg a' maga nyakát, 's a' Bibor köntös helyet az ő ruhája kegyet-

Váltsan (URam) meg-vertén meg-vertettedé a' Jídát? A' Siónt
tálad a' Te Lelkeá? Miért vertél-meg minket és semmi or-
vassunk nintsen: Várjuk a' Békeiséget de semmi jó nintsen, és
a' gyógyulásnak idejét és imé félelem van!

Melly igen fómorú Bezédekben, az ISTENNépeének azta,
meg-hármaztatott Panažfát rajžolja elönkbe a' Sz. Próté-
ta, melly állott nem tsak az ISTENhez közelgető bizo-
nyos Népeknek fegyver és egyéb itileték által lett el hullá-
fokban, hanem ezeken kívülfokaknak (kik a' JEHOVA Ditsösé-
ge lakozásának fékét nem a' Bálványoknak halmokon, ha-
nem a' Siónon építettettnek tartják vala.) meg-verteteté-
fekben, azoknak meg-nem gyógyittatáfokban, söt ezek mel-
lett kedvetlen napokra 's igen félelmes időkre lett fómo-
rú jutáfokban. A' mellyeket-is igen könnyen által lát-
hattok Sz. H. Kerežtyének, hogyha ezen Sz. Igéknek ki-vilá-
gosítáfokban velem együtt e' két nevezetesebb 's nékem-
is tzélul a' Magyarázatra fel-tett dolgokra figyelmeztek:
Elsőben-is az ISTENnek az Emberek körül való *Oeconomia*jának
maga viselésének az Emberi okoskodással ellenkezni
tetžő Móját *System*áját meg-gondoljátok, 's *Másodszor*
hogy ez a' mód nemhogy az ISTEN maga tökéleteseégi-
vel ellenkezzék, söt hogy az Embereknek, annál-is inkább
az ISTENhez való ragalžkodáfoknak *mediumok* igen Haž-
nos, Egészeség Idveszeség, ežközök légyen, abban elméteket
meg-nvúgtatjátok. A' mellyeknek-is egy rövid órátška a-
latt lejendő le-rajžoláfokban, Oh vajha az UR JE'SUS
Tanítványit hajdan a' nagy Emberek előtt bátran töl-
lani tanító Ditsöséség Sz. Lélek, engemet-is a' Ti elöt-
tetek való fállásra bátorrá tenne, és a' sereelmes živeket,
's meg-sebhedett lelkeket egyedül meg-orvosolni tudó JEHO-
VA a' Ti živeteknek méllységesen ki-nyilatkozot febeibe
én általam ama' mennyei-Gileádban termet lelki vigaf taláfok-

nak Balszomolaját öntene, hogy a' kik egy néhány napokkal ennekelötte ISTENTől ugyan *dupláson* meg-fomorittatatok ez órában vízont tsudára méltó módon meg-vimorittatok, gáztaltatnátok 's mint a' szabados tetfzésü JÉHOVÁnak szavához tanult 's szokott szerelmes Fiak és Leányok, az ISTEN' meg változhatatlan végezésén tökéletesen meg-nyugodnátok. Légyetek azért a' KRISTUSban Szerelmesim egy kevésse figyelmetes Halgatók!

Soha sem botlott-meg t. i. Sz. H. egy dologban inkább a' Testel és a' Vérel tanátskozó Ember mint az ISTENnek abban az *Oeconomyájában* a' melly szerez a' kiket szerez az ISTEN meg-látogatja, ostromozza, 's bünteti, a' kiket gyűlöl pedig azoknak e' Világnak fok-féle kedvetlenségi között-is nyugodalmat ad, sőt azokat fokszor másfoknak láttára külömb külömb féle javaival 's áldásával bé-tölti. Vajmi nagy-meg-háborodást tsinált ez az ISTEN Emberek körül való *Planuma* eleitől fogva még azokban-is, a' kik mások felett erősebbek 's tettetésebbek voltak az ISTEN mellett való buzgóságban 's a' Hitben: nagyott a' Gédeonban, nagyot a' békelességes tüdő Jobban, nagyot másokban-is. Ama' nem gyermeki ezü, nem-is minden kedvetlenségtől ijedező, hanem okos, meg-élemedett, és az ISTEN útába-is belé, szokott Asáfa' Lévi Nemzetségből való Barakiásnak Fia, (a' ki egy-néhány 'Sóltároknak maga volt írója, vagy mint másoknak tetfik csak az éneklésbeli műsikára igazítója,) meg-tántorodott volt a' LXXIII-dik 'Sólt. azon igen nagyon; sőt majd az ISTENhez való engedelmeségnek határin kívül is lépett vala, mikor látná hogy az Istentelen Embernek jó szerentsje legyen, 's a' nyomorúságokban nintsen része, ezen kívül pedig Arany lántz helyet kevelységgel környékezte-meg a' maga nyakát, 's a' Bibor köntös helyet az ő ruhája kegyet.

Kedvetlenség: más felől pedig az igaz Ember nyomorgat-
tatott minden napon 's az ő oltára ő reája a' Nappal e-
gyütt kél fel, sőt tovább is mégyen ésezekre nézve az erős Hit-
is ő benne ilyen kedvetlen és tántorgó főokra fokal ki: *Be-
leesés bázniát vettem az én ISTENembez való büségemnek, és
imé micsoda bázna va von annak hogy meg-tartóztattam maga-
gamat a' gonózságtól 's az Istentelenek útjokon nem indultam-el,
hogy kezemet tilalmas dolgokra nem emeltem-fel, hanem tisztán
igyekeztem az én ISTENnek meg-tartani szívemet, mivel úgy
véstem ezembe, hogy engemet akkor-is nyom az ítélet a' mikor
a' gonósz Embereknek örömök van, és a' büntetés még akkor is
érdekel engem mikoron a' hitetlenek az ő kivánsáza bé telik!*

És őh melly fok Ember lett ennek az ISTEN Em-
berek körül való maga viselése *Plasuma'* jól által nem látá-
fa miat eleitől fogva *Atheusá'* az ISTENnek az Emberek
körüli való gondviselését, sőt az ISTENT magát-is tagadó
Istentelen Emberré! E' vitte amaz Olaf Nemzetből való
Luciliust *Atheismusra* vagy inkább a' mái Tudófoknak meg-
külömböztetések szerint *Deismusra*, a' ki-is az IS-
TENi gondviselést hitetlenül tagadta. Ez az ISTENnek
a' Hívek és a' Hitetlenek a' Kegyes és Istentelen Embe-
rek körül való *Oeconomijának* nem tudása fédité-meg ama'
hires Neapolisi *Juristat* és *Medicust* a' *Julius Caesar Vaninust*,
ama' fellyebb való Seculumbéli minden *Atheusoknak* fő
Zárló-tartójakat, ki-is az *Atheismus* aránt való gyanúságban
a' tudós Világ előtt több vádlókat mind mentőket talált
magának, ez a' nyavalyás Ember, mikor oztán a' maga
mérget és Istentelen tudományt értelmét tovább már
nem palástolhatta, főrnnyü *opinió*okra fokal ki, és nevezet-
esen az én tzelomra hogy fieslek; az ISTENnek az Emberek
körüli való Dajkálkodását vagy azok körül való maga-visel-
lését tsudálatos *conceptussal: Amphibeatrum Aeternae Provi-*

dentiae

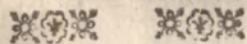
dentiae Divino Magiumnak mondotta, és ezt élő adó 's IS-TENT borbantó Könyvet a' fellyebb való *Seculumnak* xv-dik Évt. Világ elibe-is bortsátotta. De hagyjuk-el a' régiebbeket 's záljunk a' mi mostani időnkre, 's végyük elménkre, hogy vallyon még ma-is mitsoda nagyobb akadéjja, a' KRISTUS esméretén kívül lévő Pogányságnak eblen, hogy az Igafság fényes Napjának rogyogó sугárit volta-képen ne láthassa, 's vallyon mi a' közelebb való oka annak, hogy a' Kerefityén Vallástól úgy irtózzék; 's azt bé venni úgy re kívánja? Nem azé, hogy a' Kerefityén Vallásnak *principiumi* szerint a' Kerefityén Emberek e' Világon a' KRISTUSért 's a' KRISTUS mellett igen fokot kell szenvedni? a' hcimét az ő Irástudói a' Kerefityén Vallást *Miserorum Religionak*-is nevezték sok helyeken az ő irásaikban.

Igy motskolta hajdon a' Kerefityén Vallást amaz áhatatlan elméjü *παρεβατες* (a' mint ötöt Gregor. Nazianzenus szerint vala nevezni): ama' nagy Apostata a' Juliarus Imperator-is, midőn a' Kerefityén Vallásnak *Confessorit*, mind a' Napkeleti mind pedig a' Napnyúgoti birodalirában tsúdára méltó dühösséggel üldözi vala, és az ő tölle 's az ő maga zemei láttára keserves kinoknak nemével büntettettetnek, ilyen tudatlan sötépen bolondhoz illő merges hókka *insultal* vala, őket ilyenképen tsúfolja vala: *U' ti Vallástok úgy mond Kerefityének azt tartja, hogy a' ti Nazarenustok (így nevezvén tsúfoson az Ur Jéfust) benneteket fennedésre hívott e' Világon, azért mit zúgolódtok hogyha bunte nek-is benneteket, söt inkább uo a' ti tudományotok szerint, hogy valami keövetlenségek rajtatok e nek; mind azokat bilefsséggel fennedjétek 's türetek.* Ilyen *consequentiai* voltak a' mi magatok e' példákból láthatjátok eleitől fogva Sz. H. az IS-TEN *Plánuna* 's az Emberek körül való maga viselése

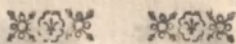
a' Sz. Irásban Géma nélkül sokszor igaz ama' *Regulájok* a' Sz. Irást Magyarázóknak, *Interrogatoriae voces et sententiae aequivalent Enuntiationibus negativis*: mint p. o. mikor ISTEN ezt mondja az Izrael Népének Hós. v. 25. *Vallyon énnékem áldoztatoké és énnékem hoztatoké előmbé minhát a' Puftába Negyven Éftendeig Izrael Háza!* éppen annyit tézen mintha az ISTEN ö nékie azt mondotta volna: Nékem nem áldoztatok a' puftában sem a' minhát nem én előmbé hoztatok 40 Éftendök alatt Izrael Háza 's. a'. t. Nátántól azt izeni ISTEN a' Dávidnak 2Sám. vii: 5. *Vallyon tsinálfé nekem házat hogy abban lakjam?* a' melly főök hogy *negative* véttessenek olvasd-meg 1Kir. viii: 19. holott ezek a' főök így adatnak világoson elő, *Te nem épithetz Házat énnékem hanem a' te Fiad épít Házat énnékem 's. a'. t.* Azért már ezek a' főök-is *Vallyon meg-vetvén meg-vettedé Júdat, és a' Siont utáljaé a' te Lelked, 's. a'. t.* annyit téfnek. *Te URam bizony, a' Júdat nem vetted meg, és a' Siont-is nem utálja a' te Lelked, miért vertél hát meg minket úgy hogy orvaságunk ne légyen?* 's. a'. t. Ugy-is kell Sz. H. ennek a' magyarázatnak bizonyoson folyni, mivel Jérémiás hogy az ISTEN az ö Kegyelmebbli fővetségére egyfzer fel-vett népét meg-utálja, 's örökösön meg-veffe foha bizony nem hitte 's ingyen fel fe tehette, annyival-is inkább, mivelhogy az a' főöllis formája mellyel itt él a' Próféta מנחם olyan meg-vetésért vétetik a' Sz. Irásban (mint 1Sám. 16: 1. és 7. ismét Ámós. v. 21. Ésa. xxiii: 15:) *a' melly örökös es meg-másfolhatatlan meg-vetést-is főokott gyakorta jelenteni, jól tudta azt is a' Próféta, hogy bizony az ISTEN sem a' Júda Nemzetségét (mellyből farmozaott test fzerint az UR JÉSUS az ISTENnek Sz. Fia Síd. vii: 14.) sem a' Siont (: mellyet válastott egyfzer a' maga fentsége hajlékának Sólt. ii: 5.) foha meg-nem veti, foha meg-nem utálja,*

mivel

mivel ebből a' Júdából 's ezen a' Sionon, kente fel örökké való Királyságra az ISTEN az UR JÉSUSt, ezen Júdából zármozott Orozláni *Tiulus*/sal, és nygan ezen Sion Királya' nevezetével tiszteltetett meg az UR-KRISTUS, a' melly-is ugy nem változhatik-meg semmi-képen; *hogy könnyebb légyen a' Mennynek és a' Fölának el-mul. i hogy sem mint ezekben leg-kissebb hibának is esni.* Luk.xvi: 17.

Ezek a' szavai hát a' Prófétának meg-törődéssel meg-hunyázkodással öfve kötött 's ISTENben való erősz bizodalommal tellyes szók, tellyes befédek, 's a' bünös Emberhez illö *submission*nak le-botsátkozásnak 's meg alázódásnak tsalhatatlan jelei, söt merö azon bünről való *confessiok* igaz Vallástételek, 's fummáson tsak ezt tézik: Mí URam Vallást téfünk tenéked arról töredelmes szivel 's lélekkal, hogy mi olyan bünösök, és a' te édes Ayai dajkázkodással 's kegyelmességdel olyan igen vízfza élök vagyunk; hogyha ellenünk mint bünösök ellen kemény búsulással ki kelnél, hogyha mi velünk a' mi érdemünk szert feddöznél, 's mint ilyen tetemes bünösöket illet velünk akképen tselekednél; mi minden Te büntetésidre méltók 's érdemefek volnánk De azt is tudjuk bizonyoson hogy *te a' Júdat joba-is meg-nem veted*, remélyük azt-is tsalhatatlanul, *hogy a' Siont joba-is meg-nem utálja a' te Lelked*, és ha szinte meg-verf-is meg sebesítetf-is bennünket méltó búsuláfodban, de ugyan tsak egyedül te vagy, a' ki ha kefel is de hiven munkálkodol orvasoltatáfunkban, ha láttatik-is néha mezfze távozni mi tölünk a' mi békefségünk; de ugyan tsak valóságos békefséget egyedül te adhatf minékünk, a' mi gyógyulhatáfunkat te vízed véghez, a' mi félelmeink között te oltalmaz, söt minden háborúságinkban te vigasztaléf meg bennünket. És ezek immár azok, a' mellyeket hogyha

józanon, meg-gondoltok leg-ottan, hogy az ISTENnek útai, az Emberek körül való maga viselésének *Planumi* a' józan okoskodással semmit-is ne ellenkezzenek, sőt azzal lépen meg-egyezzenek vilagofon által láthatjátok.

De közelgefsünk a' *Második* dologhoz-is, 's mikor ekképen látjuk hogy a' fellyebb meg-nevezett ISTEN' Emberek körül való maga viselésének *Planuma*, nem hogy ellenkező légyen az Emberek józan okoskodásokkal, hanem inkább azzal igen lépen meg-egyező, az ISTEN rézéről-is ugyan azon *Planuma* az ISTENnek melly igen ditsőséges légyen az ISTENnek, Hasznos pedig Idvefséges és egéséges magának-is az Embereknek rövideden mutassuk meg.

I. *Ditsőséges az ISTENnek magára nézve-is ez az ő Felsége Planuma*, a' melly fzerint az ISTENT-félő Embert meg-látogatja, sőt fzukséges-is arra, hogy ekképen, az ISTEN a' maga minden teremtfín való *despotica Aucto-ritás*át meg-mutassa meg-láttassa, E' végre kentelé meg magát ISTEN a' Nádabban, meg-ditsöité ő magát az Abihuban, az Áronnak két áldozó Pap Fiaiban 3Mós. x. 1. meg-eméktetvén ezek mind a' ketten, az URtól ki jövő tüznek általa egy fzenpillantásban, hogy meg-halnának, 's ezen példán mások-is tanulnának, hogyha t. i. azok-is a' kik az ISTENhez minden naponként közel járnak, es mintegy *Domesticus* az ISTENnek 's még-is így járnak, hát az ISTENTől távol járó, az ISTEN útáiban nem *versatus* nem jártas költés Emberek, miképen nem járhatnak. Ama' keserves fzenvedéseknek a' Sz. Irásban mássa nélkül való példája a' Sz. Jób Pátriárka, a' maga keservefőbb fzenvedési között, még nagyobb *Elogium*okkal prédikálja vala, az ő ártalmas vígáftaloi előtt, az ISTENnek a' látogatásokban ki-tündökleni fokott ditsöségét, és hatalmas Uraságát ekképen kólyán a' XII. *ref.* 3. 4. 25.

Enné

Émékem-is vajyon olyan ezem mint tinéktek, 's ki ne tudná ezeket mellyeket ti mondotok hogy az URnál vajyon egyedül a' Böltsesség 's a' JÉHOVA nál a' Hatalom, Imé a' mit akar-úgy meg-rontja hogy azt senki fel-nem épitheti, oltalma alá zárja az Embert és senki ommét ki nem veheti, Ö nálla vajyon az Erősség, 's mindennek valósága, a' ki azt tselekefki hogy a' Tanáts adók meg-fojtassanak a' jó tanáts adásfoktól, és a' Birákat meg-bolondítja, a' Királyoknak öveket ö oldja le, és ismét ö köti azt azoknak derekokra, el-vefki a' hatalmasokat, és az ékefen állótól a' befédet el-vefki, a' ki a' Fejedelmekkel azt tselekefki, hogy kietlen puftában bíjdosssanak tapogassanak vilá-gosság nélkül a' setében és téveljeggének mint a' réfeg.

II. Az ISTENnek látogatásai az Embereknek ha-zno-fok. A' szántó földek mennél jobban sűrűbben szántatnak; miveltenek, barázdáltatnak annál jobb, több, 's nagyobb fe-jü gabonákat teremnek. Az ISTENfőle Embereknek nyomorgat-tatások, 's azoknak szenedések a' Sz. Irásban szántásoknak 's barázdolásoknak nevezetével neveztetnek. Az ISTENNépe a' cxxix. Sólt. az 1.4. §. így panaszolkodik: Nyomorgattak gyakorta engemet az én ifjúságomtól fogva, az én hátamon szán-tottak a' szántók, es hozzku barázdákat vontanak, mindazáltal nékem nem árthattak semmit-is, mert az UR igaz és el-faggat-ta az Ellenség kötelit. Az ISTEN mikor a' maga Népet a' kísér-tetek által meg-barázdolja, 's szenedések által meg-szánt-ja, bizonyos hogy drága 's bövséges fejét adja az ama' tizta bú-zának, ama' kísértetek között-is mint a' Tüztől meg-tiztittatott Arany szinte úgy meg-friffeltetett Mennyei tizta Tudománynak, melly-is oztán az igaz hitnek nem fe-metes polyvával, az az: Emberi hazontalan találmányok-kal, leleményekkel telyes, hanem mindenféle recremen-tumokról üres 's egésségés gyümöltseit termi-meg. Mentől töbözör vágatja az ISTEN az Övéinek a' testi kí-

vánsá-

vánságoktól 's a' Világnak ferelmétől dagadazó Ereiket, azoknak annál frissebb, 's egészségesebb vérek lesz. Mentől inkább nyomja az ISTEN búsulásának terhes fajtója az igaz Híveket, mint az ISTEN várára plántált főlök meg-érlelt gerezdjeket, azokból az Evangyéliomi telves vígáztalásoknak annál bővebb 's annál édesebb hora lesz, 's az a' Sion Leányit annál bathatósabbán annál többfőör újítja és vidámitja meg. Zak. ix. 17.

III Harmadkor az ISTEN látogatási próbái az Embereknek egészségesek. A' Medicina az orvaslásnak mestersége nemes elméjű, igen jó lelkű, zemes 's józan Embert kívánó mesterség, azt még is a' gyermek-is jól tudja a' Medicina felől, hogy igen kevés van jó ízű 's avagy tsak valamenyire nem keferü Orvoság, az orvasoknak az ő Patikájokban: igaz-is a' bizonyára Kereftyének 's épen kétségben-is nem hozható 's mindennapi tapasztalható valóság, mert ha az Orvasok régi nagy Attyoknak *Aesculapius*nak, *Galenus*nak *Hippocrates*nek 's másoknak-is, ha az újjabbaknak *Hofram*nak *Boerhaave*eknek, *Syndenham*oknak *observatio*jokat irásfaikat meg-olvassuk az orvoságok között, többire mindenkor a' keferü orvaságokat mintegy *Praedominans*oknak mintegy elől járóknak, tsak nem minden *compositio*kban elé fordulni szokott gyakrabb orvaságoknak találjuk, sőt az Ember vérének, egész meg-vezésében meg-romlásában az *Aloeticumok*, a' *Balsamicumok*, 's minden *Antiscorbuticumok* a' leg-förnyebb a' leg keferübb 's leg-tsipősebb orvaságok. Ugy annyira hogyha valami édes izű orvaságok találtatnak az Orvasoknak *recipe*jekben vagy pedig a' Patikáriusoknak *Distillatorium*okban azok nem egyébért hanem tsak a' kényes a' válogató 's gyenge természetű Embereknek kedvekért találtattak 's tsak azokért-is kézfittetnek-meg.

Irjuk le most egy kevésé ha tetűzik zemeink előtt

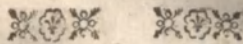

Szerelmefim az ISTENhez közel járó Embert mintegy igen nyavalyás bűnös Embert, kinek-is az ő Természeti ve-zettsége, romlottsága (: Róm. vii. 18. Job. xv. 16.) épen halálos nyavalya, (Ezék.: xvi: 4.) Ez tinaga orvasolja, maga *curálja* an az Izraélbéli *Archiater*, ama' Menny-Országban tanult ditsőséges, igentudós nagy orvos, az UR J.a' kinek keze alá Világ teremtetítől fogva mind e' mái napig-is magát csak egy beteg-is nem bortsátotta, a' kit ez tökéletesen meg-nem gyógyított volna : *Sőt a' Koporsóból-is ki bírja ez a' lelkeket, és a' negyed napi n.eg-böltat, 's már büfködni kezdet Lázárt-is fel-támasztotta, Ján.-xi. 17. 44* Nemád ez soha édes orvasfágot az ilyen lelki betegeknek, mivel az édesek (a' mint *Hippocrates* nevezetesen jegyzette meg) az Ember gyomrában leg-hamarébb *Acsfalnak* meg-etzetettednek meg-vefnek. A' nyavalyás bűnös Embert vallyon nem e' világi múlandó jóknak édesfégi, 's magokat kedveltető sőt nyalogattató mézeféségi tsalják rontjáké-meg leg-hamarább 'sgyakrabban? nem kell példa erre, mivel ezt akárki-is minden naponként láthatja. Keserü füvekből úgymint a' fzenvedéseknek myrhájából a' keserves fájdalmoknak isóp-jából, 's rajtunk által menni szokott keserüségeknek Alo-ésiből kézfiti hát az UR JÉ'SUS azokat az Idvesféges orvasfágokat, a' mellyeket jól tud hogy minékünk használhatnak, sőt maga-is ez a' mi lelki orvasfunk az UR JÉ'SUS a' ki nem vala kéntelen azzal, mint mi fegény halandó 's nyavalyás bűnös Emberek, hogy efféle orvasfágokkal éljen, 's azt bizonyára nem-is tselekedte volna ha minket nem fteretett volna, maga-is mondom az UR JÉ'SUS, mikor mi érettünk a' Kereftfán függene, *Myrhás és Isópos igen keserü etzettel itattatott meg Ján. xix: .29* hogy minékünk ezzel-is példát adra előnkbe, Róm. xv: 4 Tsudaljátoké hát Sz. H. ha az ISTEN a' lelki Lletre meg-al-ar

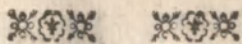
ván eleveníteni a' Bűnök halálos betegségébe fetregő Embert keferü Orvasságokat, fojtos 's tsak nem megfalaftó *remediumok*at közön ő reaja, hogy azoknak a' világnak ketsegtető 's édesgető jávaihoz tsak nem hozzá enyvezödött Éveket el-Éakafza el-vonja, söt néha igen kemény *Curához*-is fog Ő Felsége, hogy az Embert az ő hozzája való Ézeretben annál inkább megtartsa, mikoron t. i. az Édes Atyákat, Anyákat, Bölts és mi tőlünk vóltaképen által nem látható 's meg-sem fogható tetÉzéséből 's Tanátsából, Ézerelmes Magzatjaiktól, ugyan azokat Engedelmes Jó Vejeitől, ezeket víÉont Drága kedves Édes Attyoktól Annyoktól, a' Hűséges és tífza Ézerettel égő, s' egymáshoz egyenes Éivet vífelő Házas - Tárfák közzül egyiket a' másíktól, Az Atyafiakat Atyafaitól, a' jó és Éives Barátokat, barátjoktól, keferves és majd épen el-vífelhetetlen fájdalommal foÉtja-meg, És vallyon mitsoda lehet keferőbb Orvassága ennél e' Világon immár a' kegyes és jó léleknek ! De akárminéműnek tessenek minékünk ezek K.H. De bizony az efféle Orvasságok a' beteget majd meg-fordítják, és az orvasló JÉ'SUSshoz Éorofsabban 's bizodalmasabban ragafzkodni tanítják, a' vért és az indulatokat ő benne meg-tífztítják, a' Éiveket, Világnak halált hozó Ézerelmétől el-vonnyák, egy Éóval ennek a' Mennyei Patikának Orvassági, ámbár elébb kedvetlen izűek légyenek-is, de az illyen lelki Beteget majd egÉÉzen meg-gyógyíttják.

IV. NegyedÉzer *Az ISTENnek kísértÉfi 's látogatáfi az Emberebnek Idveségések-is Éoktak lenni*, Bizonyítja és erőfti ezt az egÉÉ Sz. Írás, a' melly-is, az Idveségnek hit által lehetó el-nyerhetÉsére a' ÉzenvedÉsek utánál egy kö-zönségÉfbb útat elejekbe nem Éabott az Embereknek, Talám nem gondolkodik vala még a' Mennyei Hazáról

ama' Sinagógának Fejedelme, és a' KRISTUSHoz nem-ígyen siet vala, ha az ISTEN ötet az ő kedves Leányának halálában meg-nem bomorította volna, Mát ix: 18. Inkább szemléli vala me'zse terjedett birodalmának féleltségét 's nagyságát, a' Sénakéribenn győzedelmet vett Ézékiás, mintsem a' Mennyeknek Országának boldogságát, hogyha az ISTEN ötet keserves 's igen fájdalmas nyavalyákkal meg-nem látogatta volna, és az ő szívét a' Világiaktól e-gézzén el-vévén, buzgóságos imádságok által ama' Mennyei Hazának szorgalmatosabb kérésére fel-nem serkentette volna. A' változhatatlan örökké való Eletre, sokkal restesebben 's kevessebben sietnének, ha e' világi múlandó rövid Élet fok féle kísértetekkel meg-örfoszolhatatlan nyavalyákkal bajjal búval és bánatokkal meg-elegyítettett nem volna, Egy szóval sem az ISTENt illendőképen szeretni, sem az ISTENnek tetzőképen imádkozni, sem a' Világot vóltaképen meg-útálni nem tudnók; ha a' Világi Életben az ISTEN semmi kedvetlenséggel bennünket nem terhelne, sőt az Évangyéliom hirdetőinek az Apostoloknak-is az ő tőlök meg-térítettettekhez az UR JÉSZUS mellett lévő álhatatosságnak javallására, ez a' kiváltképpen való *motivumok* vala: *Hogy fok báborságok és nyomorúságok által kell minékünk bé-mennünk az ISTENnek Országába.* Tsel xiv: 22. mint a' Sz. Luk. tanítja.

De gondolom sőt mintegy által-is látom Sz. H. másoda gondolat ütlödjék ezen én szavaim által elmétekbe: Így gondolkodhattok kétség kívül: A' mit mondasz halljuk, erőfited szavaidat a' Sz. Írásból, azért el-is hiszük ezen kívül-is, hogy a' látogatás a' bánat, a' keserűség, mintegy ugyan véle születtett legyen a' Kereszttyén Emberrel, azt a' mindennapi példákból világosan tanuljuk, De még más felől azt-is nyilván látjuk, hogy az Ember

Élete e' Világon majd mondani, tsak egy tenyéni, az-
is fokféle kedvetlenséggel vagyon teli, Vailyon azért a'
Mindenható ISTEN a' ki a' fejmiből-is valóságot tud
ki-hozni, 's a' ki a' maga Sz. tettéfe szerint mind a'
Mennyen mind pedig a' Földön valamit akar meg-tseleked-
heti, nem kézhithetett volnaé ezzel ellenkező *Syftém*t vagy
*Planum*ot magának 's a' maga Ditsöségének és Tökelle-
téségeinek meg-sértődése nélkül nem tselekedhetne volnaé
azt-meg eleitől fogva, 's még-ma-is nem tselekedhetné
meg, hogy az Ötet szeretők e' Világi rövid életekben semmit
se szenvedjenek, ostort vagy látogatást ne-érezzenek, ha-
nem mind azokban a' kedvetlenségekben, valamellyek a'
Hiveken által mennek, tsak az ötet nem szerető Hitetlenek
részüljenek? Könnyen felgondolható Kérdés ez Sz. H.
de nagy kérdés, nehéz Kérdés, és szeretnék akárkitől-
is erre a' Kérdésre, illendő 's elégséges fele-
letet tétetni, én magam-is Sz. H. az ISTENnek ki-nyil-
latkoztatott akarátjának *Prédikátora*, hirdetője vagyok, 's
nem az ő el-rejtett 's mi töllünk el-titkolt akarátjának,
meg-is felelek örömet, ha tudok meg-felelni, azokból
mellyeket az ISTEN minékünk a' Sz. Irásban ki-jelentett,
ki-nyilatkoztatott, Az ISTENnek pedig Senkinek-is-ki nem
nyilatkoztatott titkai felől, halgtok inkább, mintsem arról
tudatlanul 's vakmerőképen valamit olyat főljak, a' miért a'
mondásék énnékem-is, a' mi amaz A nűsít tanítuló Prófétá-
ának mondatott vala: *Avagy (úrymond a' Király) tanítosja vagyé
te a' Királynak? Halgafs mert majd gonoszúljárj.* 2Kron. xxv. 16.

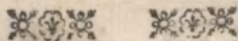
Ugyan tsak ha szabad a' ki-jelentetteköl a' titkosok-
ról, és az el-rejtettekről, józanon okoskodni, én-is az ISTEN-
nek töllünk el-rejtett tickaihoz illő Sz. *reverentiával* 's
minden tartózkodással erre a' Kérdésre azt felelem azt
mondom: Hogy az ISTEN fokakat tselekedhetnék mel-

lyeket

lyeket nem tselekezik, sőt olyan dolog-is elég vagyon a' melly nekünk jónak látzik, még-is az ISTEN az ő Hivei körül való maga viselésének egytér ki-rendelt *Systémája* szerint azokat meg-nem tselekedheti. T. i. ha az Hivő Ember e' Világon semmi nyomorúságot nem látna, nem Ember hanem épen mint egy ISTEN volna, a' hivő Embereknek állapotjuk merő épségnek állapotja, 's nem *status naturae corruptae* nem vezett Termézetnek 's nem bűnnek állapotja volna, és így a' KRISTUS JÉBUS Testben öltözésére, Közben járására, érettünk való esedezésére a' Hivőknek tellyeséggel semmi fűkségek nem volna, mivel így ő benne bűn-is nem volna, már pedig tudni való dolog az; hogy a' mi hozzánk ragadott bűn, minden mi romlottságinknak, látogatásainknak 's ostoroztatásainknak egyetlen-egy fő oka, azt mondja az ISTEN látogatásiban ritka *experientia*jú nagy és tudós Mester a' Sz. Jób: *Nem a' porból következik a' nyomorúság, 's a' háborúság-is nem a' Földből nevededik, hanem nyomorúságra küldetik az Ember a' bűnért, nem különben mint az elevenfenekekből fíkrák kóttak fel-menni.* V. B. 6. 7. ψ.

Rekefzük bé azért Sz. H. ha így vagynak a' dolgok a' Próféta szavait 's mondjuk azt, hogy midőn az ISTEN válaftott Népének képiben ilyen fűkra fokad a' Jérémiás. *meg-vertén meg-vertette ő a' Júdát, és a' Siont útájaé a' te Ielked*: Nem kételkedik semmit-is az ISTENnek az övéihez való jó indulatjában 's Atyai jóvöltában, hanem csak az ISTENnek az ötet szerető Júda Férfijához 's Sion Leányihoz, az az, az ötet szerető igaz Hivekhez való Atyai godviselését jelenti-ki, a' melly-is többire mindenkor a' szeretetett vezűzővel az édest keserüvel fűkta elégíteni 'Sid. XII: 6- *Sőt mihor a' meg-vertetésnek meg-nem or. uszóratása felől, a' békefűgnek várása után-is a' békefűggel*

ellenkező rosz felől, és a' gyógyulásnak idejét is kétségesse tévő félelem felől panaszolkodik, tsak a' mit az ISTEN kezeihez nem tudó, 's az ő Felsége titkaihoz nem értő Világ tudáll, másfelől pedig az ISTEN Fiaivá 's Leányivá fogadott Hivek minden naponként tapaszthatnak és igen jól-is tudnak, az ISTENnek azt a' titkos *arcanum*-át titkos maga viselését kívánnyá zemeik eleibe terjeszteni, és az abban való *Perfecta adquietentiában* tökéletes meg-nyúgovásban akar bennünket meg-erősíteni, Egy szóval a' Próféta minket ezen szavai által, az ISTENnek az Emberekhez való maga alkalmaztatásának még a' Sz. Pál Apostoltól-is el-rejtetett ama' tsudálatos *Planumának* megtudására akar ferkenteni, (meg-mutatván egyfersmind hogy különbözők az ISTENnek útaitól az Embereknek útai.) a' mellyeta' Sz. Pál ilyen hathatós szókkal fejezett-ki: *ὦ βεδοος ΠΑΤΕΡ του σοφί και γνωσεως θεου es ανζη ν ασοι αι οδοι αυτου! Oh ISTEN böltséjségeknek és tudományjának mélységes gazdagsága! Melly igen végére mehetetlenek az ő útai.* Rom. xi: 43.

T U D O M Á N Y.

Nintsen, soha sem-is völt ISTENnek e' Világon, olly büséges ollyan kedves és ollyan meg-ferittatott Kegyeségü Igaz Hive, a' kit gyakorta ő Felsége keservesen meg-nem látogatott volna, nem azért hogy őtet meg-útálja 's meg-veffe, hanem hogy annyival is inkább magához foktassa 's magához édesítse.

Igazságát e' Tudománynak nem tsak a' magát meg-vettetni gondoló Júdának, nem tsak a' magát meg-útáltatnak itélt Sionnak példáiból látjátok Sz. H. hanem egyfersmind az ISTEN Hazának eddig el-folyt minden *Periodus*-ban szakaszban nyilván tapaszthatjátok, Oh ha előnkben állanának ma amaz ISTENTől ő reájok botsáttatott erős

próbákon 'a kemény kísérteteken által ment nagy hitű Abrahamok, amaz ISTEN látogatáfinak kemény tüzzel fővő Kohában is meg-nem eméztetett sőt inkább inkább meg frűfeltetett 's ISTENhez tanult Sz. Jóbok: a' fokféle fzenvedéseknek fzenyes fzurkos ruháját 's korimos 'sákját vil felő fámptalan fok Martyrok, kiknek-is az ő ISTENekhez 's JÉ'SUSokhoz való álhatatos hűségeknek e' Világi Eletben többire tsak a' fzenvedés vólt jútalmok, A' kik közzül igen fokaknak, kik vídámsággal 's tfendefséggel viradtak fel reggelre, keferves vólt fokfzor a' Napnak ágyas házába való le mente, és a' kik ha ma az UR JÉ'SUS-fal Jákóbbal, Jánossal, és Péterrel, az Olaj-fáknak és a' Thábor Hegyén örvendetes 's ditsőséges fész dolgokat néztenek, majd onnét le-fállván nem fokára keferves és fomotú dolgokat fzemléltének a' Getsemáné kertben. Mát. xvii: és Ján. xviii: előlj. p.

Oka pedig ennek a' Tudomáynak az Édes' Atyai *Storge* vagy *relatio*, a' melly olyan az ISTENben az ő igaz Híveihez, minemű az Édes Atyájé az ő édes Gyermekihez, a' ki ingyen sem azért vezűfőzi gyermekit, hogy azokat ő magától el-űzze, el-veffe, el-taűítsa, hanem inkább azért hogy azoknak ő Lelkekett megtartsa, a' mint B. Salamon a' Példa. K. xxiii: 14. világofon tanítja, az ISTEN-is az Övét azért látogatja, hogy foktassa ötet a' fzenvedésekhez, melly a' jó Léleknek épen hogy úgy fűlőjak rothadás ellen való *Balsamuma*, hogy dagja bé a' Híveket vádoló hazugság; Lelkének a' Sátánnak a' Száját, a' ki azzal vádolja az ISTENT és a' Híveket: hogy a' Hívek azért fzeretik azért felik az ISTENT, hogy az ISTEN kedvez nekik és öket minden jókkal meg-áldja, a' mint a' Jób ártatlanságával és hűségével ditsekedő Sz. ISTENnek épen a' Sátán ellene ezt veri vála, Jób 1: 9. *Egy Lóvalányho* *Könyv* az ISTEN az ő

öröglás alá foktatott Fiait és Leányit a' Földi vízon-
tagságoknak fzetemes oskolájából, amaz örökkévaló nyú-
godalomnak, 's minden vízonagságok nélkül való Öröm-
nek lakó helyének a' Mennyországának keresésére jó eleve
foktassa, a' cxix. Solt. 71- y. 's a' t.

A' mi Tisztünk és köteletségünkazért mind ezekből Sz. He'
következendő dolgokban fundáltatvalégyenek 1. Ha az ISTEN
titkos útaiban bölts fivel kívánunk jární, nem e' Világi
ferentsének, vagy pedig idején való boldogságnak magas
hegyein keressük a' valóságos boldogságot, 's örömet,
hanem a' meg-alázodásnak és az ártatlan együgyűségnek
igen alaton halmain, mert e' világi ferentsének és fizes
boldogságnak hegyén nevededni fokott minden öröm va-
lósággal tsak üröm, minden boldogság femfény-vefztő
tsalárság, 'Solt. LXXIII: 's annak minden gyümöfse minden
hafna, tsak olyan mint a' 'Sodoma Földének almája,
mellyről a' *Plinius* azt írja, hogy a' kívül igen fész 's az
Embereknek femeknek mintegy ugyan mosolygó, de ha
valaki azt ketté hafítja, azt belöl merő azonn hamvakkal
és meg-büfhödött rothadással épen tellyesnek találja.

2. Mikor látjuk az ISTENTöl azokat-is meg-látogat-
tattni 's meg-fomorittatni, kiket e' Földön nagyokká tett
's ültetett e' világi dolgok igazgatáfoknak kormányára, azt-
is idegen dolognak új dolognak ne tartsuk. Ama' Pogány
Horatius mit tudott az ISTEN útaihoz, még is egy hel-
lyen a' maga verfei között a' nagy Embereket is meg-já-
tzodtató ferentséröl és azzal gyakorita együtt-jaró
változáfokról így föllott:

*Saepius ventis agitatur ingens
Pinus, et celsae graviore casu
Decidunt turres, feriuntque summos
Fulmina Montes.*

az az, A' nagy Tzedrus (Fenyő) fákat gyakrab b fél-
vél éri mint az apróbb bokrokat, A' Tornokok mentől
nagyobbak magosabbak, ha le-efnek annál zörnyebb zaka-
dáffal és romláffal cfnek-le, és a' felemelkedett 's tetéfebb
Hegyek-is a' Menykötől inkább érdekeltetnek.

3. Féljen akkor a' község, mikor ISTEN a' Hazá-
nak Nagyjaival keménnyen bánik, mert ha a' nyers fák-is
az ISTEN harágjának tüzetőlkönnyen meg-gyúladhatnak,
vallyon a' meg-afzott fák miképen maradnak-meg, mikor a'
nagy Elő fák az URnak harágjának fele miatt ki-dőlnek, ak-
kor bizony azoknak le-omlások miatt fok apróbbak ki-törnek,
és a' Főnek vagy az Emberben lévő *principalis* tagoknak
nyavalyáikat az apróbb tagok a' magok nagy károkkal
érik - meg.

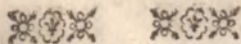
4. Utólzör még ez-is a' mi Tízttünk 's zoros kö-
telességünk, Imádkozzék minden jó Lelkü Ember buz-
gón az ISTENnek, hogy midőn az Eftendők külöm-
ben-is zomorúak, az Idők kedvetlenek, kegyelmezzén-
meg az ISTEN a' maga Házának és a' maga Népeének,
az Erős Ozlopokat ne-dőjtse-ki, az ő Házában lévő erős
Szegeket, mellyekre a' Lelki Izraelnek igyes bajzó dol-
gai vagynak fel-függeztette ne-törje-ki, A' Tanáts-adót,
a' Jól tévőt a' maga Népe közzül ne fedje-ki, hanem
emlékezzék-meg a' Júdáról, vegye zívére a' Sionnak
romlását 's annak sebeit orvasolja-meg, Békességét Em-
beri reménség felett-is hozza-meg, és ötet az ő Félelmei
között hathatósón vígaftalja-meg, Egy szóval: *Téritsen
meg minket e' Világnak szívalommal tellyes púftájáról ő magához,
hogy mi-is Ő hozzája valójában térhefsünk-meg, és ekképen a' na-
ga Házának Napjait, miképen valónak a' regi időben mi-közot-
tünk-is újítsa-meg.* Jér. Sir. v: 21.

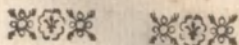
* * * *

Oh melly nagy Lelki Fájdalommal 's mélységes keferüséggel kell ma énnékem mind a' Jérémiás Sz. Próféta szavait, mind pedig azoknak tsekély magyarázatjokat kedvem ellen-is Te reád illetnem, imé kettős bánatba kettős szomorúságba borúlt Nagy Méltóságú, az ISTEN, a' Királyi Felség, és a' Haza előtt-is nagy tekintetben lévő VESSELENYI Uri Familia, Uri Ház! A' ki-is egy néhány rövid Napoknakel-folyások alatt midőn nem tsak egyik erőfs O'zlopodtól, u. m. ama' nagy *Experientiájú* ISTENéhez erőfs Hitü 's bizodalmu *HEROSTól*, Néhai B. E. Mélt. L. B. Hadadi VESSELENYI ISTVAN Urtól ö Nagyságától. 's. a'. t. tsak igen hirtelen 's reménytelen megfoztatál, hanem egyfersmind ditsőségesen terjedni kezdett Familiád egyik drága 's meg-betsülhetetlen ága le-töretésében, u. m. ama' Bárányi felid teremézetü, 's bizony e' mái világban épen tsudára méltó jámbor 's példás Kegyességü Néhai Kis Rhédei RHÉDEI 'SIGMOND Gróf Urban épen meg-firathatatlan kárt vallottál, vallyon nem a' te szádba illiké valósággal a' Jérémiásnak ez igen szomorú 's keferves panaszja: *Avagy meg-vetvén meg-vettedé a' Fúdat, és a' Siont útáljáé a' te Lelked? Miért vertél-meg minket és semmi Orvaságunk nintsen? Vártuk a' Béke/séget és semmi jó nints: és a' Gyógyulásnak idejét, de imé félelem van!*

Melley reménségünkön kívül tsak igen hamar bennünket el-hagyott, és minékünk szives várakozásink után-is, félelmet söt meg-gyógyulhatatlan fájdalmakat okozott b. e. Kedves Grófunk Néhai Kis Rhédei RHÉDEI 'SIGMOND Ur ö Nagysága, szármozott vala e' múlandó Világra e' mo'tani sokféle kedvetlenségekkel folyó *Seculum*-nak 22-dik E'ztendejében, Néhai Mélt. Kis Rhédei RHÉDEI FERENTZ Urtól mint Édes Attyától, és ugyan ama' Kegyelemnek 's Termézetnek sok Ajándékival bővöl-

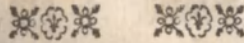

ködő Néhai Méltóságos Vargyafi DÁNIEL MARIA
UR Azzonytól mint Édes Azzony Annyától, kinek-is
fivében még Gyermekek korában már nagyon ragyogván a'
Kegyelemnek tündöklő fikrátskái, óh melly tsalhatatlan
reménséget nyújtának mindeneknek még jó eleve arról,
hogy ő fel-nevelkedvén 's tellyes Ember-kort érvén, lenne
valósággal a' maga Mélt. Uri Familiájának valóságos díze,
Hazájának Oflopa 's Ékesége, Meg-váltó JÉBUSÁnak egy
álhatatos igaz Hive: És bizonyára óh tsalt vetni nem
tudó reménségek egész erőben be bé-telyesedétek! mivel
ez a' mi Áldott Emlekezetü Néhai Grófunk sebessen járó
éles elméjével el-végezvén tsak igen hamar söt ugyan tö-
kéletességre-is vivén a' M. Vásárhelyi Ref.N. Kollégiumban a'
maga tanulását, nem vala immár egyéb hátra, hanem
hogy a' *Politikai* társaságnak sok Nemes Elnéket meg-fris-
felő *Theatrumára* serény lábakkal ki-lépnék, és mind azok-
ra a' fűkséges *Maximákra*, mellyek az igaz és jó Haza
Fiaiban meg-főztak kivántatni magát egészzen el-kézfítné,
Igen fzerentsés lévén ezekben-is e' mi Áldott Emlekeze-
tü Néhai Grófunk, tsak e' vala már fel-tett tzeljének
's fándékának határa; hogy ama' B. Salamon-
tól minden Kárbunkulufoknál nagyobbra betsülterett
drága kintsre az Igaz hűséges és jó Feleségre tenne
fzert, melly fándékában-is a' házafági Szent Elet' egyetlen-
egy meg-áldhatója az UR ISTEN ötet úgy meg-áldottavala
(merem azt minden hízelkedés nélkül el-mondani :) hogy
fenkit-is jobban nem a' két Magyar Hazában, mikor t. i.
amaz én alatt járó ditséretemen fokkal fellyül járó, min-
den fzéségnek, kegyességnek, höltsefségnek, ISTENi
félelmének és tífza Életnek épen Rerrek *summóját*, Mélt.
és fületett Lib. BARONISSA Hadadi VESSELENYI KATA
Ur Azzonyt ő Nagyságát ezen mostan folyó *Seculumnak*

51-dik Eftend. a' 7-dik Hónapnak 20-dik Napján Házas Társul el vévé, és a' melly áldott Házaságot a' Mennyei Felség meg-is gyümölszöttete amaz igen feltő kintsel; Gróf Kis Rhédei RHÉDEI FERENTZel, a' ki tsak már-is képen nevekedik, Mélt. Nagy Attya Urának 's Nagy Anyja A'z'zönyának, úgy fízte édes A'z'zöny Annyának-is fíemeiket gyönyörködteti, és Néhai Édes Uri Attyának fíomorú halálival esett Rhédei Grófi Familia nagy tsorbáját annak idejében reméljük hogy ki-pótolja 's bé-tölti.

Arany idők valának pedig méltán úgy mondhatom a' mellyekben ez az Uri drága Pár a' VESSELÉNYI Mélt. Uri Hízban fíemléltethetik vala, mert itt a' két Testben egy fíiv, egy Lélek, egy akarat, és egy fíeretett lakozik vala, Az ő fíájokból zúgolodást, panaft, illerlen befédekert fenki-is nem hall vala, le-fektek fel-költek, járások kelések, ezeknek békefséges egy fíóval minden Munkájok tselekedetek fíendefséggel tellyes vala. Ezeknek fíemeikből az Ember-betsüllés, fíivekből az ISTENi Félelem, a' Kegyefség, minden tselekedeteikben a' minden kevélységtől irtózó egyenes együgyűség mint egy ugyan ki néz vala, egy fíóval: Ez az ISTEN félő drága Pár e mostani allyára tért kezdet Világnak épen Díze, ize, 's Sava vala, De óh Világi rövid élettel együtt járó igen rövid boldogság! óh alig tsillámló 's megint sűrű homályba boruló álhatatlan vídámság! be meg-jáztodtatod te azokat-is a' kik te rajtad soha se kaptak (vagy inkább monjam) bofíút állani kívánf azokon a' kik barátságot te veled soha-is nem tartottak! mert óh Fájdalom! mind ezek reménység kívül tsak hamar el-múlnak és el felejtethetlen gyázos napokra fordulának, mert Néhai Gróf Kis Rhédei RHÉDEI 'SIGMOND Ur ő Nagysága, ama' Szelid Léleknek és minden Kerefítyén Virtusóknak épen Élő Tárhíza, a'

femmi féle *remedium*oknak nem engedő nyavalyáknak 13 napokig tartó ostromaival meg-győzötttven a' 2-dik Hónapnak 18-dik Napjára viradolag, e' múlandó világból ki-költözék, és a' Páros Eletnek elő fámlált minden gyönyörűségeinek örökös véget vete, Mélt. el-hagyatott Kedves VESSELENYI KATAjának, tölle el-maradott és gyengesége miatt e' moztani fozomúságot ingyen sem képzelhető kiseded RHÉDEI FERENTZének, úgy Mélt. L. B. Hadadi VESSELENYI FERENTZ Ur ö Nagyságának, a' Tsáfári és Királyi Felségek' Camerariusoknak, N. Közép Szólnok Vár-megye igazság ízerető Fő Ispánjának, a' Kolo'svári Ref. Ekklesiának 's Kollégiomnak, úgy egyfzersminda' N. Enyedi Virágzó Kollégiomnak-is buzgó Lelkü *Curator*ának, és ennek Élete' drága Párjának, ama' Mennyei és Földi Kegyelmeikkel Világ tsudájára dízeskedő Gróf Kis Rhédei RHÉDEI 'SU'SÁNNA Ur Afzónyának ö Nagyságának el-felejthetetlen nagy fozomúságokra.

Mivel vígaftaljalak, mivel emeljem-fel el-esett reménségedet, óh váratlan fozomuságra igen hamar jútott Mélt. Gróf Afzóny, Néhai Áldott Emlekezetü Gróf Kis Rhédei RHÉDEI 'SIGMOND Urnak ívivének Lelkének eddig való igaz gyönyörűsége? Mivel vígaftaljalak mélyen meg-keseredett Mélt. L. B. Camerarius, Fő Ispány és Fő *Curator* VESSELENYI FERENTZ Ur, ISTEN Házának nagyon félthető drága kintse, mivel enyhístem Lelkednek mélységés keserűségét Mélt. Gróf Kis Rhédei RHÉDEI 'SU'SÁNNA Ur Afzóny JÉSU'sodnak meg-próbált Hitü igaz Szolgáló Leánya Izraélben jó téteményiddel mindenek előtt esméretes nagy Anya! Mert az én vígaftalásim felett valók a' keserves Fájdalmak, nagy a' kár és fözörnyüek a' febek, tselekefzem mindazonáltal a' mit tselekedhetem, t.i. Felkisirlek én tikteket óh meg-fozomorodott Lelkek, ama' *Ba'samum*nak és *Myrbán*nak Hegyére, a' Sz. Léleknek minden fozomúságokat meg-enyhíthető vígaftalásinak halmaira, és

le-borulok ott ti veletek együtt a' Kegyelemnek Székí
előtt ,ésa' sérelmes Lelkeknek bé-kötözője előtt veletek e-
gyütt ekképen efedezem: *Seregeknek URa ISTENE meddig baragfol*
a' te Népednek könyörgése ellen , Meddig adék még-is köny hullat
sokkal elegyített kenyeret és bort a' te Örökségednek? Seregeknek
URa állás helyüinkre bemüinket , mutasd-meg a' te Országának
világosságát minékünk , és minket vigasztalj-meg. 'Sólt. LXXX: 5. 6.

Ennel a' Seregek URánál találtok mélységesen meg-kefere-
dett Mélt. Urak, Mélt. Azzonyok elégséges vigasztalást a'
ti Lelkeiteknek , tsak ehez töredelmes Lélekkel járultatok,
ehez bizodalommal folyamodjatok , és ennek tanáts adá-
sától soha el-ne aljatok, Így meg-fogjátok azt tapasztalni el-
mérem bátorsággal mondani, hogy Ez a' ti sérelmes Lel-
keiteket a' maga vigasztalásinak Mennyei *Balsamum*ával bé-
kötözi, fájdalmi tokat meg-enyhíti, és ti veletek azt tselekezi;
hogyvóltaképen esmérjétek-meg, hogy Édes Atyátok, ésnem
ti veletek perlekedő kemény Birátok, Ez a' ki veletek ezt
miveli, és abba a' Mennyei Ditsőségbe helyhezette-bé
a' ti Kedves RHÉDEI 'SIGMONDotokat , a' mellybe ti-is
és mi-is mindnyájan igyekezzünk, az UR JÉ'SUS KRISTUS-
nak a' mi Idveségünk Fejedelmének egyféri tökéletes
elég-tétele által bé-menni, és a' melly Ditsőséghez ké-
pest e' világi minden Uraságot, akárminémü pompát 's
Méltóságot még tsak árnyéknak fe lehet nevezni!

A' melly Mennyei Ditsőségbe midön immár Boldog
Lelkére nézve e' mi Néhai Aldott emlékezetü Gróf Kis
Rhédei RHEDEI 'SIGMONDunk egézzén bé-vitetett,
minekelötte e' gyászos Koporsóba fekvő tetemi is, az ő
örökös nyúgodalmának helyére állandóképen le-tétnének;
annakelőtte útolsó kötelefségit (a' meg fomorodott Mál-
tóságoktól az én előmbe különösön ki-adatott rendelés
szerint) én általam téfzi, és ugyan én általam leg-elsőben-is:

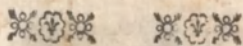

Tégedet föllit-meg óh világi Életednek épen már ki-nyílt virágjában igen reméltelen 's hirtelen való Özvegy-ségre jútott Élete drága Párját Mélt. L. B. Hadadi VESSELÉNYI KATA Gróf Ifjú Uri Azzonyt, és zives indulatokkal söt épen ki-mondhatatlan foházkodásokkal közföni Tenéked azt az ö hozzája való minden hiba minden fep-lö nélkül való igaz fzeretetedet, a' mellyet Néhai Kedves Drága Párodhoz Gróf RHÉDEI 'SIGMOND Urhoz, nem tfak ezen mostani keferves nyavalyái között ö rajta zivefen tett esdekléfsídben meg-mutattál, hanem a' mellyet hét egézf Eftendöknek u. m. Házasfági együtt való lakozástoknak minden idejében példafon meg-is bizonyítottál, és én általam buzgó indulatokból kívánja azt Tenéked: Gyözze-meg és gyógyítsa-meg a' Mennyei gyözhetetlen Kegyelem foha még eddig illyen méllyen meg-nem febefedett zivedet; Örizze több efféle fomorúságoktól világi Életedet, és az UR JÉ'SUSnak a' te meg Váltódnak óltalmazó Karjai Életedben 's Halálozdhan légyenek züntelen te melletted.

Te-is én erömnek és Ifjúságomnak 'Sengéje én eddig való-gyönyörüségem, el-hagyatott Kis Rhédei RHÉDEI FERENTZEM, légy valósággal első zülött ama' Mennyekben bé-irattott első zülötteknek Gyülekezetekben, nevededjél a' Kegyelemben, a' Tudományban, a' böltsefségben, és az én halálomban a' mi kárt a' te Édes Azzony Anyád, Édes Nagy Atyád, és Gróf Édes Nagy Azzony Anyád, söt az egézf Familia vallottanak, azt a' kárt a' JÉHOVA potolja-ki te benned.

Lelketekben mélly febeket vífelö Mélt. L. B. Hadadi VESSELÉNYI FERENTZ Ur, az ISTEN Házának és az Házának egy erőfs Özlópa, a' TSÁSZÁRI és KIRÁLYI FELSÉG Arany Koltsos Kamarás UR Hive, B Isö Szólnok Vármegye Igazság fzerető Fö Ispánja, a' Kolo'svári Ref. Ekklesiának

's ugyan

's ugyan annak kebelében nyúgovó Kolosvári, mind pedig a' N. Enyedi virágzó Koll. Édes Attyok helyet való *Inspector* Fő *Curatorok*, a' meg-hólnak kedves Uri Ipa, igaz vagy inkább Edes Attya helyett való Édes Attya; ugy másfelől Mélt. Gróf RHÉDEI 'SU'SÁNNA UR Az özny meg nevezett Mélt. Camerarius és Fő Ispany URnak Élete' Hüséges Párja, JÉ'SUSodat buzgó Lélekkal ézerető KRISTUS igaz Tanítvány-Leánya: e' mi Áldott Emlekezetü Néhai Grófunknak Édes Anyja helyett való igen Kedves Napája! Tsokolja a' ti N.Szerelmes Vejetek Édes Atyai Edes Anyai kezeiteket, mivel Atyát, Anyát soha jobbat nem éült a' Föld mint a' minémüek Ti voltatok hozzája, úgy hogy a' ti URi Mélt. Hízatokba lett bé-plántáltatása után nem vala nékie semmiben leg-kisfebben-is semmi nével nevezedő fogyatkozása úgy pediglen hibája: Mostan-is azért az ő el-hagyatottÉlete-Párját, és nevezetesen tölle el-szakadott Kis RHÉDEI FERENTZÉT a' TiÉdes Atyai és Anyai buzgó Lelketekre köti 's kezetekbe ajánlja, és én általam útolsó áldás kívánással ezt mondja: Oháldott Atya's áldott Anya, ezután-is az ISTEN-től mindenkoron meg-áldottak légyetek! E' Világnak fok rendbéli kisértetei között a' Mennyei Kegyelem soha se hadjon-el titeket, hogy a' ti Lelketeknek amaz örökös ellenségein az Ördögön a'Bünön és e' Világon örökös győzedelmet végyetek, Ez életután pedig a' Mennyeiváltozhatatlan Ditsőségbe az UR JÉ'SUS egyen tégyen által titeket.

Az Iffjú *Aetas*nak egyik díze, Uri Édes Atyádnak és tégedet a' fúvó felektől-is óltalmazó Kedves Az özny Anyádnak mindennapi gyönyörüségek, L. B. VESSELÉNYI FARKAS Urfi! Kedves Gr. Sogorod szollit-meg tégedet, és minekelötte örökkösön elválnékre tölled azt kívánva tenéked: Neveljen ISTEN mind a' Kegyelemben, mind a' Termézetben igen hasznos jó végekre tégedet, hogy URi

Nagy

Nagy Mélt. Szüléidnek arántad való jó reménségeket egész fennbé-telyefidhesd, Ne jöjjen-fel az a' komcrú Nap soha is az Eg-re, a' mellyen e' Vilagnak tsalaidsága, Lelkedet próbálgató nyájafsága, a' te Idvezítő igaz Hitedben, 's Apostoli Szent Valálódoban leg-kislebb mértékben-is meg-tántorithasson tégedet, Légy azért femes az ISTENi Kegyelem által minden kiséste-tekben és JÉ'SUSodhoz való egyenes hüségedet halálíg bizo-nyítsd-meg, holtod után pedig az álhatatosfoknak ígértetett élet' Koronájával az UR JÉ'SUS tégedet Koronázzon-meg.

Bútsúzik ti tölletek-is a' ti Kedves Véretek, Mélt. Gróf. Kis Rhédei RHEDEI LÁSZLO, Gróf. RHÉDI JÁNOS Camerarius és az INCLYTUM HALLERIANUM REGIMENTben Vitéz Fő Stráfa-Mester UR, Gróf RHEDEI MIHÁLY, Gróf RHEDEI PÁL, Gróf RHEDEI FARKAS Urak a' RHEDEI hajdoni Fejedelmi Familiának válaftott ékefségi, Hazánknek és az ISTEN Házának erős Reménségei. Ugy ti tölletek-is Mélt. Gróf Kis Rhédei RHEDEI DRU'SIÁNA Ur Añfzony, a' te raj-tad 'arviz módjára által ment fok méltatlan fzenvedéfidet ISTENt győző Hitedde l, 's a' Menyei Kegyelemnek ná-lda lévő nagy mértékével Ditsöségefen *superált* Kegyes Lelkü jó Anya, Ugy Mélt. Gróf RHEDEI KLÁRA drága Virtufiddal ragyogó Tsillag módjára fépen tündöklő Kis Añfzony, és igaz Atyafiságtoknak meg-hálálására ilyen áldáft kí-ván egyen egyen ráetok: A' ti Atyátoknak ISTENe, Ki eddig re-átok kegyelmefen gondot viselt; ezután-is örizzen óltalmaz-zon mint a' maga fmei fényét Titeket, Fogyni kezdett Grófi Házaitokat virágoztassa, terjeffe Familátokat és tfelekedje azt ti veletek hogy a' ti Nemzetetekből idegen tüzeta' Ti ISTEN-teknek Oltárára ezután-is fenki fe vigyen közretek, hogy így oftán a' ti igaz Hitetekben való álhatatoságtokért Gyözedelmi Koronát fűzzön az UR JÉ'SUS ama' Nagy Napon egyen e-gyen Tinéktek.

✻ ✻ ✻

Magadat, Életedet's tisztes Vénségedet az ISTENnek 's a' Királynak ízentelt Magyar *Lycurgus* Mélt. L. B. Idösbö Vargyasi DANIEL ISTVÁN Ur! Nemes Udvarhely Széknek egyenességre, ízületett Fö Király Birája, a' N. Enyedi Ref. Koll. úgy az Udvarhelyi ízepon virázzó *Gymnasium* Edes Attyok helyet való Inspector Fö *Curatorok*. Hasonlóképpen Uri Edes Atyádnak nyomdokait egyenes lábokkal követö Iffjú UR' Mélt. L. B. Iffjabb Vargyasi DANIEL ISTVÁN Ur, a' Királyi Felségnak Arany Kóltfos Kamarás UR Hive 's. a'. t. nagy *Experientiájú* URI Férjfiú, Ugy ama' Márának keferü vizeit nem régen meg-kóltolt buzgó Lelkü erőfs Hitü KRISTUS JÉ'SUS Szolgáló Leánya Mélt. L. B. Vargyasi DÁNIEL POLIKSÉNA igen tanúlt és bölts Uri Afzöny, ki válaftatott Uri Mélt. meg-fomorodott Háznak Ékefségivel u. m. Mélt. L. B. VESSELÉNYI MIKLOS Uríval, POLIKSÉNA, 'SU'SÁNNA, MÁRIA, KATA és ANNA, Kis Afzokyokkal együtt öfve ölel, óh ISTEN előtt Kedves Lelkeket ezen Ti Kedves Atyátokfia titeket és most-is ti hozzátok a' ma ízáját ilyen utólsó jó kívánsággal nyitya-meg: Álljon Ti mellettetek a' JÉHOVA, a' ki Jérúsálemet magának válaftotta, és nem régiben meg-sebhedett íveiteknek légyen hathatós *Balsamuma*, Gyógyitson-meg a' Ki meg-Sebefitet, kötözzön-bé a' ki meg-vert, vígaftaljon-meg hathatóson a' ki meg-fomorított titeket: Míglen pedig e' Világi Életeknek keskeny határit ki-járjátok, bé-végzitek, álljon a' Menneti Kegyelem íüntelen-is mellétek hogy az Igaz Hit körül hajó-törélt soha se ízenvedjete, és úgy öftán ama' Mennyei Böldogságnak ki-kötö Partja benneteket kézen várván örökké való nyúgodalomba az UR JÉ'SUS fogadjon-bé titeket!

Mélt.

Mélt. Gróf SZÉKELY LÁSZLO Ur, Mélt. Gróf SZÉKELY ADAM Ur a' Nagy Méltóságú Székely Familiának gen nagyon félthető HERESI, Hazánknak Reménségi, Kopersójából nyújtja ki kezét e' Ti Töltekek már örökösön el-költözött Kedves Atyátokfia és hozzátok való igaz Atyafíui kötelelségit ekképen bizonyítja ' A' JEHOVA általmazó fárnyai minden gonozok ellen fedezzenek-bé benneteket : Az ISTEN a' maga Ditsföségének terjeftésére tégyen búzgókká titeket, hogy Uri nagy Ditsföségü Eleiteknek áldott emlekezete éledjen-meg 's támadjon fel egyen egyen benneteket, e' Világi Pálya futástoknak pedig határ kövét el-érvén, az Egekbe nadattassék-meg az Életnek hervadhatatlan Koronája titeket!

Te pediglen áldott Emlekezeti Gróf Kis Rhédei RHÉDEI 'SIGMOND Ur, a' mi eddig való Ditsfekedésünk Reménységünk, 'Örömünk, most pedig már el-felejthetetlen Szomorúságink és mély Keferőségünk! ebben a' te Nyugodalmodnak hajlékában egy kevés ideig nyugodjál-meg! míglen az UR JÉ'SUS a' te meg-Váltód el-jöven az utolsó itéletre, Lelkoddal egyesíti öfve omlott Testedet 's a' Földnek el-változott ábrázattjáról a' változhatatlan Ditsföségbe bé költöztet tégedet, a' hol meg-látod finről finre a' JÉ'SUST ülni az ISTEN Hatalmaságának Jóbja felöl, holott-is a' Júda többé soha meg-nem vettetik har em vég nélkül kedves léfzen és a' hol a' Báránynak Éneke zengedez az ISTEN előtt ama' Kedves és ki-választatott helyen a' Sion' Hegyén az örökké való Ditsföségben. Ámen.

HALOTTI TANITAS,

MELLYET ÉPÍTETT SZENT JÁNOS ÉVANGYELISTA,
Írásán a' XII. Réf. 25. Versén,

AMA' RITKA PÉLDÁJU LELKI VITÉZNEK
NÉHAI GRÓF KIS RHÉDEI

R H É D E I
'S I G M O N D
U R,

Koporsóba való tétetésének al-
kalmatosságára, és el-is mondott 1758. *Eftendőben*, Bőjt-
más Havának 12-dik Napján, a' Drági Udvari Templo-
motskában,

M O H A I J Á N O S,

A' Sz. Fő Kerefturi Réf. Ekklesiának együgyü Tanítója.

HALOTTI TANÚTAS

MILLYET ERITTENYT JÁNOS

Ház Rezső Múzeum

AMAI RITKA PÉLDÁJÚ

NEHAI GRÖR KIS KNEBET

R H E D E I

S I G M O N D

U R

Koporsóba való tetésnek

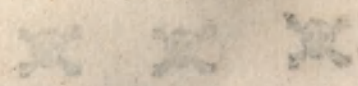
kalmarozására, és el is mozdít 1778. évi

más Havának 1778. évi Napján, a Dégi Úbányi Törvény

mentében

MOHAI JÁNOS

A. 22. Évi Kerekm. R.É. Iktatásnak egyévi Tanúsága

SZENT TEXTUS.

JÁNOS XII. RÉSZ. 25. VERS.

A' ki kereti az ő Lelkét el-vefűti azt; és a' ki gyűlöli az ő Lelkét ezen a' Világon, az Örök életre meg-tartja azt.

ELÖL-JÁRÓ BESZÉD.

GY lájtuk, és nyilván úgy-is tapasztaljuk, hogy a' nagy erejű, és meg-vi'sgálhatatlan Böltseségű ISTEN, abban-is hatalmason meg-bizonyítja, hogy Ő az erős ISTEN, és Uraknak URA, L. 'Sól. 1: 5. Hogy minden teremtett Állatokat bizonyos Törvények alá zárt, és Kemény Régulákkal kötelez az ő Nemek kerint való hívataljoknak követésére. Sok volna, Szomorú Hallgatók, e' Kettős Szomorú Napon mindeneket elő-fámlálnom, és Nekték-is a' kedvetlen időben kedvetlenséget kerzene, Azért tsak azt említem, a' mi Tzelomra tartozik, 's fellok

***   ***

azért csak a' Hadakozóknak *Regulás* Törvényekről, kiknek első Törvények ez, 1. Hogy Királyokat ferefsék, és annak a' fzeretnek meg-bizonyítására, ha az idő úgy hozza magával, magokat halálra vessék. Az ő esküvéseknek leg-elsőbb *Conditioja*-is az, hogy holtokig meg-tartsák a' hűséget. Külső példa nélkül-is igaz ez, az első Krónikás Könyv. xi. R. 18. vers. *Áttal vágák azért a' három Fő erős Férjfiak magokat a' Filisteusok táborán, és vizet merítének a' Betlehemi forrásból, melly vala a' Kapu előtt és vívék Dávidnak.*

Második *Regulájok* a' hadakozó Vitézeknek ez, hogy az Királyoktól nékiek, a' hadakozásra adott Fegyvert, tífán és kézen tartsák mindenkor, és azt kezekből holtokig ki ne adgyák; mert a' kik az ő Fegyvereket el-hadgyák vagy el-vefztik, gyalázatosok. A' Régi Rómaiak felől azt írják *imo. Polybius*, hogy ha Római vitéz fegyver nélkül ment vízfza a' Tábor helyére, tsúfolták a' többit: sőt ha főkan vóltanak olyanok, egynehányt, a' Táboron kívül Dorongokkal vertenek agyon, a' többit pedig kívül rekefztették, 's búza kenyér helyet árpával táplálták. *2do Livius-is* gyalázattyokra ir az olyan vitézeknek a' kik fegyvereket el-vefztették; mert azt mondgya, hogy karókhöz kötözték őket, meg-vefzfözték, 's azután Bárdokkal nyakokat el-vagdalták, némellyeket pedig Kerefzfára fezfítettek. Ellenben a' kik, ha meg-febesfíttenek-is, vagy kezek, lábak nélkül maradtanak, de fegyvereket, kezekbe meg-tartották, jútalmat adtanak. Sőt ha meg-ölettettenek-is, jó emlékezetek *ad serias Posteritates. Monumeutumokban* fen maradott.

Az UR JÉ'SUS Vitézkező Anyafentegyházában-is *sunt sua jura Belli*, Ott-is a' Lelki Vitézeknek igen fzeros hadi *Regulájok* vagyon. A' Lelki Vitézeknek úgy kell

fzeretni

teretni Királyokat, hogy meghalni-is kézek legyenek Királyokért. A' Sz. Kerekszég esküvés formájában első *Conatio* az, hogy ök egy ISTENT híznak, és tisztelnek, a' kiért kézek-is magokat halálra adni. Ama' harmadik Égben tanult Vitéz Sz. Pál, erre elég példa Róm. VIII. Réf. 38, 39. *ψ. Sem élet, sem balál, sem Angyalok, sem Fejedelemségek, sem jelen valók, sem kövekezenők, sem magasság, sem mélység, sem semmi teremtettt áliat, elnem fakakthat minket, az ISTENnek Szerelmétől, mely vagyon a' mi URunk JÉ'SUS KRISTUSunkban.*

Az ilyen Anyazentegyház Lelki Vitézeinek Fegyvereket-is ad az ő jó Királyok, úgy mint Hitet, Reméniséget, és Szeretetet, 1Kór: XIII. Réf. 13. *ψ. Ad Paist LXXXIV. Söltár. 12. ψ. És a' ki azokat tisztán nem tartja, hanem Kereksztyén Vitézi Regulája ellen, a' kétfínség, Ro'sdájától meg-engedi motskoltatni, vagy még elis veszti, annak gyalázattyát hordozza; mert az idvezülendők táborából ki-rekefztetik, és a' Mennyei Örömmek elrejtetett Mannája helyet, Pokólbéli keferü örömmek mérgevel tartatik. Mert azt mondja Ésaiás. LXVI. réf. a' 24. vers. *Mert az ő Férgék meg nem hal, és az ő tüzők meg nem alufik, és minden ember elöt gyalázatosok léfnek.* Ellenben a' ki meg-tartja azokat a' Szent Fegyvereket tisztaságba, jutalmát vézi. Ezért-is mondja Sz. Pál ditfekedő bizodalommal 2Tim. IV. Réf. 7. *ψ. Hitemet meg tartottam, a' 8. versbe. Azért jutalomul le-tétetett nékem az igazságnak Koronája.* A' Király maga-is erről téfzen bizonytságot Sz. Máté X. réf. 39. vers. *A' ki meg-tartja életét, és el-veszti Hitet, el-veszti az ő életét-is; de a' ki meg-hal az igaz Hitért meg-találja azt.* A' Textusban-is arról téfzen tanú-bizonytságot JÉ'SUS, midön így szól: *A' ki az ő Lelkét fereti el-veszti azt, és a' ki az ő Lelkét gyüülöli e' Világön, az Örök életre meg-tartja azt.**

F

Függei

Függése a' feljeb valóktól ez: Egy alkalmatósággal URunk Jerúsálemben lévén Húsvét előtt hatod nappal, Hírét hallják holni oda imádkozni ment Görögök 's azok *infálnak* a' Galilea Betshaidájából való Filepnek hogy műtálla-meg nékiek JÉ'SUSSt. Filep meg-jelenti azon Imádkozó Görögök akaratját Andrásnak, azután ök ketten meg-mondják JÉ'SUSnak a' 20, 21, és 22, vers. JÉ'SUS pedig Felele nékiek mondván a' 23. versbe: *El-jott amaz Ora, hogy meg-ditsöitfésék az Embernek Fia. Bizony bizony mondom néktek: Ha a' Földben esett gabona meg nem rothadánd tfak ő maga marad; ha pedig meg-rothadánd sok gyümölytst terem. A' Szent Textusba már a' 25. vers. azt monja, hogy: A' ki az ő Lelkét szereti, el-vefti azt; és a' ki az ő Lelkét gyüölöli e' Világon, az örök életre meg-tartja azt.*

Ezen fönörú alkalmatóságra fel-olvasztatott bekédei-be JÉ'SUSunknak, *Summáson* a' mondatik-meg, hogy az idvezülendő hív Keresztyének, ha a' dolog és a' KRISTUS ellenségeinek kegyetlen üldözések úgy hozzák magokkal, nem tfak meg-kötözteni, hanem meg-is kell halni, a' KRISTUSért; bizonyosok lévén a' felöl, hogy el-veftik ugyan e' Világon életüket, de meg-tartják az Örök életre Lelkeket.

Két rézfekre figyelmezzünk, a' jobb rend-tartásra, ezen Szent Igék magyarázatjában. I. Láffuk, Mi érte-tik az *e' Világon szerető, de el-veftő, és e' Világon gyüölö de az örök életre meg-tartó Lelken*: II. Hogy lehet ezt e' Világon szeretni, és el-vefteni, hogy gyüölölni e' Világon és meg-tartani azt, az Örök életre.

Az első rézfben írjuk le mifsóda a' Lélek elsőben, Mjt jelent a' Lélek másodszor a' TEXTUSban.

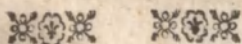
A' Lélek, a' Bölts, és ki gondolhatatlan erejü, Szent ISTENnek az a' teremtfése. Melly nem a' Nemzés felöl

vagy föületésből vőfen eredetet, némellyeknek balgatag értelmek zennt, a' kik azt allitják, hogy *per traduces* formáltatik, mint lüntén a' test; Hanem Szent Kezeivel teremtí azt ISTEN 's úgy elevenedik-meg a' test az Anyai Műben: és az, az Embernek legNemesébb része. Azt ajandékozza-meg ISTEN, Értelenmel, Böltseéggel, Okosággal, Itélet-tétellel, és Halhatatlansággal. Mar ezzel a' Lélekkal tudunk mind az el-múlt, mind a' jelen való, mind a' következő Dolgokról, és Valtozáfokról, itellet tenni. Azzal tudjuk a' világóságot a' fetetségtől, a' KRISTUST a' Bélialtól, az Örök Boldogságot az Örök Kárhozattól, meg-külömböztetni: hogy ezt el-kerüljük, amazt meg-ferzeni igyekezzünk, hogy KRISTUSban Hígyünk, a' Bélialtól meg-ijedgyünk és feljünk. Ez az Lélek ékefiti-meg a' testet, meg-elevenítvén a' tagokat, hogy minden ISTEN, Ditsöségére tartozó dolgoknak végben vitelére alkalmasfok légyenek a' Szernek. Nyelvek, Kezek, és Lábak. A' test e' nélkül a' Lélek nélkül semire sem alkalmas: maga, ki-jöven a' holtak közzül vagy más helyről, senkinek nem mutatja-meg, és senkinek ártalmára vagy hafnára nem lehet. Ez a' Lélek a' Görög Igében neveztetik $\psi\upsilon\chi\eta$ -nek, a' Deák nyelven *Anima rationalis*nak, hogy meg-külömböztetsék a' Hiveknek azon Lelkektől, melly a' Hitetlenekben nintsen, és Görögül hivattatik $\Pi\nu\sigma\mu\alpha$ nak, Deákul *Spiritus*nak: melly nem teremtett, hanem teremtő Lélek; mert az a' Hivekben lakozó Szent Lélek UR, UR ISTEN füli ujanokká az Igazakat, hogy gyüöljék e' Vilagon az ő tereintett Lelkeket az Örök életre való meg-tartásért.

De mondhatnák, Szomorú Hallgatók, hogy fellyebb *immortalis*nak mondok az $\psi\upsilon\chi\eta$ t, hogy hogy mondja hát, hogy azt Gyüölölni kell? Erre mindjart meg-leten a'

Felelet; mert a' TEXTUS első *résziben* azt mondtam, hogy azt kell meg-látnunk másodszor, mi értefsék a' Lelken³ Idvezető URunk e' Szent TEXTUS-t, kétzer mondotta Tanítványinak, u. m. Közbenjárói tisztinek épen kezdetiben, és ismét Közbenjárói hivatalinak végén. Az Evangyelisták pedig hat helyen téfiz-fel tanitatasunkra, 's mindenütt Lélek vagyon a' Görög Igében mert a' *ψυχῆ* Lelket tézen. A' Magyar fordító pedig nem tartja-meg mindenüt ezt a' szót, hanem néhol életről emlékezik, néhol pedig Lélekről, mint Szent Mátéban két helyt, Szent Lukásban egy helyt. Mát. x: 39. és xvi: 25. Luk. ix. 24. így fordítják: *A' ki meg-tartja az ő életét, el-vefűti azt, és a' ki el-vefűti életét én érettem, meg-találja azt.* A' Más három helyen pedig, a' mit életnek monda, Lélek Nevezeti, Márk. viii. *β.* 35. *ψ.* és Luk. xvii. *β.* 32. *ψ.* úgy a' TEXTUSban. A' honnan által lehet látni, hogy mind a' hol az élet, mind a' hol a' Lélek említetik, az egész Ember érttetik, a' ki értő és akaró Lélekből, és halandó testből áll. Edes Idvezitőnk így mondja ezt ki Luk: a' ix. *β.* 15. *ψ.* *Mit haznál valakinek ha mind e' Világot meg-nyeris, ő magát pedig el-vefűti, és magában egészen kárt vall.* Nem is lehet itt csak a' Lelket érteni, hanem az életet-is: 's a' hol már a' Lélek és élet értetik, ott az egész Ember értetik. A' ki Lelkét szereti, életét szereti, magát egészen szereti, és e' szerent mind egy, akár Lélek, akár élet légyen az Evangyelistáknak emlékezetben, az egész Embert magát gondoljátok. Egyéb aránt is vagynak fok Sz. Itásbéli helyeink, mellyek bizonyosságaink erre, hogy a' hol a' Lélek nevezetint kel az egész Embert érteni, m. p. o. 1 Mós. xii: 5. *Vévé Abrahám Sárát és Lótot Chiramb'a, és a' Lelket, mellyet szerettek va'a, és menének a' Kariabím Földére.* Ugyan 1 Mós. xv: 21. *Monda a' 'Sodomának Királya Abrahámnak, add*
nékem

nékem a' Lelket, és egyebét a' jószágot vedd magadnak mind.
Itt a' Lelken kell érteni a' Lélekből és Testből álló egész Ember De a' hatalmas ISTENről magáról-is találunk. ilyen értelmű Szent Írásbéli helyeket, Jérém. LI. R. 14. ψ. *A' Seregeknek JEHOVÁJA az ő Lelkére meg-esküött, az az Magára mint Jó és Tökéletes Terméketű Szentség.* Értetik hát a' Szent TEXTUSban a' Lelken az egész Ember, 's a' ki gyűlöli magát e' Világon meg tartja magát az Örök Életre. Melly dolog foglaltatik-bé a' második Részben: azért arról-is lássunk rövideden 's tégyük Kérdésekben tikkelyenként.

1. K. Mit tézen a' Lelket e' Világon szeretni?
F. A' ki az ő Lelkét szereti e' Világon, az minden kintsiny változást, mellyet örömmel kellenék szenvedni a' KRISTUSÉrt, igyekezik el-távoztatni, tsak ő teste, gyönyörűségére élheffen. Ha Lelke-esméretiben valamelly igazságról meg-győzetetett-is, azt tagadgya: mint ama' meg-ízardott kezű Ember meg-gyógyittatásával *Convincáltatott* Fariséufok, el-hízik hogy ISTENi erő által lön a' meg-gyógyítás, még-is *incommodálnak* JÉ'SUSon, hogy jelt mutatson ISTENi erejéről, Mát XII. R. 23. ψ. Annyival-is inkább ha az Évagyéliomért, és KRISTUSÉrt tömlöztöt, vasát, és halált, kényszerítettének szenvedni, akkor már, Meny-re, Földre, *ejuralja* mind az Évagyéliomot, mind a' KRISTUS-t, és nagy átkozódással állitják hogy nem esmérik JÉ'SUSokat Mát. xxvi. Kétképen lézen pedig az a' Lelket e' Világon való szeretés. Es elsőben a' Félelmes, Lágy szívűek, meg-rettenvén, a' dühüsködő üldözőknek kegyetlenségektől, el-felejtik a' JÉ'SUS-t, tsak ilyenek mint Péter a' Fő Pap Pitvarában reája esmérő Szolgáló Leány befédire, mellyet meg-bána, és meg-fratá igen erőssen, a' Kakas szó után; ISTEN-is meg-kegyelmeze néki, tekervén-ki belölle a' felelem azt a' szörnyű bünt

és at-

és átkozódó utállatóságot, hogy megtagadni Édes megváltóját, mellyről soha az előtt meg csak szívében sem gondolkodott. Ha a' Szolgáló Kakas szó után bozorkánykodott volna a' Pitvarba, és esmért volna Péterre, talám meg sem tagadja vala. Ide merem én hozni a' Pogány Tsázarok idejebéli Remetéket is. Ezek a' Kereftények látván, az üldözőknek eméltő üldözéseket és zörnyű kegyetlenségeket; de látván fok gyenge szívűeknek, igen vétkes eseteket, a' magok gyengeségeket-is értvén, hogy Hiteket, életeket, és Lelkeket ezen a' Világon meg-tartatnák, de nem gonof végre hanem ISTEN Ditsőségére, el-mentenek kiè len puhta helyekre, és kegyesen él-tenek. Ezeket sem lehet kárhoztatni, jóllehet Ditsősé-gebb lefz vala a' KRISTUSért meg-halni.

II. Szereti akarva e' Világon a' maga Lelkét az, a' ki azután el-vefzi, 's az akaratot mondjuk bűnnek. URunk-is azt mondja véteknék; mert abban el-tökéltett Zándék vagyon a' gonofra, és e' Világi rofz élet ked-veíért kéfz ISTENT, JÉ'SUST, és idvefységét meg-tagadni, vilá-gos példa erre amaz első Apostata, a' Júdás Iskárótes, a' ki is *perseverans* akarattal árulá-el Mesterét Mát. xxvi. A' Fa-riséufok, Iráftudók, Tsudatételit látván JÉ'SUSnak, IS-TENi Hatalmát, mellyel ama' hármas nagy Zánakozásra méltó Félfzégsséggel Vaksággal, Némasággal és háborodott el-nével, ISTENTől vezfzöttetett Ördögöft meg gyógyítá, hogy az látna, hallana, és mint akármely jó *Disputatiojü* E-ber, úgy fzóllana, 's úgy vífelné magát, a' Sokaság azt mondja, hogy ez a' Dávidnak Fia; a' Faiséufok ellen-ben, hogy Balzebub az Ördögök, Fejedelme által tseleked-te, Mit. xii. 23, 24. ψ. hogy kedveket tölthernek e' Vilá-gon, és valakinek haragjában ne esnének a' JÉ'SUSért. Hogy többet ide ne hozzak, ama' Samariai Filofofus a'

Simon.

✻ ✻ ✻

Simon meg-kereftelkedik, és hízen vala-is, a' mint hízen vala; de e' Világ' kedvéért, és Világi életéért szereté Lelkét e' Világon, apottatala mint Hypokrita *ex aetio-ratio Consilio*. Rajta-is bé telék a' Péter átka; mert Sátan vala, 's a' Sátánnal egy lön jútalma, Tsel. viii: 20. Ananias, és Safira-is így járának Tsel. v. R.

2. K. Mitsoda vezedelemmel vez-el az a' Lélek, melyet szeretnek e' Világon? F. Nem tsak idő szerent való vezedelemmel, hanem Örök Gyötremnek és kínos szenvedésnek vezedelmével, és nem tsak a' Lélek, hanem test, Lélek, sőt az egész Ember vez-el. Görögül ezzel a' szóval tétetik-ki *Ἀπόλλυμι*, melly annyit tézen mint el-vezni. A' honnan az Ördög *Ἀπολλύων* a' ki vezette magát, vezteni kívánnya az Embereket az Örök gyötremre. Jel. ix: 11. 'Sidóul az el-vezítés vagy el-vezés *Abad*, 's talám innen vezén magának eredetet ez a' Magyar szó *Apad*; mert annak el-apad a' Kegyelem, a' ki el-vezti Lelkét, el-apad az öröm, vígasztalás. O kút vagy on ott a' mellyben nintsen élő viz, Zak. ix: 11. Az Idveség' tizta folyó vize helyet vagy on ott a' meg-büdöfsödött nyálas Tó, melly foly az Ördögnek szájából 's. a'. t.

3. K. Hogy hogy vezetheti-el valaki Lelkét, holott az ISTEN vezetheti-el mind a' Lelket, mind a' Testet a' Gyehennára Mát. x: 28. F. Az ISTEN mint Biró, igazságban vezti-el, érdem szerent a' Lelket ítélet és büntetés által, hogy meg-adattafsék a' jútalom a' szerent, a' mint élt e' Világon gonofságban. de a' *Rebellis* Ember, a' ki el-ál Urának hívsége mellől, büne által, mellyet tselekezik e' Világ' szerelmiért ISTEN ellen, még öli magát, nem kell néki Idveség, *Israel ex te perditio tua*.

4. K. Miért él URunk, ezen Szent Irásbéli helyben ezzel az Igétskével *Ís?* F. Vagy on itt *Rebellis* Embertől,

és ismét *Constans* Kereftýénről szó; *Rebellis*ről, a' ki a' Kereftýénségnek idvefséges utáról, tért a' 'Sidóknak, tévelygő ösvényekre. Állhatatos Kereftýén Mártvromról, a' ki halálig megmarad a' KRISTUSról való Vallás - tételben; látja az üldözök kéz fegyverét, 's ollybá tartja, mintha azon állana az Életnek Koronája. A' *Rebellis* e' Világ' javaival él, bétsülleti néki nagy vagyon, gazdagsága gyül rakáfia, hizik teste, ki düljed fême, Nyegedség nyakába, mint Arany lántz fême, 'Sólt. LXXIII. A' Szegény állhatatos Kereftýén, fükölködő Lázár, Luk. xvi. De amazok a' következendő kinra mennek Kárhozatra, a' hol tüzök soha meg-nem aluzik, eméztő Férgék meg nem hal, gyötrődnek Lelkek-esméretiben, Ésa. LXVI: 24. Az állhatatos Kereftýén húségéért lézen lakosla a' Paraditsomnak, a' hol az Élet Fájának gyümölcstével tápláltatik, Jel. II. 7. A' *Rebellis*nek Pokol lézen helye a' Gazdaggal. Meg-kellhát különböztetni, a' Lelki húséggel vitézkedő Kereftýénytől, a' Lelket e' Világon fzeretőnek, de el-veztőnek, a' Világon Lelket gyülölő, de az Örök Eletre meg-tartó, Vitéztől : 's mint hogy ebben a' 25. ψ. illyen nagy két dokról vagyon emlekezet *Fidelis*ről és *Rebellis*ről, azért tette ide a' JÉ'SUS e' szótskát *Es*.

5. K. Hogy hogy gyülöli e' Világon a' Lelki Vitéz, vagy állhatatos hív Kereftýén Lelkét? F. Elsöben ellene mond a' Sátán álnok tsalárdságának, 's ha e' Világ femfény-veztő gyönyörüségeit mútogattya, 's kenálya-is véle, tsak akarátját tégye, azt feleli néki: távozzál Sátán, nem kell gazdagságod, fem *promotiód*; ISTENben bízom, meg-nem tsalattatom, nem imádlak téged, Mát. iv: 10, 'Máfodszor e' tsalfa természetü gonof Világot megtagadja; mivel ö nem e' Világból vólt, nem-is tselekezi azokat, mellyeket tselekefnek e' Világból valók, kik nem

várják hogy Babilonba, kéküljön a' kementze; hanem az' előtt jóval, harmintz ezüst pénzen eladjak Idveségeket. Kez a' Lelki Vitéz mindenkor menni az ütözetbe, ha vetik az Orozlánok Verinébe, tudja, hogy ott-is megtartja az ő Lelki Királyának Keze: ha verik agyort Követ, megnyilva látja az Eget, 's az ISTENnek Jóbjan ülni az Örök Idveséget, Kinél meg-találja e' Világon el-vezett Lelkét: ha kükölködik, tsúfoltatik, vezézőtetik, meg-öletik, nem esik kétségben, hanem meg-all a' Hitben, Tsel vii. 55. Erre elég példa az István.

Harmadfor gyüölöi e' Világon a' Lelket, a' ki a' Test romlandóságát, Vilagi életének meg-gondolja, rövid vóltát, 's leg-közelebb való; de leg *Hypokritább*, leg-irigyebb, és leg-háládatlanabb Felebarátjával a' Testet csak úgy tanátskozik, hogy annak böltésége zerint nem jár: tudván, hogy az Halál és Kárhozat. Róm. viii. 6. *A' Testnek böltésége halál, a' Léleknek böltésége élet és békefég, a' 7. 8. A' Testnek böltésége ellensége ISTENnek.* Meg-feszíti a' Lelket e' Világon gyüölö, a' Testet minden ő indúlival együtt, Galat. v. 24: ha kellett halálra, mint a' JÉ'SUS-tól Emberek háfázására hívattatott Tamitványok tá-bóra, menni, nem csak kétségben, hanem Bárányi engedelmességgel, Galambi felídséggel, Angyali Szent kézfűlettel adja Testét áldozatra, és így vét a' Léleknek 's arat a' Lélekből Idveséget Galat. vi: 8.

Negyedzer áll a' Lelék gyüölése e' Világon az alá-zatosságban, a' nagyra való vágyokodásnak gyüölésében, kevélységnek el kerülésében, ISTEN útain való járásban, jó Könyvek' olvasásában, és buzgó Imádkozásban, 's azoknak irásában, 's ezek által az ezközök által nyeri-el a' Boldogságot, a' hol meg-találja Lelkét, az Örök Életben.

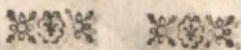
6. K. Miképen vagy mikor találja-meg és tartja-meg Hív és Állhatatos Kerefztyén, az el-vezett Lelkét, életét, és magát? F. Elsőben Lelkét meg-találja, leg hamarabb; mert mihelyt az ki-megyén, az indulatokkal meg-fezített testből, leg-ottan az Angyaloktól vitettetik Abraham, Kebelében, Luk. xvi: 22. 's ott látja-meg, hogy hijába ígért, a' Sátán, e' Világ, es a' Test fokát; mert jobb volt a' KRISTUSért, gyűlölni Lelkét életét és magát, mert ott vagyon, a' hol az Atya, meg-Váltója és meg-ízentalója és minden. Másodszor. Meg-tartja életét-is, 's az Állhatatos hív Kerefztyén, de azt nem olyan hamar, meg-találja, de bizonyoson a' Fel-támadáskor, sőt az az Élet akkor elevenebb lézen, *Vita erit Vitalior*: mert halhatatlan lézen, és fomorú változástól nem érdekeltetik; mivel el-töröltetik minden könyvhullatás szeméről Jel. vii: 17. Meg-találja harmadszor magát és meg-tartja az állhatatos hív Kerefztyén, midőn Testestől Lelkestől meg-dítsöittetik tökéletesen, és akkor el-is vézi állhatatosságának Koronáját Jútalmául. Jel. ii: 10.

Utólszor. 7. K. Mi az oka, hogy az UR JÉ'SUS az állhatatos Kerefztyéneknek, mind Lelkek, életek, gyűlöléséről, mind pedig annak meg-tartásáról, és jútalmáról, ennyire tanít? F. *imo*. Azt Jelenti véllé. hogy az hív Kerefztyének el kell magát vonni a' Világtól, meg kell magát oltalmazni, minden hijábavalóságtól, *2do* a' Világ Fiával nem kell társalkodni, hogy a' Fariséusok Kovázzától meg-ne keseredjenek. A' Tanítványokhoz, egy különös parantsolatja vala, e' JÉ'SUSnak Mát. xvi: 6. Hogy meg-mútaffa JÉ'SUS azt, hogy a' kik nem fogják e' Világon, azt sajnálni, hogy nékiek gyűlöni kell Lelkeket; mert bizonyoson jútalmát várják, mellyet el-is érnek az Örök életben, mellyre meg-tartják Lelkeket. *Eddig a' Magyar ázat.*

✻ ✻ ✻ ✻ ✻ ✻

T U D O M Á N Y.

Keserves életet él, és fok gyalázatot szenved ugyan e' Világon, az Áhítatos hív Keresztyén; de hogy Messiását meg nem tagadja, mint a' *Rebelis* Apostátak, Csiómet ér, midőn e' Világon gyűlölt Lelkét az Örök életben megtalálja. Ennek igazsága vagy on a' Szent TEXTUSban, melly olyan tanú bizonyoságnak Mondása, hogy még azok az Ellenségek-is, kik nem a' JÉ'SUS elégtétele által kívánnak idvezülni, nem tagadják, minthogy nem is tagadhatják. De bizonyoságot ír Szent Pál Apostol is, a' ki Állhatatos Keresztyén vala, és ha hideget, meleget, Hajó törést, veszföztetést, és korbátsoltatást szenvedett, még is Messiását meg-nem tagadja, hogy életét megtartsa: sőt a' Lélek, és az élet gyűlölését, Idvesféget szerző Kedves áldozatnak tartja, 2Kór. iv: 17. *A' mi nyomorúságinknak egy szempillantásig való könnyüése, a' Ditsőségnek fellette igen örökké való állandóságát szerzi mindkünk.* Hogy öfve-veti az Állhatatos Keresztyén Ember életét, melly keserves és gyalázatos, az ő következő Ditsőségével, mellyet érendő, könnyünek lenni mondja, és tsak egy szempillantásig tartónak, mellyet alig vehet észre a' halandó Ember. Példáink-is vannak a' Szent Irásban, ez TUDOMÁNYunk meg-erősítettésére, mind az O, 's mind az Uj Testamentumokban. Az Oba gyűlölték Lelkeket, 's szenvedték a' keserüséget ama' három Iffjak, Dán. iii: 17, 18. Az Ujban mindnyájan példák az Apostolok; de példa ama' Szent Lélekkel teljes *Protomartyr*, a' Szent István, kiről vala szó fellyebb-is a' Magyarázatban. De maga a' mi Fő Papunk, és meg-Váltó Királyunk, a' ki azt mondja Jan. x: 18 *Nem veszi-el tolem senki az én életemet, ragyon hatalmom le-tenni azt, és ismét ragyon hatalmam fel-venni azt.*

Le-tette-is ez által minden Idvezülendő Kereftryén, valaki fel-vezi Kerefztét, és követi Idvezítőjét, megtalálja Lelkét, életét az Örök életben.

Tanúljuk-meg mi e' TUDOMÁNY alkalmatosságával azt: hogy a' mi boldogságunk felől, mellyet bizonyosan meg-ad nekünk a' mi jó ISTENünk az élet után Menyben, a' tézen bizonyosokká, ha mi állhatatos hív Kereftryé-neknek magunkat lenni meg-bizonyítjuk, ezekkel a' következő Kegyes tselekedetekkel. *imo.* Akár melly gyötrelmes fomorúságunk legyen, úgy hogy a' mélység mélységet kiáltson a' mi Fejeink felett á' XLII: 'Sólt. z'erent, és ha sáros fertöbe rúttatnak-is Lábaink, ne távozzunk-el URunknak és JÉ'SUSunknak parantsolatjától, hogy valamiképpen meg tagadjuk Ö Szent Felségét az Emberek előtt, és mi-is meg tagadtassunk a' Mennyei Atya előtt; hanem fenvedjünk a' Jóbbal, firánkozzunk és foházkodjunk a' Dáviddal, ezt mondván a' xxxviii. 'Sóltár 18. v. z'erent. *En bizonyára csak a' fomorú nyomorúságokra kéfittetem, és az én sérelmim meg nem fűnnek.* *2do.* Ha látjuk, hogy kiffebbedik betsülletünk, alá fál az Emberek előtt való Tekintetünk, azért hogy mi az Igaz ISTENben hiszünk, és az Idveségért JÉ'SUSunkon kívül, mást nem keresünk, légyünk inkább fegények, és annyira fűkölködök, hogy az Özvegy Afzönyhoz-is el menjünk, és Illyéffel *Saraptában* Kenyeret kérjünk, 1 Kir. xvii: 11. Mert az Emberek előtt való Tekintetesek, a' kik ISTENT nem félnek Achábbal el-veznek. A' mi Lelkünk ellenben Illyéffel Menybe meg-friffelő 's büneinkről minket megtisztító Tüzes fűkeren vitetnek. *3for.* Ha üldözéseket kellek-is JÉ'SUSunkért 's Évangyéliomáért fenvednünk, de halálra-is ha kellek mennünk, abban gyönyörködgyünk, inkább hogy sem *Hypócritasággal* életünknek Lelkünknek kedvezzünk: gyulöljük e'

Vi-

Világon Lelkünket , hogy találjuk-meg az Örömben
Örök életünket.

Meg-feddetnek e' TUDOMÁNY alkalmatosságával
azok az állhatatlan Keresztyének , a' kik , ha ostromlat-
nak nyomorúságokkal, kézek a' *Rebelliora* , a' JÉ'SUS ellen
való párt ütésre , csak e' gonofban heverő Világi életek
kedvek fzerént folyon , Testek kényne , fívek gyönyörü-
sége ne hervadjon , Emberek előtt való betsülletjek
melly igen kevés ideig tartó, ne tsonkuljon. ISTEN nél-
kül , Páftor nélkül élík életeket , ha a' JÉ'SUSÉrt , és é-
letet adó Évangyéliomi igafságért , tárgyávuł tétettetnek ,
az igafságot Lelkek esmérési ellen-is meg-tagadják , az,
üldözök' akaratját követik , 's azzal Lelkeket fzeretik , e'
Világon meg-is tartják , de meg-bányák , mivel jútalmok,
lézen keferúség , véges elmétől ki nem gondolható inség.
Jól esnék ott , ha Lázár kis ujjáról egy tsep vizet tseppen-
tene , förnyü inségek enyhítésére , inyekre. Luk. xvi: 24.
ilyenek vóltanak az Apostolok idejekben , a' Keresztyénsé-
get meg-tagadó , és a' 'Sidók semmiségére vízfá-álló fok
Apostáták. Ilyenek e' mostani időben azok , a' kik az Igaz
ISTENi tífzeletet , akár melly alá való dologért , és mú-
landóságért , meg-útálják , 's hajolnak arra , hogy a' Bálvánt
imádják. Meg-tartják e' Világon Lelkeket , de meg nem
találják többé azt , úgy el vefztik , el-zárattatnak bizonyná-
ra attól a' Koronától , melly azoké , kik hívek mind halá-
lig Jel. ii: 10. Oh nagy bóldogtalanság alá zároltatott Ke-
resztyénség ! melly könnyen hajlanak csak önként-is , a'
Simon Filosofus tévelygő útára fokan károkra : hát ha
ölést , kinzást , Hóhérok , fegyverét látnának , félő hogy
úgy járnának a' fok ditsekedő Keresztyénekkal , mint a' *Fá-
poniai Romano - Catholicus*okról irnak a' Tudós Jéfniták ,
hogy néhány ezerek közzül , több egy xviii. éztendős

Gyermeknél nem találkozott a' ki Kereſtyén *Religio*jáért halalt ſzenvedett volna, a' hol a' kínzás ſzörnyü volt.

Intetünk mi a' TUDOMÁNY által, Szomorú Hallgatók, hogy nem tudjuk, mikor adja az UR kezünkbe meg Valtó JÉ'SUSunk Pohárát, mellyről azt mondja vala a' Getsemáné Kertben, múltjék-el e' Pohár én töllem. Mát. xxvi: 39. azért ezeket tartsuk-meg.

1^{kor}. Inkább, inkább, eſnérjük-meg az UR JE'SUSSt, hogy Ő az a' Fő Jó, a' mellyért hafnos életünket élvezteni, e' Világ és a' Teſt kívánságainak nem kedvezni; mert úgy ſzólunk neki a' TEXTUSSt követő vers ſzerént, 's azért tiſteltetünk-meg az Atyától.

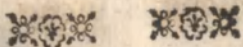
2^{kor}. Gondoljuk-meg, hogy mind azt, valamit megígért az ötet ſzeretőknek, és ötet meg nem tagadóknak, hiba nélkül minékünk-is meg-adja; mert Ő ſoha ſenkit meg nem tsal, Jel. III- 21. *A' ki győzedelmes léſen együtt űltetem az én Királyi Székemben,* 's. a'. t. így ſzóla' Bárány.

3^{kor}. Ha úgy kívánja az idő, haljunk-meg JÉ'SUSunkért. A' Vitéz meg hal Földi Királyáért, hát mi nem halnánké-meg Mennyei Királyunkért?

4^{kor}. Annál inkább ſzenvedjünk Teſti nyomorúságot, tömlöztöt, ſzegénységet, gyalázatot, Teſti kárt, és ſzidalmaztatást: Örömmel, bizonyosok lévén a' felől, hogy nagy jutalom léſen ezekért fizetésünk, 'id x: 35. Végezetre vezefſük-el e' Világon Lelkünket, életünket, és magunkat egéſzſen; mert így találjuk-meg magunkat egéſzſen Örök életben.

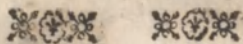
Nem ok nélkül vettem én fel Tanítáſom, Fundamentomául ezen Szent TEXTUSSt. Szomorú Hallgatók Néhai Mélt. Gróf Kis Rhédei RHÉDEI 'SIGMOND URam Ő Nagysága' meg-higegetett Tetemeinek Koporsóban, mint

Itlet

Ítélet Napjáig tartó Palotájában való zárattatásának alkalmatosságával; mert egész élete és tselekedete úgy folyt, ez ezer Mesterségu Világban, hogy mind ezek reája illjenek, mellyet a' Próbákat szenvedőknek tanítá-fokra a' JÉ'SUS Szájából ki mentenek, és a' Szent Írásból e' meg-holt Kegyes Grófnak Szájában, sullyos Nyavalyában, utolsó szavai vóltanak, mint ha ugyan Testamentomban hagyta vólna; hogy erről légyen egy Tanítás hideg Teste felett. De meg-bizonyította, hogy érdemes légyen e' TEXTUSra, a' Maga mindenekhez való alkalmaztatásával, elsöben-is Kedves Élete Párjához, Mélt. L. B. Hadadi VESSELÉNYI KATÁjához, Kivel ritka példájú tsendes életet élt, hét Éztendökig egynehány Hónapok heján, 's mint Lelkének felit úgy ítetet, mint íemeinek fényét úgy féltet. Bizonyságok erre amaz Arany betükre méltó öt Könyörgései, mellyeket tsinált, és írt: az elsöt maga, és Párja Személyében, hogy ISTEN Házát, mint Elkánájét és Annájét, Magzattal ízeresse, és gyümölsöztesse: a' második kinos nyavalyában lévő Szerelmes Társának ízabadulásáért: a' harmadikban adott hálat ISTENnek Kedves Párjának meg-ízabadulásáért: a' negyediket ugyan hálaadásúl Kedves Kintse, Szerelmes Társa Személyében: az ötödiket végre, mint Maga Kegyes Házában, az ISTEN K'pét viselő igen Kereítyén jó íselédes Gazda, és Gazdáiízony Személyekbe. A' melly öt Könyörgéseket, ha meg-néz olyan ísem, a' melly nem irigy, meg-vi'sgál olyan elme, a' melly *inceritas* olajjával vagyon meg-kenve, meg-vallja azt, hogy jobban ízerette e' Világon alávaló íorsba lenni és M nybe Királyi Méltóságban lenni, hogy ísem ebben az életben *quoquo modo* Uraságra *Cum periculo animae* repulni. Ez a' Mélt. Gróf vala jó, vala máíft betsüllő, vala ízelid, alá-

zatos

zatos, Kegyes, búzgó, engedelmes, kivált hozzája tartozó Szerelmeseit, soha meg nem keserítette, sőt inkább befedével, maga viselésével örvendeztette.

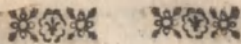
Nem tsuda hát véletlenül Gyázos Özvegységre jutott, Mélt jó Azzony, ha zivedet kintén kettőn halító szomorúságod vagyon; igaz, hiv, és állhatatos Kereksztyén Férjed' halálán: kivált ha jút ezedbe a' Kegyelmes ISTENnek hozzád való gondviselése; miképen a' zavaros Napjaidat váltotta vala-fel, kedvet szerző, örömet nemző, bóldog étellel? Júté ezedbe, mit mondék, midőn tsekély voltomhoz képeft, Tanítód valék; és az 1751. *Eftendiben*. Bóldog Azzony havának 13 Napján meg-esketélek a' Hadadi Várban: *A' ki tiszteli Attyát és Amyát, meg-áldja azt az UR szép étellel.* Meg-is áldott vala az UR Tégedet olyan szép étellel, hogy soha panasé zád-ból nem hallatott, minden mozdulásod vidámságot mutatott. Már el-bomlik, már el-romlik; mert zived az halál nyílával meg-löveték, midőn Gróf RHÉDEI 'SIGMOND Szerelmes Férjed Szemeid elöl el-véteték, és fetét Gyáz-fal bé-fedetél, kettős jajjá lettél: lévén az Özvegységi nevezet, a' Deák nyelven *Viduitás*, vagy *Ve. Duo*. Lettél puftaságba hagyattatott a' Görög Ige szerént; mert oda vagyon életed' örzője' Fejed, ékessége. Mindazon által ne sirj! hiddel, hogy szeret téged az ISTEN, 's azért Dorgál, 'Sid. XII. r. 6. v. Jó is az Enbernek, mikor Ifjúságában viseli az igát; mert örökké el-nem hágy az UR, Jer. Sir. III v. et 31. Ne sirj! mert vagyon néked Kis Gróf RHÉDEI FERENTZed, kiben látod minden órában 'SIGMONDOD Személyét, 's Ö meg-vígaftalja zivedet. Vagyon Gyámolod-is, Mélt L. B. Hadadi VESSELÉNYI FERENTZ Ur Édes Atyád, a' kit ugyan terhelnek a' Próbák, tiz Napok folyása alatt meg-foftván a' halál

✻ ✻

egyetlen egy Testvér Ötsitől, és egyetlen egy Kedve kereső
Vejétől, de meg-erősíti ISTEN 's Mélt Gróf RHEDEI 'SU-
'SÁNNA Ázfony Anyáddalegyütt. Léf nek gondvifelőid, ellen-
ségid ellen őrizőid. De meg-őríz Tégedet a' Mennyei UR-
is, kiben bíztál, 's bízol; mert Ő mindenüt veled vagyon.
'Sólt. CXXXIX.

Jeles Urfi, Gróf Kis'Rhédei FERENTZ! fírnál ha
fomorkodni tudnál, folynának Ortzádon Könyveid, ha
Jobb, és bal kezeid között tudnál külömbséget tenni.
De nem érted, hogy Árva vagy, nem érzed hogy faj
fíved; mert nintsen Atyád. Sok árvák vannak, de el nem
hagyattatnak; mert ISTEN az ő védelmek. Néked is Páf-
torod: azért hagyta-is gyámolodúl Kedves Nagy Atyádat,
és űzerelmes Nagy Anyádat, kik az igazság' útára meg-
tanítanak tégedet. Légy hát hív mind végig, hogy el-
nyerjed a' Koronát. Jel. II. 10.

Mélt. Drága Ipa, L. B. Hadadi VESSELÉNYI FE-
RENTZ Uram! Mélt. ritka Kegyefségű Napot mellye-
den hordozó Napa Ázfony, Gróf RHEDEI 'SU'SÁNNA
Ázfonyom! Néhai Mélt Gróf Kedves Vöteknek Halálán,
meg fomorodott Atya, és Anya! Vala fíves örömötök,
e' b. e. Grófnak Házatokba való plántáltatásán; mert ez
Jámbor, Kegyes, Szelid, és engedelmes Termézetű vala,
és hozzátok való Fíúi Kötelefségét úgy meg-valóságosi-
totta, hogy miatta soha fívetek meg nem háborodott:
sőt ha más meg fomoritotta-is, ő vígáztaltatástokra vólt. De
mondhatom, hogy most halálával úgy meg-sértet, és kefe-
ritett, hogy talám ilyenről gondolkodni sem tudtatok. IS-
TEN Kezéhez foztatok; mert már sokzor a' Próbák
Tengerén hajókáztatok: azért ne panaszolkojjatok, kivált
hogy tudjtok az ő hív Keresztýenségit, mellyel el-vez-
tette e' Világon a' Lelkét, de meg-tartotta az Örök Elet-

re, a' hol vagyon fel öltözve Fejér Bibor Köntösbe, és oda vár Titeket-is, a' Tökélletes Szentségnek helyére, a' hol véle együtt néztek az ISTEN Szepségére Lelketek örömeivel.

Mélt. Gróf URak, Kis Rhédei RHÉDEI LÁSZLO, JÁNOS, MIHÁLY, PÁL, és FARKAS Urak! El-hízem, ha nem nézhetem-is, hogy búsong éivetek Familiátok' Tzedrusának le-töretett ágán, Néhai Gróf RHÉDEI 'SIGMOND Ur Kedves Véretek, halálán. De meg kell néktek-is nyugodni a' JEHOVA akaratján. Ö már Örvend, tartson-meg az UR Titeket-is a' Hitbe örömotökre.

Mélt. L. B. Hadadi VESSELÉNYI FARKAS Urfi, Néh. Gróf Urnak Kedves Sogora! Tartson meg Tégedet az UR Oltalmában, adjon békefséget Szárnyainak árnyékában 'Sólt. xci.

Mélt. Uri Rendek, Tekintetes Nemesi Személyek Férjfiak, és Afzonyok! Légyen tiéték a' Tíztelet, a' mellyel Néhai Grófunkat meg-tízeltétek; 's hogy tinéktek-is öröm adásék Menyben, mondjátok ezt e' jó Grófnak, mint Mennyei Angyálnak: Légyen a' JEHOVA örök nyúgodalmad, Légyen az élő ISTEN Lelkednek kívánatos hajléka, Légyen Menyországban Idvefség' Záfzlója Kezeidbe adva, hogy meg-lásuk mi-is a' Paraditsomba. Ámen.

FILADELFIA VÁROSSÁNAK
IGAZ LAKOSSA,
NÉHAI MÉLTÓSÁGOS GROF KIS RHÉDEI

R H É D E I
S I G M O N D

UR Ö NAGYSÁGA;

KI minekutánna, az igaz Hit ál-
tal Gyözedelmeskedőknek ígértetett Jútalomnak tellyes el-
vételére, a' Kegyelem' Templomának Oflopi közzül,
a' Ditsőség' Templomának Oflopi közzé, Lelkére néz-
ve, fel-vitetett: hogy Testének le-bomlott Hajléka-is a' Ko-
losvári Réform. Ekklézia' Nagyobbik Templomá-
ból az E. Szent-Györgyi Temető Boltba, ér-
demlett Tíztefségének meg - adásával,
vitetetnék,

Ugyan' azon Jútalomról Kézfittetett
HALOTTI PRÉDIKÁTZIOVAL
Tízteftetett,

S Z A T H M Á R I P A P ' S I G M O N D
által,

A' meg - nevezett Templomba fel - gyülekezett Uri és
más Rendeknek kefergő Sokasága előtt.

M D C C L V I I I - d i k E f t e n d ü b e n , S z . G y ö r g y H a v á n a k
X X I I I - d i k N a p j á n .

I. P É T. I. 22.

A' ti Lelkeiteket meg-tisztítván, és Szent Lélek által engedvén az Igazságnak, a' kép-mutatás nélküül való ATYAFIUI SZERETETTEL, tiszta szívöl egymást igen keresjétek.

I. J Á N. V. 4.

Valami ISTENTöl fűtetett, meg-gyözi e' Világot, és az a' Daidalom, melly MEG-GYÖZTE E' VILÁGOT, a' mi Hitünk.

HALOTTI PRÉDIKÁTZIÓ,
A' Titkos Filadelfia' valóságos Lakosságának Ditsőséges
Jútmakról.

S Z E N T L E T Z K E :

JELEN. III. 7, 12.

Ἐγὼ ἄγγελος τῆς ἐν φιλαδέλφεια ἐκκλησίας γραψὼν ταῦτε λέγει ὁ
ἅγιος, ὁ ἀληθινός, ὁ ἔχων τὴν κλεῖδα τοῦ θάβου
Ὁ νικῶν, ποιήσω αὐτὸν σὺλον ἐν τῷ ναῷ τοῦ θεοῦ μου, καὶ ἔξω οὐ
μὴ ἐξέλθῃ ἐξ αὐτοῦ, καὶ γράψω ἐπ' αὐτὸν τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ μου,
καὶ τὸ ὄνομα τῆς πόλεως τοῦ θεοῦ μου τῆς καινῆς ἱερουσαλὴμ.

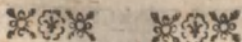
Magyarul:

A' Filadelfiabéli Gyülekezet' Angyalának ird-meg: Ezt mondja a'
Szent, az Igeaz, a' Ki bírja a' Dávidnak kulcsát:
A' Ki győzedelmes léfem, tézekem azt Oszloppá az én ISTENem-
nek Templomában, és többé onmét ki nem jő: és fel-írom arra az
én ISTENemnek Nevét, és az én ISTENem' Városának az
Uj Jérusálemnek Nevét.

* * * * *

Aljon-meg az én Lelkem az Igazaknak halálával, és
légyen az én utolsó napom mint azoké! Illyetén hangos
befédekkel ki-fejeztetett, de valósággal sikeret-
len kívánságra fokadott vala hajdan, amaz ISTEN ellen rügo-
dozó,

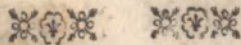
dozó, és a' vezendő ditsőségért 's gazdagságért az örökkévaló leg-fobb Jótól éktelenül apoítatált régi Ptóféta, a' Bálám: midőn, az ő nyelvét és minden tehetségét a' Moabiták' Királyjának bérbe adván, maga ugyan, hogy az ígért ajándékot el-veheffe, egész igyekezettel azon vala, hogy az Izrael Népét meg-átkozza, de az ISTEN az Ő száját, nem különben mint az előtt kevéssel az ő Szamárának száját is, hatalmas erejével igazgatván, azt, a' maga szándéka ellen, hathatósan meg-áldotta. A' mint e' dolognak históriáját a' Szent Mós'es Próféta örök emlekezetre által írta, 4Mós. xxiii, xxiv. Így akarta tudniillik, Sz Sz. H H. az ISTENi tsudálatos Böltsefség, már ebben az időben, mellyben a' maga Népét az Izraelt, a' meg-ígért Kanaánnak, mint a' Meny-Ország' Zálogának, bírására, kevés napok múlva bé-botsátandó vala, hogy a' Bálám Prófétának Személyjében, és ez igen nevezetes Tselekedetében, mint egy világos Tükörben, szemléltethetnék a' bűn által megvakított Emberi Nemzetnek az a' temérdek gorombasága: melly szerént, ha szintén, vóltanak-is már régen, 's vagynak e' mái napon-is igen fokban, kik a' Szent Péter Apostolnak tulajdon szavai szerént, noha valósággal a' Bálármak útát követik, és a' bűnből való nyereséget kedvellvén a' hamiságnak jutalmáért az igaz utat önként el-hagyják, 2Pét. II. 13, 15. és a' mint a' Szent Júdas Apostol-is ugyan ezekről világoson szóltott, Kik a' bérnek tsalárdásága miatt, mellyel a' Bálám meg-tsalatott vólt, ISTENTől el-fakadnak: kik a' Kerektyének között olyanok mint a' felelők: mint a' víz nélkül való fellegek, mellyek a' felektől ide 's tova hanyattatnak: meg-hervadott, haszontalan, kétfer meg-holt, és többől kiagattatott fák. Jud. 9. II, 12. Ezek-is mindazonáltal, valahánykor az Halandóságnak ama' Törvényéről, mellyben el-vegeztett hogy minden Emberek egyfer meg-haljanak, 'Sid. ix: 27.

✻ ✻ ✻

kedvek ellen-is meg-emlékezni kényszerítettnek, mind annyiszor önnön-magoknak, nem a' Bálam után járóknak, hanem az Igazaknak Halalokat kívánják: *Haljon-meg*, így szólván ki ki közzölök, *az én Lelkem az Igazaknak Halalával, és legyen az én utolsó napom mint azoké!* De óh boldogtalan Embereknek hangos ugyan de valójában sükeretlen kívánságok! Bizony hijában kívánják az Igazaknak Halalokat azok, a' kik az Igazaknak Életek fzerént élni nem kívántak. *Qualis Vita, Mors est ita. Quales sunt Praemissae, talis est Conclusio.* A' Jó Eletet soha rof Halál nem követi; de ellenben a' rof Életet-is soha jó Halál bé nem rekefti. Élni e' Világon a' Bálamnak útá fzerént, az az, a' miképen a' Szent Péter Apostol, feljebb említett fzaiban, magyarázta, *a' bünből való nyereséget fkeretni és kerefni, és a' mindennapi gyönyörüséget leg-nagyobb boldogságnak alítani;* 2Pét. II: 13. és még-is e' Világból való ki-menetelt az Igazaknak Halalok által kívánni: valósággal nem egyeb, hanem *Vox Jakóbi, Manus Ésavi:* A' fók ugyan Jakób fzaivai, de a' Kezek Ésáú' Kezei. Ugymint a' melly Ésáúról, 1Mós. xxv. 32. azt olvassuk, hogy midön az ö Első-Szülöttségét valami vezendö nyalánkságért árúba botstotta és el-is adta vólna, akkor az ö boldogtalan ajakait illyetén fókra nyitotta-meg: *Imé én minden napon balni mégyek; mit használ azért nekem az én Első-Szülöttségem?* Holott fzintén ugyan azért kell kinek kinek ez életben az ö Első-Szülöttségét fzorgalmatoson meg örizni, mivelhogy egyfzer minden Embernek meg kell halni: Az rt kell kinek kinek *minden napon*, mint az Ésáú mondja vala, *balni memmi*, vagy mint az Apostol böltsebben fól, *a' bünöknek meg-balni*, Róm. vi 2. hogy midön a' Halálnak ideje el-jö, akkor a' bünökben meg-ne haljanak, és az ö Világi életeknek végsö léptsöjén, se a' Bálammal együtt

az Iga-

az Igazaknak Halálokat hijában ne chajtsák, se pedig
 amaz hűes Olaf Orzági Fejedelemmel, a' *Caesar Borgiával*
 együtt keserű íráfra ne fokadjanak: ki felől azt írta
Machiavellus, hogy midőn egykor azt a' méreggel tellyes
 Pohart, mellyet egy-néhány Olaf Orzági Fő Embereknek
 meg-öletésekre ő maga készített vólt, eléggé magára nem
 vigyáztván, hirtelenséggel meg-itta volna, és mar annak
 fojtogató erejétől gyötrettetvén halalához közelített volna,
 akkor keserves könyvhullatásra indulván sűrű zokogások
 között ezt mondotta: *O miserum me! qui vastum Imperi-*
um mente complexus, contra omnia pericula me munivi pra-
ter Mortem: quippe qui nunquam cogitavi me tam cito mori-
turum. az az, *Oh én kesény nyomorult Ember! a' ki magam-*
nak kélejesen ki-terjedett birodalmat igérvén, minden reám jbi-
tő gonokok ellen magamat meg-is erősttettem, az egy Halálon
kivül: úgymint a' ki soha nem gondoltam, hogy illy hirtelenséggel
meg-kellene halnom. Nem készített vala tudnillik e' verén-
 gező Fejedelem magának az Halál ellen semminemű erös-
 séget; mert mikor fűntelenül tsak a' mások halálára i-
 gyekezett, akkor a' maga haláláról tellyeséggel el-felejt-
 kezett, és midőn tsak arra törekedett, hogy az Olaf
 Orzági Fejedelmeken gyözedelmet vévén, azoknak biro-
 dalmokat el-foglalja: nem jutott soha észébe, hogy a' va-
 loságos és még az Halálnak keserűségeit-is el-özlatható
 Gyözedelem, tsak az, a' mellyről az UR JÉ'SUS KRISTUS
 ezt mondotta: *A' Ki Gyözedelmes léken, azt miveltem hogy*
az én ISTENemnek Templomában Öflop légyen, és többé onnan
ki nem jö; és fel írom arra az én ISTENemnek Nevét, és az
én ISTENem' Városának az Uj Jérisálemnek Nevét. A' mint
 ez Igéret a' Sz. János Apostol' Mennyei Jelenésekről írott
 Könyve' *MI-dik Révénéek 7, és 15. §-ból!* mostani Elmelke-
 désemnek Fundamentomáúll Elöttetek mindjárt el-olvastam.

Ki- ízakasztatott e' Szent Letzke, Sz Sz. H H amaz' igen. nevezetes Hét Leveleknek egyikéből, mellyek az Uj Testametomi Sz. Írásokat bé-rekeztő Prófétzianak, a' Mennyei Jelenésekről írott Könyvnek, II-dik és III-dik Részében fel-jegyeztettek: és a' mellyeket az UR JÉ'SUS KRISTUS, az ő Szerelmes Tanítványának, a' Sz. János Apostolnak, a' Pathmós Szigetében nékie meg-jelenvén, ő maga szórul szóra diktált vala; hogy azok annakutánna ama' Napkeleti Tartományban, a' Kissebb Á'siában, akkor szépen virágzott Hét: különböző Kerefztyén Eklé'siáknak Lelki Páfztoraikhoz el-küldtetnék, vagy a' mint egy Tudós Ember vélekedik, hogy azon Eklé'siáktól a' Sz. Jánoshoz küldett Követeknek kezeikbe adattatnának. Melly ditsőséges Levelek közzül az Hatodik, egy *Filadelfia* nevü Városnak Kerefztyén Lakosfihoz intéztetvén, előzőr, ugyan, azoknak akkori állapotjokat és a' JÉ'SUSnak Szemei előtt kedvet található munkáságokat fontos befédekkel le-rajzolja, Jelen. III. 9-11: azután pediglen mitsoda légyen, a' majd ez egész Világra bé-következő kemény kísérteteknek özönvizei között-is, egy igen erős Vas-matskájok, és minden kétségeknek szorongató keferüségait egészen el-öflató: vígafztalások, ekképen fejezi-ki: *A' Ki Győzedelmes léfzen,* 's. a'. t.

Mellyeket midön ez órában, e' Szomorú Gyáfnak reám-is nagyon ki-térjedett sűrű homályja között-is, az ISTEN'' Befédének tífza sűgárral világositani igyekezem; hogy ama' Titkos Filadelfia Várossa' egyik igaz Lakosának, Néhai Mélt. Gróf Kis Rhédei RHÉDEI 'SIGMOND Ur Ö Nagyságának, Hazánk'' és az ISTEN'' Háza'' válastott Ékességének 's Erőtségének, e' Földön: útolsó Tífzetségét meg-adhassam: és midön Ö immár, Győzedelmes Lelkére nézve, a' Kegyelem' Templomának Mennyei Erővel ékes Öflopi közzül, a' Ditsőség' Templo-

mának.

mának örökké állandó Oázis közzé e' Földről az Egekbe fel-vitetett; oda én-is Ötet Hitemnek meg-világosított Fejmeivel bé-kisérjem, hogy oázis az Ö Tejtének lebomlott Hajléka-is, e' Gyázos Koporsóba be-záróztatva, az Erdő Sz. G.örgyi Mau'soleumba, amaz Utolsó Napnak fel-virradásáig tartó nyugalomra, bé-tétettséék: Oh vajha mostan, *mind* ez egész kesergő Kerefityén Gyülekezet, merő azon *Filadelfiának*, vagy hogy ezt most Magyarúl mondjam, az igaz Atyafiai Szeretnek Városává; *mind* pedig én-is, ennek közepette, a' valóságos *Filadelfiának* mennyei tüzzel égő *Angyalává* változhatnánk!

Hogy pedig e' méltán kívánható Végre, Ti ugyan, Szerelmem! az én szavaimra figyelmeztvén, és az én előttetek eszméretes tsekélyiséget Egeket nyitó foházkodásokkal segitgetvén; én pedig a' Sz. Irást a' Sz. Irásból fejtegetvén, vagy csak valamennyire is el-juthassunk, rövideden csak két dolgot tselekedjünk: I. Mitsoda legyen e' *Filadelfiának* nevezetett Titkos Város, mellyhez e' mi Letzkénkbéli gyönyöröséges Igéret intéztetett: és Kitsodák legyenek ennek Valóságos Lakosai? a' Szent Léleknek Tzéljához illendőképen, keressük-fel. II. pediglen, ez igen Nemes Igéretnek igaz értelmét az Irások szerént nyomozzuk-ki.

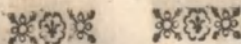
I. Az Elsőre figyelmeztvén: Vészitek igen könnyen ezetekbe, Sz Sz. H H. hogy én, ez Hét nevezetes Levelek felől, mellyek a' Sz. János Apostól' Prófétziás Könyvének II. és III. Rézeiben olvastatnak, nem vagyok ingyenn-is azoknak értelmekben, a' kik úgy itélnek, hogy valamellyek ezekben bé-foglaltattak, mind azok egyenesen és egészen csak azokra az Hét különböző Városokra és azokban akkor találtatott Kerefityén Ekl'siákra tartoztanak, a' mellyek ezeknek a' Leveleknek hom-

✻ ✻

lokaiken ki-neveztettek, és a' mellyek, jóllehet a' Sz. János' idejében, abban a' Napkeleti Tartományban, melly Kissebb Á'siának neveztetik, mindnyájan lépen virágoztak, de a' mellyeknek e' máj napon vagy tsak merő azon pufta helyjeik, vagy leg-feljebb-is néminémü igen meg alljafodott maradványaik szemléltetnek. Sőt inkább egyenesen azokkal tartom, a' kik azt állatják, hogy miképen az ISTENi mélységes Böltsétség, ezeket az Á'siai Hét különböző Eklé'siákat, a' többek közzül, ez okon nevezte 's válaftotta, hogy azok mint meg-annyi eleven Képei lennének azoknak az Hét különböző Allapotoknak, mellyekben az egész Uj Testamentomi Anyafentegyház magát egymás-után ki-mutatná, mind az UR JE'SUS KRISTUS' útolsó El-jövetelének böldeg és ditsőséges idejéig; úgy ezek az Hét Levelek-is Profétziai Lélek által egyenesen úgy irattak, hogy ha fíntén azoknak néminémü Betü szerént való Értelmek a' meg-nevezett Á'siabéli Hét Eklé'siákban találtathatott-is, fővebb és Titkos Értelm szerént, mindazonáltal festenek azok egyenesen az Uj Testamentomi Anyafentegyháznak Hét egymás-után következő Vizontagságait, és kivált annak Belső Allapotjára néző változáfait. E' lévén már régen, amaz Harmadik *Seculum*ban élt Kereftvény Püspöknek és Mártirnak, a' *Victorinus*nak-is igaz értelme: a' ki ez Hét Leveleket egybe-vetvén amaz Hét Afzonyi-állatokkal, mellyekről a' Szent Éfaiás Proféta ezt mondotta: *Akkor hét Afzonyi-állatok meg-ragadnak egy Férifiat, és ezt mondják: A' mi kenyyerünket ékékük, és mi magunkat magunk ruházzuk, tsak hogy a' te nevedről neveztesünk.* Éfa. III. 28. ezeket egyetemben az Uj Testamentomi Anyafentegyháznak Hét egymás-után következő Szakafaira magyarázta. És, hogy immár ezt az értelmet tsak három főval világósítsam: Vallyon

(1.) Kitsoda található helyes és a' KRISTUS JÉ'SUS Bóltsefégehez illendő okát annak , hogy midőn abban az időben , mellyben ezek a' Levelek irattattak , nem tsak az egy Kissebb A'siában , hanem az egész Római Birodalomban-is , fok más egyéb fépen virágzó Ekléfiák találattak , még-is azok közzül az UR JÉ'SUS tsak ezeket az A'siai Hét Gyülekezeteket válaftotta , hogy azoknak vagy ditséretre vagy pedig meg-feddésre méltó tselekedeteiket örök emlekezetre által-irassa ; ha ugyan azokban , mint meg-annyi világos példákban , az ő egész Uj Testamento-mi Anyafentegyházának Hét egymás-után következő vízontagságait nem femlélte , és mi-velünk-is femléltetni nem akarra volna ? Mert vallyon a' KRISTUS JÉ'SUS-nak tsak az egy Kissebb A'siában fundáltott Ekléfiákra vagyon-é gondja , és nem egyaránt azokra-is , mellyek az egész Világon találtnak ? De (2) nem lehet fenkinek-is kétségbe hozni , hogy midőn az UR JÉ'SUS, ezeket az Hét Leveleket a' Sz. Jánossal meg-iratván , magát nékie úgy jelentette , mint a' ki nem tsak Jobb Kezében Hét Tsillagokat tartott , hanem egyfersmind *Hét Arany Gyertya-tartók* között-is mulatozott , Jelen. 1. II-17. mutatott légyen ezzel egyenesen ama' régi Szent Hajlékokban , úgymint előzőr a' Mó'ses' Sátorában , azután pediglen a' Salamon' Templomában , le tétetett *tízta Arany Gyertya-tartókra* , mellyek Hét különböző lámpásokkal világoskodtak. 2Mós. xxv. 31, 32, 37. Mellyek-is mivel nem egyebet , hanem az egész Uj Testamentomnak minden idejére ki-terjedő Közönséges Anyafentegyházat tzmerezték , a' mennyiben az , minden ő vízontagsági között tsak az egy SZENT LÉLEK ISTENNEK Kegyelme által világosittatik , mind addig , míg nem oztán ama' Mennyből le-fázallo Jérú'sálemet az ISTEN' Ditsőségének fényessége meg-világosítja ,

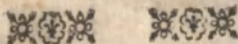
Jelen. xxi. 10, 11. Innen ismét tsalhatatlanúl ki-hozhatjuk, hogy midön még-is az UR JÉ'SUS, azokról az Hét Gyertya-tartókról, mellyek között a' Sz. Jánosnak meg jelent vala, világoson azt mondotta, hogy azok az Hét Gyülekezetek, Jelen. 1. 20. ezzel egyenesen tanította, hogy miképen az Hét Gyertya-tartók, úgy fíntén az azokban rajzoltatott Hét különböző Ekléliák-is, az egész Uj Testamentomi Kerefityén Anyazentegyháznak Képét viselték. Es így, valamellyek ezekben az Hét Levelekben az A'siai Hét nevezetes Városoknak, vagy-is azokban lévő Kerefityén Gyülekezeteknek, irattattak, mind azok főképen arra tzéloztak, hogy az egész Uj Testamentomi Anyazentegyháznak Hét egymás-után következő Vízontagságit le-rajzolják. A' melly Igazságot kelle rövideden meg-mutatnom.

A' mikor-is immár, mitsoda légyen az a' Titkos *Fildelfián*nak Városta, mellyhez a' mi Letzkénkbéli gyönyörűséges Igéret intéztetett, könnyű lézen fel-keresnünk. Tudnillik, minekutánna, mind az O mind az Uj Testamentomi Prófétziáknak fozgalmatos Magyarázói, minden kétségen kívül helyhez tették azt, hogy miképen a' Bölts ISTEN e' nagy Világnak alkotását Hét egymás-után következett Napoknak el-folyások alatt akarta egészen elvégezni; úgy az ő Kegyelembéli Országának egész tökéletességre való vitelére is az Uj Testamentomi Időnek Hét egymás-után elő-álló szakaszait rendelte: hogy azokon által menván, oztán amaz Uj Eget és Uj Földet a' maga egész Ditsőségeben ki-jelentse: és hogy ezek az Hét Időnek szakaszai és azokban elő-forduló Változások, nem tsak amaz Hét Petsétekkel bé-petsételretett Könyvnek fel-nyitására egymás-után ki-jelentetett Prófétziai Latásokban, Jelen. v. 1. hanem azokban az Hét Levelekben-is le-

rajzoltattak, mellyek közzül az Hatodik a' Filadelfiabéli Gyülekezetnek Angyalához irattatott; ezekből könnyen ki-hozhatjuk, hogy tehát ez a' Filadelfianak neveztetett Város, és az ebben találtatott Kerefztyén Gyülekezet, Titkos értelem szerént, nem egyebet jelentett, hanem az Uj Testamentomi Anyafentegyháznak Hatodik időre határozatott Állapotját: melly a' kemesebb Sz. Irás Magyarázóknak ítéletek szerént, már e' mi időnket-is magába-bé-foglalja.

De a' melly felől a' lézen inmmár a' megfejtésre valóban méltó Kérdés: Vallyon mi lehet az oka, hogy az Uj Testamentomi Anyafentegyháznak ez időre határozatott Állapota, ebben a' Filadelfiának neveztetett Városban tzimereztetett? Mert, mivel ez a' Név: Filadelfia, vagy a' mint a' Görög Betüben olvastatik, ~~φιλadelphία~~, olyatén Görög szó, mellyel a' Szent Apostolok az *Atyafiúi Szeretetet* szokták ki-fejezni, Róm. xii. 10. 1Pét. i. 22. az honnan Betü szerént-is Ásiának ez a' Városa, ezt a' Nevezetet azért vette vala, mivelhogy ennek építője volt a' Lidiának az a' Királyja, ki *Atyafiaihoz való* igen példás *Szeretetiért*, Attalus *Philadelphus*nak neveztetett; Már pedig az igaz *Philadelpheia*, az Atyafiúi Szent. Szeretetet, a' KRISTUS JÉ'SUS' Anyafentegyházának, nem tsak ez vagy amaz idejére tartozó, hanem ugyan mindenkori szükségés és tulajdon esmértető Tzimere és Bélyege, úgy mint a' mellyről maga az UR JE'SUS az ő Tanítványinak ezt mondotta: *Erről esmérék-meg mindenek hogy én Tanítványim vagytok, ha egymást szeretitek.* Ján. xiii. 35. és a' mellyről az Apostól-is ekképen szólt: *Szerelmeim, Szeressük egymást, mert a' Szeretet ISTENTől vagyon.* 1Ján. iv. 7. Erre nézve méltán nehéznek látzik, hogy ez a' Filadelfiának neveztetett Város, a' maga Nevének tulajdon ereje szerént-is, az Uj Testamentomi Anyafentegyháznak tsak

e' mostan folydogaló Hatodik Idejére magyaráztafsék. Öregbül pediglen, nem kevésbé, ez a' nehézség, hogyha e' mái Keresztyénségnek ábrázatját kedvezés nélkül meg-vi'sgálván, meg-kell nyilván vallanunk azt, hogy az igaz *Filadelfia*, az Atyafiúi tiszta ízeretet, nem hogy e' mi idönknek tulajdon Tzimere lehetne, de talám soha is az a' Keresztyének közül inkább ki nem költözött, mint e' mi idönkben, melyről a' Deák Poétával méltán ezt mondhatjuk:

*Vicitur ex raptō, non hospes ab hospite tutus,
Nec Socer a genero, Fratrum quoque Gratia rara est.*

vagy hogy inkább a' Szent Prófétaának szavaival éljek, bizony e' mi idönről mondhatni azt, a' mi vagyon Mikh. VII. 1, 's köv. *Faj nekem, mert úgy maradék, mint a' Nyári takarodás után a' tarló, és mint a' Szüret után a' meg-fedett föld: El-vefett e' Földről a' jótévő, nintsen egy igaz-is az Emberek között: mindnyájan vér után ólálkodnak, és ki-ki mind bálóval vadálkfa az ő Atyafiát. Ne higgyetek barátotoknak, ne bizzatok tanáts-adótokhoz: annak, a' kit kebelében tartalkf, ne jelentsd-meg a' te titkodat. Mert a' Fiu' bosszúval illeti az ő Atyját, a' Leány az ő Anyja ellen támad, és az Embernek az ő Háza-Népe ellensége* és ugyan e' dolognak meg-gondolása tselekedte, hogy még az egy Reformáta Eklésziának kebelében is találtatának olly Tudófsok, kik ez Hatodik Titkos Levélnek valóságát, az Anyafentegyháznak még ezután következő idejére halaktották: a' mikoron tudnillik az igaz *Filadelfia*, *Atyafiúi Szeretet*, a' Keresztyének között nagyobb mértékben fogna találtatni. De a' melly vélekedésnek mindazonáltal, más egyéb terhes okokra nézve, én ugyan helvet nem adhatok. De hit a' fel-tett nehézséget mimódon oldozzuk-fel? Vallyon ne n arra kell-e mennünk, hogy miképen Egyiptom

nak

nak ama' Királyja, a' Második *Protopheta*, azért, hogy az ő tulajdon Atyjafiát fölönyü. kegyetlenséggel meg-ölette, *per Antiphrasin*: ellenkező szóval, *Philadelphus*nak neveztetett; úgy a' Kereztységnek-is mostani Allapotja, épen tsak *per Antiphrasin*, a' valósággal ellenkező nevezet férént, mondattársék *Filadelfiának*? Nem vélem ezt-is femmiképen. Vagyon ez igen fontos nevezetnek az ISTENI Böltsefséghez fokkal illendőbb fundamentoma, melyet mindjárt ki-fejezek, tsak hogy a' dologra egy kevés jó formában figyelmezzetek. Valakik a' régi Prófétziáknak vizsgálásába illendő vigyázással bé-erezkednek, megtapaftalják leg-ottan azt, hogy midön azokban, az Anyafentegyház' Idejének ez vagy amaz Szakaféza meg-határoztatik, akkor annak az időnek esmérhető Bélyegéül, nem mindenkor azok az Igazságok tétetnek-fel, a' mellyek abban az időben mindenektől meg-esmértenek, és mintegy békefészes uralkodással országolnak; hanem ellenben gyakorta azok-is, a' mellyek abban az időben igen kemény ellenségektől ostromoltatnak, és a' mellyeknek förgalmatos oltalmazásokra, sőt mintegy újonnan való helyre állatásokra, az akkori igaz Hívek kiváltképen való módon köteleztetnek. Hozzás lennék, Sz. Sz. H. H. ha ez igen Sarkalatos Igazságnak meg-mutatására, a' Sz. Írásban találtatható minden példákat elő-hoznék. Vegyétek élmé-itekre tsak ez egyet: Midön a' KRISTUS JÉ'SUS ez Hatodik Levélnek homlokára maga felől így iratott: *Ezt mondja a' Szent az Igaz, és a' kinél a' Dávidnak kultsa vagyon.* értitek velem, együtt igen könnyen, hogy ezen szókkal ki-fejezte légyen igen szépen a' maga Közbenjárói Méltóságának három különböző Hivatalait, úgymint a' ki *Szent*, mint valóságos Áldozó Pap: *Igaz*, vagy *Igaz-mondó*, mint Próféta, és *Bir a' Dávidnak kultsával*, mint örök-

ké való.

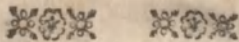

kévaló Király. De vallyon mi az oka, hogy az UR JÉ'SUS, ez ő Hármass Hivatalának méltóságát, nevezetesen ez Hatodik időre mutató Titkos Levélnek homlokára akarta függeszteni? Vallyon az-é, hogy ezek az Igazságok ebben az időben mindenektől egyaránt meg esmértetnek, és minden ellenkezés nélkül hirdettetnek? Nem korántis; hanem inkább ez: hogy ezzel, mintegy bizonyos esmértető Bélyeggel, jelentené azt az Időt, mellyben az igaz Híveknek első és fő kötelefségek lenne, ezeket az Igazságokat nagy indulatokkal oltalmazni, és mintegy a véka alól ki-vévén, ismét a Gyertya-tartóba visszafizetni: meg-mutatván hatalmasson, hogy csak a KRISTUS JÉ'SUS légyen egyedül az a valóságos *Áldozó Pap*, a ki *egyetlenegy áldozatjával tökéletessé tette mind örökké azokat, a kik meg-fenteltetnek*: 'Sid. x. 14. hogy Ő légyen csak egyedül az a *Proféta*, a ki az Idvefségnek útát tökéletesen ki-jelentette, és a kinek Beizédéből vagy el-venni, vagy ahoz valamit tenni, Átok alatt meg-tiltattatott: Jelen. xxii. 18, 19. és hogy Ő légyen csak egyedül az a *Király*, a ki a Menny-Országok kapuit vagy meg-nyitja, vagy bé-zárja.

Igy vagy on egéizen, Kerefsztyének! a *Philadelphiai* nevezetnek-is állapotja. Mútat ez egyenesen az Uj Testamentomi időnek arra a Szakaszára, mellyben az igaz *Philadelphianak*, a valóságos *Atyafiai Szeretetnek* kell vala magát kiváltképenvaló módon ki-mútatni: nevezetesen amaz igen fogas és töviffes Kérdésnek meg-fejtésében: Vallyon az Igaz Vallásnak Esméretét illik-é és szabad-é külső Eröltetések által-is terjeszteni: úgy hogy az Emberek az igaz Tudománynak bé-vételére Testi büntetések által-is kényszeritessenek? Midön ennek meg-fejtésére semmi-is minékünk olly egyenes és világos útát nem nyit, mint az igaz Kerefsztyéni *Filadelphianak* meg-gondolása. E' lévén

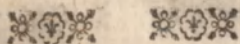
K

főképén.

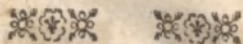

foképen az, a' melly minden igaz Keresztényeknek azt tanítja, hogy mivel az Anyazentegyháznak minden igaz Tagjai, valósággal nem egyebek, hanem ama' Titkos Filadelfia' Varosának Lakosai, az az, Lelkiképen Atyafiak, kiknek mindnyájan azon egy Atyjok, az ISTEN, azon egy első szülött Atyjokfia, a' KRISTUS JÉ'SUS, és azon egy Mennyei Örökségek vagyon; azért senkinek-is ö közszülök nem lehet arra jussa, hogy az ö Atyjafiának Lelki-efnéretén uralkodjék, vagy, a' melly színte annyit tézen, hogy azt a' Hitnek és a' Vallásnak dolgában, valamelly Igazságnak bé vételére, külső büntetéssel is kötelezze és erőltesse. Ugyanis, ha valaki e' Titkos Filadelfia' Varosában illeten Jűffil birna; kellene azt szükségesképen annak birni, vagy a' több Lakosoknak abban meg egyezett engedelmekből: vagy pedig az ISTENNEK, mint ezen Titkos Varos' egyetlen-egy Monárkhájának, világos rendeléséből; de a' mellyek közzül mindenik ennek a' Városnak épen fundamentomát forgatná-fel. Az első ugyan: mert az okos Léleknek természetével épen egyenesen ellenkezik az, hogy a' mit más valaki igaznak mond, azt ö is mindjárt, minden maga ítélet-tétele nélkül, igaznak higgye: Meg-lehet az, hogy a' mit más igaznak tart, annak te-is ellene ne mondj; sőt, meg-lehet az-is, hogy azt te-is mintegy mulolag igaznak véljed; de hogy azt belső meg-nyugovással valóban igaznak esnérd és valljad, hanemha a' felöl a' magad ítéleted szerént meg-győzöttél: a' tellyességgel lehetetlen. És ha itt valaki maga felöl egyebet állatna-is, azt kétség nélkül csak úgy kellenevenni, mint a' mit *Spartianus*, *Favorinus* Filozofus felöl meg-jegyzett, hogy midön *Hadrianus* Imperátor ötet valamelly szavában épen helytelenül *corripuita*, meg-jobbította volna, ö azt leg-ottan egész engedelemmel bé-vette,

és mi-

és midőn azért az ő több tudós Tárfai felette igen boz-
tkankoduanak, ő viszont azoknak ezt mondotta: *Et quo-
modo ego illum omnibus nobis doctiorem non crederem, cui tri-
ginta sunt Legiones?* az az, Vallyon mincáon ne bírtém én
azt nálunknál mindnyájan tuosabbnak, a' kinek harmintz Legió
Vitézi vagyak? Melly mivel valójában semmi nem egyéb,
hanem igen utálatos, és az Hitnek dolgában egykészinind
kárhozatos, kép mutatás; azért az igaz Filadelfával. Atya-
fiúi Szeretettel, melly igen nyilván ellenkezzék, könnyen
akárki által értheti. De nem lehet másodkor azt-is fel-
tenni, hogy valakinek illyetén Jússa volna az ISTENnek
ki-jelentetett Akaratjából; mivel így az ISTEN a' bünt-
tételeire ő maga nyitna utat: mellyet mindazonáltal senki
józanon meg-nem engedhet. Mert vallyon, midőn valaki
azt a' Vallást, mellyet te igaznak tartasz, bé-venni nem
akarja, magát azzal mentegetvén, hogy az ő-nékie Lel-
ki-esmérete ellen vagyon, az az, mert ő attól fél, hogy
annak követésével az ISTENT meg-bozítantja; te pedig
még-is ötet arra ugyan csak valamelly külső büntetéssel
erőteted: vallyon, mondom, ezzel nem arra kényszerited é,
hogy az ISTEN ellen hántzándékkal vétkezzék; mivel-
hogy a' ki valamit bűnnek gondol, bátor nem igazán-is, és azt
még-is meg-tselekezi, a' minden bizonylyal ISTEN ellen vét-
kezik? Sőt, vallyon azzal nem azt kívánod-é, hogy te-tőled
féreg Embertől, a' te felebarátod inkább féljen mint a'
meg-eméztő Tüztől, az ISTENTől? és hogy az ideig tartó bün-
tetéseket nagyobbaknak tartsa, mint az örök kárhözatrak
soha meg-nem alúvó lángját? Vallyon mi lehet inkább
ellenkező a' KRISTUS JÉ'SUSnak ama' Parantsolatjával,
mellyben világoson ezt mondotta: *Ne féljete azoktól, a'
kik a' Testet ölök-meg, a' Lelket pedig meg nem ölhetik; hanem
inkább attól féljete, a' ki mind a' Lelket mind a' Testet el-*

vefztheti a' gyehennába. Mát. x. 28. Bizony a' Szent Péter és a' Szent János Apostolok épen ezzel az erősséggel élnek vala, azok ellen, a' kik ö-tőlök azt kívánják vala, hogy a' JÉ'SUSnak Fel-támadását ne hirdetnék, Tsel. iv. 19. azoknak ekképen szólván: *Igaz dolog legyen-e ISTEN előtt, néktek engedniük inkább hogy nem ISTENnek? ítéljétek-meg.* mintha bővebben ezt mondották volna: *Imé ti, a' kik a' JÉ'SUSnak Fel-támadását merő azon Fabulának tartjátok, mi-tőlünk azt kívánjátok, hogy azt tellyefséggel ne hirdessük, mi pedig ellenben azt hiszük, hogy azt minékünk az ISTEN parantsolja: mostan annakokáért ítéljétek-meg, és mondjátok meg ti magatok, hogy a' kik ilyen hiszemen vagyunk, mit tselekedjünk? néktek engedjünk-e inkább vagy az ISTENnek? Mert nem gondolhatunk titeket olly istentelen Embereknek, kik mi-tőlünk azt kívánhassátok, hogy a' ti kedvetekért az ISTENT meg-bof-
szantsuk, és titeket az ISTENnél elébb betsüljünk. Meg-is hatá ez az erősség az Apostolokat kényszergetőknek sziveiket, annyira hogy *azoknak büntetésekre semmi módot nem találhatának, hanem őket meg-fenyegetőn el-botsáták.* v. 21. A' mellyből immár világoson ki-kerekedik, hogy mivel a' fel-tett nehéz Kérdésnek meg-fejtésére soha az Uj Testamentomi Anyazentegyháznak nagyobb szüksége nem volt mint annak Hatodik Idejében: és mivel arra semmi-is egyenesebb 's általabb útat nem nyithat, mint az igaz *Philadelphianak* meg-gondolása; ezért az Isteni Tsudálatos Böltsefség igen méltán tselekedte, hogy az Anyazentegyháznak mostani Állapotja úgy adatnék mi elönkbe mint egy Titkos *Philadelphianak* Várossa.*

II. Szemléljük hát immár másodszor, ehez illendőképen, azt az igen nemes Igéretet, mellyel e' Titkos Városnak minden igaz Lakossai, az őket ostromló kísérte-
teken

✻ ✻

teken való ditsőséges Győzedelemre ekképen ferkentetnek: *A* ki Győzedelmes, léken 's'a' t. Nem tzéлом K K. söt ugyan nem-is zükség, hogy a' KRISTUS Fejedelemnek hűségére bé-eskütt igaz Híveknek, egész Világi életeket gyakorló, Lelki Vitézéseket, és azokat követő ditsőséges Győzedelmeiket, egészen le-rajzóljam, és e' végre, egy felől ugyan, az ő utánnok ólalkodó, és még amaz első Paraditsomban fel-állittatott *Ellenkezésnek* ereje szerint, őket züntelenül ostromló Ellenségnek fetét Táborát ki-rendeljem, más felől pediglen, ama' Lelki Dávidnak Fegyveres házat fel-nyitván, Enek. iv. 4. onnan az igaz Híveket tetétől fogván talpig Fegyverbe öltöztessem: Fejeket az Idvefségnek Sítákjával, Kezeket a' Hitnek Pár'sával, Derekat az Igazságnak Mely-vasával, és Lábokat az Evangyéliomnak Sarujával meg-erősítvén, Éfés. vi. 14-17. és oztán ezeknek kemény Hartzokat véletek mind addig zempléltetvén, míg az ISTENnek és a' Báránynak Széki előtt zengedező Győzedelmi Enek. zóval mindenek bé-végeztetnek. Jelen. vii. 9, 10. Tartozik ez az Híveknek ilyen Győzedelmek az Anyazentegyháznak mindenik Idejére egyenlőképen. *Győzedelmesnek* neveztetik hát zorozzabb értelemben, ez Hatodik Titkos Levélben, az, a' ki az egyzser meg-efimérett igaz Tudománynak vallásában és az abból ki-folyó valóságos Kegyezségnek gyakorlásában, mind végig állhatatos annyira, hogy sem ez egész Világnak intselkedő Gyönyörősége, sem a' mélységes Pokolnak minden rettegrető Dühösége, attól soha el-ne térítse: E' lévén ama' tsúdára méltó nagy *Paradoxum*, mellyet e' Világi Böltseknek özve olvaftott minden Tudományok-is eléggé meg nem fejthet, hogy a' mi ISTENről kületett, meg-gyozzi e' Világot, és az a' Diadalom, melly e' Világot meg-gyözte, a' mi Hitünk. Iján. v. 4. Tudnillik, mivelhogy az az Erő, melly a'

Titkos Filadelfia' Várofsának Lakosfiba az Idveséses Igazságoknak Tudományát bé-plántálja, nem az Emberi Auctoritásnak méltósága, hanem a' zivet ható és még a' Lelki-esméreret-is egészen meg-gyöző Sz. LELEK ISTEN-nek *Vorticordia Gratiuja*, ellene állhatatlan hathatósága. Tsudálja vala régen ama' nagy Orátor és Fiol'sofus, a' Cicero, hogy midön ö egy Tanítványával a' Léleknek halhatatlanságát akarván el-hitsni, azért, hogy a' Plátónak a' Lélekről irtt Könyvét meg-olvassná, erősen jóvallotta volna; az ö-néki leg-ottan ezt felelte: *Feci mehercule, et quidem saepius, sed, nescio quomodo, dum lego, assentior: quum posui Librum, et mecum ipse de Immortalitate Animorum coepi cogitare, assensio omnis illa elabatur.* az az., a' mi Nyelvünk szerént: *Meg-tselekedtem én azt, igazán mondom, óh Jó Cicero! még pedig gyakor izben; de nem tudom miképen esik, hogy midön a' Könyvet olvasom, mind azokat helyben-hagyom; de mibelyt a' Könyvet félre-tévén, a' Léleknek Halhatatlanságáról én magam elmélkedem, leg-ottan minden abban vakt meg-egyezésem füstbe megyen.* Oh mennyivel inkább tsudálhatjuk mi, hogy fokban a' Keresztényének-is, midön az idveséses Igazságokat a' Szent. Írásnak Könyvében olvasák, láttatnak azoknak hitelt adni, de mihelyt azt ifmét letézik, leg-ottan azokat kétségbe hozzák! De nem lehet ezt is tsudálnunk; mert ezek is a' Sz. Írást épen tsak ugy olvasák, mint a' Cicero' Tanítványa a' Pláto' Könyvét: tudnillik az ISTEN' LELKÉNEK belől munkalkodó és az Elmének zemeit meg-nyitó Kegyelme nélkül; melly valameddig az Embereknek zivet jó Földé nem tsinálja, mind addig, az ö-beléjek hintetett ISTEN' Befédének Magva, vagy tsak *az út mellé esik*, az honnan, még mi-nekelőtte ki kelne, ama' Gonosznak pokolbéli madara tól, tudnillik a' Világi Dicsőségre magassan repülő gondola-

toktól.

toktól, el-ragadoztatik: vagy a' köves helyre esvén, ki-kél ugyan hamarsággal, de mihelyt az üldöztetésnek és az igazságért való szenvedésnek hevéről, mint amaz hamis Napnak melegétől, érdekeltetik, leg-ottan ki-sül es el-
 fáradság: vagy pedig a' Tövissek közzé esvén, ki-kel és kevés-
 sé nevededik-is; de mivel a' vezendő gazdagságnak za-
 porán nevededő kívánása abból ki-nem gyomlaltatott,
 azért annak tövisseitől az-is majd egészen meg-fojtatik.
 Mát. XIII. Egyedül tsak a' lévén Gyözedelmes, a' kinek
 szívébe az ISTENi Belső Kegyelem' az Igét mind bé-
 jti, mind pedig abban mélyen meg-is gyökereztetti. A'
 mint e' dolognak igazsága ama' nevezetes *Nicaenumi Con-*
ciliumban igen hathatósan meg-bizonyította-va, melly fe-
 lől azt írja *Ruffinus* Historikus, hogy midőn az oda gyü-
 lekezett Keresztyén Püspökökkel, a' Pogányoknak ugyan
 ott meg-jelent Böltseik gyakorta nevezetes Disputatiokat
 indítottak volna, vólt a' többi között egy igen éles El-
 méjü *Dialecticus*, a' ki valahányszor a' Keresztyénnel
 szembe állott, azokat mindenkor fok tekervényes szavaival
 el-nyomta 's felyül múlta: mellyet látván egy Keresztyén
 Öreg Ember, ö-is azzal végre szembe állta, ekképen szó-
 ván: *Hald-meg most én tölem ób Filo'sofé! az Igazságot: Az Egy örökké-*
való ISTEN, ez egész Világot az ő Igéjével teremtette, és az Ő Szent
Lelkével meg-erősítette. Melly ISTENnek Igéje, kit mi Ő Fiának neve-
ziünk, a' büns Emberen könyörülvén, a' Szüz Mária-tól született, meg-
*bólt és feltámadott, és minket az örök haláttól meg-
 fába-átott. Hiféd-e ezeket ób Filo'sofé? Mellyekre midőn a' Filo'sofus,*
 mintha soha semmi ki fogásfokar nem tudott volna, tsak
 azt felelé, hogy mind azok nékie igazaknak látnának; leg-
 ottan maga-is Keresztyénné lön, és az ő bofankodó Tár-
 sainak ekképen szóla: *Audite o Viri Eruditi! Donec verbis*
meum gesta res est, verbis verba opposui, et quae dicebantur

dicendi

dicendi arte subverti; ubi vero pro verbis Virtus processit ex ore dicentis, non potuerunt verba Virtuti resistere. Ideo, si quis vestrum potuit in his ea sentire quae ego sensi, credat Christo et sequatur hunc Senem. az az: Hallátok-meg karaimat, oh Tudós Férjsiak! a' miglen én velem az ellenkezés tsak főval volt, én-is addig a' főra főval feleltem, és a' mellyek ellenem mondattak, azokat a' főlősnak mestersége kerént felforgattam; de midőn a' fő helyet a' főlőnak főjából valóságos Erő főarmazott, nem lehetett tovább ez Erőnek főval ellene állásom. Minekokáért ha valaki közzületek azokat érezhette mellyeket én érzettem, higgyen a' Krisztusban és kövesse ezt az Öreg Embert.

Oh melly igen illendő vala hát, hogy az illetén Győzedelmeknek drága Jutalmakat az ISTEN' Házának Fejedelme ekképen fejezné-ki: A' ki Győzedelmes lézen, azt mivelem hogy az én ISTENemnek Templomában Oflóp légyen az, és többé onnan ki nem mégyen. Ugyanis, midőn ez Igékben tzelőzés vagyon egyenesen, ama' két Réz Oflópokra, mellyeket a' Salamon a' Jerú'sálemi Templomnak kapuja előtt felállitván, egyiket jobb kéz felől Fakin-nak, Erőtségnek, másikat bal kéz felől Boaz-nak, Állandóságnak nevezett vala, 1Kir. vii. 15, és a' mellyek, ha talám egézen finum Aranynyal, egy újni vastagságra, béborittatva nem vóltak-is, a' mint régen Eupolemus vélekegett; vóltanak mindazonáltal olly igen drága és fin te ki-bezélhetetlen mesterséggel kézfittetve, hogy egy Tudós Embernek főva kerént, méltán mondathatnának: *Opus Persarum Divitiis ac Romanorum Sapientia longe superius, et inimitabile.* az az: Olly igen ditsőséges Munkának, melly a' régi Persáknak Gazdagságokat és a' Rómaiaknak Böltsőségeket sok ízben felyül múl'a, és magához hasonlót épen nem esmérhet: és a' mellyekhez képest, még ama' Világ' Tsu-

dájának

✻ ✻ ✻

dájának tartatott Éfésumbéli Diána' Templomának Száz
 Hu'zan-Hét O'zlopai-is, mellyeket egész Á'siának meg meg
 annyi Királyjai, épen Királyi gazdagsággal kézfittettek
 vala, a' Tudós *Villalpandus*-nak itélete zerént, tsak olyvak
 valának mint egy kis Egeretske a' nagy Eléfánthoz ha-
 sonlittatva; Bizony igen nagy Ditsőségek és Méltóságok
 az igaz Hitben állhatatoson meg-maradó Híveknek az,
 hogy ök nem a' Földi és már régen füstbe-ment 's ha-
 mumvá lett Jéru'sálemi Templomnak hanem az ISTEN'
 Lelki Házának O'zlopivá tétettetnek; hogy miképen a'
 Jéru'sálemi Templomnak meg-nevezett O'zlopai, annak
 fok idökre ki-terjedö Állandóságát tzimerezték, úgy ezek-
 is, ama' két rendbéli Titkos O'zlopoknak, a' *Profétáknak*
 és az *Apostoloknak fundamentumokon fel-építettvén*, Éfés. II. 20.
 ez egész Világnak fêmei előtt ellene-mondhatatlanül bi-
 zonyitják, hogy az ISTENnek Háza olly erős *Kö-fiklán*
fundáltatott, mellyen a' *Pokolnak minden Kapúji-is soha dia-*
dalmat nem vehetnek. Mát. xvi. 18. Midön az ö benne
 munkálódó ISTENi Kegyelem azt tselekezi, hogy ha
 fíntén az igaz Hitben való állhatatosságoknak hi-mutatása
 után, sokkal inkább lövöldöztetnek-is, mivel a' *Cyprianus*-
 nak fava zerint: *Majus est periculum post Confessionem, quia*
plus adversarius provocatus est. az az: *Terbesebb a' kísértet*
az Igazságnak meg-vallása után, mivelhogy az által az Ellenség
sokkal inkább fei-ingerelhetett. soha mindazáltal e' Világnak
 és a' Pokolnak dühöfsége öket az ö fívek' Kö-fiklájáról le-
 ne ejtse: úgymint a' kik, mint meg-annyi magassan fel-
 emelkedett Lelki O'zlopok, fel-emelik fíuntelenül az ö
 fíveiket a' vezendö dolognak pora közzül az örökké tar-
 toknak keresésekre, és e' Világi Életnek fellegeit által
 hatván, a' Mennyeiekre vágyokoznak; hogy a' Kegyes
*Cyprianus*sal ezt mondhasák: *Nos non verbis, sed factis sumus*

L

Philosophi;

Philosophi; nec vestitu Sapientia n sed virtute praeferimus: nos non loquimur magna sed vivimus. az az: *Mi nem fuvainkal hanem tselekedetinkel böltsekedünk, és a' Tudományról nem rubáinkal hanem munkáinkal téfünk bizonytságot: Mi nagy dolgokat nem befédeinkel hanem életünkkel jelengetünk.* Mellyek-is mindnyájan azt tselekezik, hogy miképen ezek, a' megemlitett Ozlopoknak egy-felöl egészen meg-felelnek, úgy más felöl, ugyan azonoktól felette igen különböznek-is: mert midön azokat, a' Jéru'salemi Első Templomot elpuztító Káldeusok, özve rontották és darabokban el-hordották, JÉR. LI. 17. ezek ellenben soha az ISTEN' Templomából ki nem mennek, ki nem vettetnek; hanem minekutánna itt e' Földön azt egy ideig ékeztették 's erőfítették, végre a' Kegyelemnek Templomából a' Ditsőségnak Templomába által-tétetnek, hogy ott oztán, mind az ISTENnek és a' KRISTUSnak reájok fel-iratott Neveiket; mint az ISTENnek örökösfi és a' JÉ'SUSnak örökös-társai, Róm. VIII. 17. egész erőben ki-mutassák; mind pedig az Uj Jéru'sálem' Nevének vóltaképen meg-feleljenek, lévén ama' Menyből alá szálló ditsőséges nagy Városnak Lakosává, melly a' Nap és a' Hóld nélkül nem szükölködik, mivelhogy annak fővétneke a' Bárány JÉ'SUS. Jeleu XXI. 23. De a' mellyről én immár bővebben nem beféllhetek, hanem az eddik mondattakból légyen mostan ez a'

T U D O M Á N Y:

Ama' Lelki Sa'amontól, az UR JÉ'SUS KRISTUSTól építettett Titkos Templomnak, az ISTEN' Közönséges Anyafentezgyházának, különös Ditsősége az, hogy annak örökké állandó Ékefségeivé csak azok leheffenek, a' kik, a' miképen egész Világi Életeket az

igaz

✻ ✻ ✻

igaz Atyafiúi Szeretetek Törvénye szerint egyengették, így az igaz Hitben való Allhatatóságtól magokat el-fakasztani 'soba semminéműi Kisértetek.ek nem engedték.

Bé-foglaltam e' Tudományban, mintegy Rövid Summában, mind azokat a' drágalátos Igazságokat, melyeket a' Letzkének magyarázatjára eddig az ISTEN' Bezdédének Világánál csak rövideden fel fedeztem. És óh melly széles ki-terjedett mező nyílnék itt immár én előmbe, ha mind azoknak ízenkét való bővebb világosítá-fokra ki-terjednem az idő meg-engedné! Oh vallyon micsoda lehetne, hogy most egyebeket félre tégyek, e' Világi vezendő ditsőségre vágyakozó kívánságnak hályogá-tól bé nem fetétült szemek előtt, kedvesebb *Spectaculum*, mint az ISTENnek Lelki Hazában, amaz egy Első Szülött Atyafiúnak a' KRISTUSnak *Praesidiuma* alatt, együtt ülő Lelki Atyafiúknak Társaságok: kik mindnyájan az igaz Szeretet által öfve kötött fívekkel és kezekkel, sőt az Egeket megnyitó Könyörgéseikkel-is egyedül csak az ő Mennyei Atyjoknak munkáiban foglalatofok: nem kívánván egymást semmiben egyébben meg-előzni, hanem csak az ő fívekben égő Szereteteknek k-mutatásában, és az egyeséget sértegető botránkozásoknak el-távoztatá-sában; e' mellet pediglen kézek lévén egymásnak mindenben meg-engedni, és mind a' bozú-állásnak mind a' mások felett való héjazásnak kívánságát gycmorból útván, egymásért ISTEN előtt esfedezni. Mellyek mindnyájan midőn e' Titlos Filadelfiának Városában gyakoroltanak, akkor a' mi Mennyei Szent Atyánk, és a' mi Első-Szülött Atyánk fia, a' Szent Angyalokkal és a' már tökéletesekké lett Igazaknak Lelkeikkel egyetemben, az Egekben örvendeznek, e' Földön pediglen, a' *Ditsőség la-*

✻ ✻ ✻

külömböztetett Törvények és Rend-tartások szerént igazgattatik, azért e' máj napig-is nagy boldogságban él és virágzik. De nem ér e' még-is a' mi Titkos Filadelfiáknak boldogságával. Vallyon kitsoda vólna hát, ismét mondom, a' ki e' Varólnak valóságos Lakosává lenni ne kívánna? De légyen tudtokra, hogy mivel ez a' Város *Filadelfia*, az az, Egymátt igazán Szerető Atyafiáknak Tárfasága; azért ebben senkinek-is *Jus Civitatis*, az annak Szabadságával való élésnek Privilegyioma, nem adattatik, a' kinek Szívét az Atyafiúi Szent Szeretet egészen el nem foglalta: ennek egyik Fő Törvénye e' lévén, hogy *Valaki az ő Atyjafiát nem Szereti, nem esmérí az ISTENT: És valaki azt mond'a, hogy az ISTENT Szereti, és az ő Atyjafiát gyűlöléndi, hazug az.* 1Ján. iv. 8, 20.

Oh vajha annakokáétt mostan valójában elmeitekre vennétek azt, hogy az ISTEN' Házának színtén e' mi időnkre határozott állapotja az, a' mellynek rajzolására a' régi Á'siának Filadelfia nevű Várossa rendeltetett, a' végre, hogy a' Ti-közöttetek igen meg-tsökönni kezdett valóságos *Páiladelpbiának* gyakorlására annál hathatósfabban fel-ferkentetnétek, és ezért a' Ti Sziveitekből minden ezzel ellenkező indulatokat tellyességgel ki-üznétek! Oh vajha már egyfzer ama' nagyra vágyó Kevélységnek jármát nyakatokról végképen le-ráznátok, melly nem a' Szeretetnek hanem az Hábóruságnak szülő Anyja; mivel-hogy a' *Kevélyek között mindenkor háborúság vagyon.* Péld. XIII. 10. És, hogy mindeneket egy summába befoglaljak, óh vajha ama' vétkes *Philantiát*, a' magatok tulajdon Szeretetét, az igaz *Philadelpbia* belöletek épen ki-nyomná! hogy ne nézné ezután ki-ki a' maga *Privatunát*, hanem a' Szent Pál Apostollal együtt tökéletes szível ezt mondhatná: *Nem keresem a' magam hasznát, hanem sokaknak hasznát,*

✻ ✻ ✻ ✻

nokat, hogy meg-tartassanak. 1Kór. x. 33. Így lenne of-
tan valójában, hogy a' cxxxiii-dik 'Sóltart magatokra fiat-
van, Ti-is ekképen énekelhetnétek: *Imé melly igen Fő,*
és melly nagy Gyönyörűség, az Atyafiaknak együtt való lakozásuk!
Mert ott parantsolja az UR, hogy legyen Áldás és Élet mind örökké.

* * * *

Fordítsátok mostan Szemeiteket, velem együtt, Sz Sz.
H H. e' Gyázos Theátrumon együtt ülő Uri Rendeknek
Seregére, mellyet ha én mostan egy Kisdéd de Titkos
Filadelfia' Várofsának nevezni mérézlek, úgy hízem, az
Igazságnak lineái közzül tsak egy haj-zálnak temérdeksé-
gével-is ki nem lépek. De fordítsátok nevezetebben
könyvező Szemeiteket e' Gyázos Theátrumnak közepet-
te, ama' minden Embereknek rendeltetett Házban, a'
Koporsóban, halandó Testének tagjaira nézve tsendesen
nyúzóvó, egy igaz Filadelfiab li Kerefityén Uri Férjfiúra:
NÉHAI MELTOSÁGOS GROF KIS- RHEDEI RHEDEI
'SIGMOND Ifjú Urra, Hazánknak és az ISTEN' Házának
eddig nagy reménységet nyújtott de már el-hervadott
Ékelségére. Kinek-is midőn mostan *ama' Szent és Igaz,*
és Kinél a' Dávidnak Kúltsa vagyon, tudnillik az igaz Hí-
veknek Fő Papja, Profétája és Királyja, az UR JÉ'SUS
KRISTUS, általam, ezt mondatja: *Mivelbogy Győzeaelmes*
voltál; azért én-is Te-veled azt mivelem, hogy az-én ISTENem-
nek Templomában Osloppá légy, és többé onnan immár so'a ki
sem mégy! Ugy hízem Ti-is mindnyájan egyező Szívet és
Szájjal ezt egészen helyben hagyjátok: nyilván és minden
kétségen kívül lévén Ti-elöttetek, valakik Ötet közelebb-
ről csinértetek, hogy valamellyeket eddig ama' Titkos
Philadelphianak igaz Lakosairol és azoknak tsudára méltó

Győze-

✱ ✱ ✱

Győzedelmekről 's annak ditsőséges Jutalmáról, Elöttetek beféllgettem, mind azok valóljában nem egyebek, hanem e' Böldög Léleknek, eddig e' Földön lett múlatásában, már pedig az Egekbe való bé-fogadtatásában, Ötet egészen le-rajzoló, de miattam fokakban hibás, vonogatások. Ugyanis, akár nézzük azokat a' régi Méltósággal és nagy Kegyességgel fénylő Uri Familiákat, mellyekből ez Idvezült Földi és Testi hármazását verte vala, tudnillik, egy felől a' Méltóságos és Fejedelmi *Purpurával* fényes Kis-Rhédei RHEDEI Familiát, mellyből Édes Atyja, Néhái MELTOSÁGOS GROF. KIS-RHEDEI RHÉDEI FERENTZ Ur, Eletében ez Hazának mind a' *Themis*' mind a' *Minerva*' Templomában sokak felett ékeskedett Oázlopa; más felől pediglen a' Méltóságos és mind az ISTEN mind a' Király előtt való Kedvességgel már régtől fogva szépen illatozó VARGYASI DÁNIEL Familiát, melyből Néhái Édes Anyja, NÉHAI MÉLTOSÁGOS L. B. DÁNIEL MÁRIA Ur-Azóny, születtek vala; akár pediglen figyelmezzünk azokra, Kik e' két Nagy Uri Házakkal való ézoros egyesülés által, mind ezeknek, mind pedig nevezetessben a' régi Ditsőséggel fénylő BETHLEN és BÁNFFI Nagy Házaknak válaftott Ékeségei, és mindenek felett ama' Drágalátos Szegelet Kövön, az UR JE'SUS KRISTUSON fel-építettett Lelki Háznak Élő Kövei, és ugyan annak vér szerint való Atyjafiai: nem lehet mi magunknak ama' Titkos *Philadelpfiát* nem képzelnünk, mellynek ditsőségét 's méltóságát eddig Elöttetek fejtegettem. Mellyekhez hogyha immár hozzá tévűk, hogy Ö-is Világi egész Eletében, ama' szerint: *Purpura juxta purpuram!* erre meg-üzülés nélkül törekedett; bizony a' fel-tett Igazságban egészen meg-erősödünk.

Mert minekutánna Ö-is e' mostan folyó *Seculumnak*

22-dik

✻ ✻ ✻

22-dik Eftendejében e' Világi Életre bé-jövé, ennek a' Titkos Városnak Lakosai közzé fámiláltatott, és már az Ö gyenge Ifjúságának Zöldségében a' Maros-Vásárhelyi N. Reform. *Collegium*ban, mind a' Köz Jónak elő-mozdítására fukseges Tudományoknak, mind az Idvesféges Igazságoknak tanulásában nagy ferénységgel gyakoroltatott volna, e' vala, mindjárt Világi Életének első Tavafzán, magát mindenekben ki-mutatató forró kívánsága, hogy mind Édes Hazájának, mind pedig és főképen az ISTEN' Templomának erőffen álló Ötlopi közzött Ö-is helyet találhatna: ezért Ö-is önnön-magát. ama' Ditsőséges Gyözedelemre, mind a' Lelki Fegyvereknek fozgalmatos megferzésével, mind az ISTENi HATHATÓS Kegyelemért való éjjeli nap-pali buzgó törekedésekkel, fáradhatatlanul kézitgetvén.

Mellyre nézve-is, noha Ö immár Oskolai pályáját ditséretesen ki-futotta vala; mindazonáltal, az e' Világtól elragadtatni fozott ifjúságnak óh melly fokokban helyet találó gorombasága ferint, nem ítéli vala azt, hogy ö immár a' Könyveknek olvasásától egészen meg-fabadúlt, hanem inkább azt alitván, hogy soha senki azok nélkül, sem a' külső sem a' belső Respublikában az első nagyságu Tsillagoknak ditsőségeket el-nem érhetette; azért azokban annyira gyönyörködött, hogy tsak már is magának igen szép *Bibliótbécát* ferzett vala, azoknak forgatására bizonyos órákat-is határozván. De mindenekfelett tudván azt, hogy tsak a' Prófétáknak és az Apostoloknak Iráfai légyenek az a' drágalatos *Bibliótbéca*, mellyről fokkal igazábban mondhatni azt, a' mit a' Régiek az Alexandriai *Bibliótbécáról* mondanak vala, hogy a' légyen *της ψυχης ιατρεια*: a' Léleknek Patikája; azért fővebben magát ezeknek olvasásában gyakorolja vala. Mellyek-is öftán az ö tsalhatatlan gyümöltseket, mintegy ugyan idejek előtt

✻ ✻ ✻

előtt ki-műfatták: nem csak külső Életének folyását, a' mértékletes Józanságnak, a' tsalfaságot nem esmérő Atyafiságnak 's Baratságnak, a' magát mindenekkel kedveltető de a' Szemérmetségnak határan kívül nem lépő Nyájaságnak Sinór-mértéke kerént egyengetvén; hanem Lelki Életét-is az egyfzer meg-esmértt Igazságnak állhatatos Vallásában meg-ércítvén. Mind ezek egyetemben azt bizonyítják, hogy ő ama' Tirkos *Philaeiphia*' Várocsának nem csak egyik Igaz Lakosá, hanem, az abban Győzedelmeskedőknek adatott ígélet fzerint, már ama' Lelki Salamon' Templomának-is egyik dízes Oslopa vala.

És ugyan ennek külső Tanúbizonyosága lévén az-is, hogy az Egekben lakozó Szent ISTEN, Nékie nem csak azokat, mellyek az Eltre és a' Kegyességre zükségesek, már az ő Ifjúságában bövségefenki-sáfárlotta, hanem még ama' belső Kintses Tár-házat-is fel-nyitotta, hogy abból az URnak Jóakarátját, a' Jó Feleséget, ki-hozhatná: adván Ő-nékie, ez előtt kevés híján Hét éftendőekkel, Élete' Kedves Párjául, Méltóságos, és az egész Magyar Izraelben igen esmértes Uri Szüléinek Uri Házokban, mint a' valóságos Kegyességnek Oskolájában, az igaz Virtusoknak Remek-Summájává kézfittetett, de most, óh Szivet fojtó Keserűség! az alig lábbalható Bánatok' árvizétől el-borított Méltóságos Született L. B. Hadadi VESSELÉNYI KATA Ifjú Ur Azzonyt ő Nagyságát. Kiben midőn az ő eleve el-intézett reménysége csak leg-kisfebb részben-is meg nem tsalattaték, óh melly tizta örömben folydogalnak vala virágzó Ifjúságának, nem e' Világnak hanem ISTÉN-nek szentelt, Napjai! nevelvén ez ő örömöket Házassági Életeknek drága Záloga, 1756-ik Éftendőben született Gróf RHÉDEI FERENTZ Urifatska: Keserves Lelkü Édes Azzony-Anyjának már egyetlen egy Földi vígaftralása,

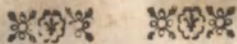

és még zöldellő nyereségekben meg-ért Vénséget ért Nagy Atyjának és Anyjának Sziveket vidámitó Unokája.

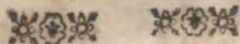
De, óh Halandóságnak változást nem esmérhető kemény Törvénye! vagy inkább, óh az Ő Szenteiben magát meg-ditsóító ISTENi Böltsefségnek vi'szálhatatlan mélysége! Kevés időre határozottatot vala, a' Mennyei Végezésben, ez illy igen drága *Depositumnak* itt e' Földön való múlatozása; mert midön fízte Világi Életének leg-zebben virágzó 35-dik, tsendes és tökéletes Szeretettel épen példás Házaságának pediglen Hetedik Eßtendeje folydogalna, ez igen fokakat vaitag Gyázba borító 1758-dik Eßtendőben, Böjt elő Havának fízten kezdetében, a' meg-eméltő Oldal-fájásnak ostromló seregeitől környül-vétetvén, tsak XIII Napok telének-el, míg azokkal való Baj-vivását tökéletesen el-végezé; mivelhogy *ama' Szent, és Igaz, és Ki a' Dávidnak Kultsával bir*, tudnillik az Ő Egyetlen-egy Első-ülött Atyjafia, az UR JÉ'SUS, minden Ő fajdalmaít előre meg-fűntetvén, sűrű és az Egeket meg-hasító Könyörgései között, Gyözedelmes Lelkét magához véné; hogy a' ki az Ő Titkos Templomának itt e' Földön kevés ideig, de ugyan valóságos O'zlopa vala, már ugyan annak az Egekben lenne örökké állandó, és onnan soha többé ki nem vitetendő O'zlopává.

Mit várhaté hát immár Vigasztalásodra mostan én tölem, Ifjúságodnak illy igen kellemetes, kedves és hűséges Férjétől meg-fosztatott, Méltóságos Született L. Baroniffa, Hadadi VESSELÉNYI KATA Gróf Afézony! ISTEN' Házának Kegyes Dajkája, Jó Pátrona-Afézonym? Én bizony, midön *Senecának* ama' fávairól emlekezem: *Omnis magnitudo Dolbris modum excedentis, necesse est deletum verborum eripiat, quum saepe vocem quoque ipsam intercludat.* az az: hogy a' fzer-felett való nagy Bánat, nem

hog

hogy a' vígastaló befédeket válogathatná, de még a' főt is az ajakak között épen meg-fójtja; ehez képest, mit köthetnek mostan mélyen meg-sebhetett Szivedre, alig tudhatom. Maradj hát tsak a' mellett, a' mire, mind a' Te Meltóságos Szüléidnek Uri Házokban, mint egy valóságos Filadelfiában, mind pedig e' Bóldog Lélekkel tölött mulatozáfodban, mint a' tizta Kegyeiségnek mindennapi gyakorlásában, hathatóson tanítottattál: Hogy ha szintén rövid legyen is, a' Testnek és a' Vérnek Mérő-rudja szerént, azoknak Világi Életek, a' kik ama' Ditsőséges Győzedelemre hívattattak, és az ISTENi Belső Kegyelem által arra valójában meg-is tanítottattak; a' mindazonáltal, az ISTEN' *Sanctuariumának* Mértéke szerént, sokkal hosszabb, mint azoknak akár melly sok Éftendőkre ki-terjedett Életek is, kik soha tsak egy Lelki Hartzot-is nem állottak, hanem mihelyen az Ellenséggel szembe állottak, leg-ottan annak *Capitulaltanak*, és a' kik-is azért, még leg-görbült Vénségekben-is, hájokban tsak ezt forgathatják: *Vivere erubescō; mori pertimescō.* az az: *Élnem immár épen fégyen; meg-halni pediglen igen félek.* midőn ellenben amazok, akármi időben, a' Sz. Pál Apostollal, ezt mondhatják: *Amā nemes Hartzot meg-hartzoltam, az Hitet meg-tartottam; azért az Igazságnak Koronája, tudom, meg-adatik nekem.* 2Tim. iv. 7, 8. Oh melly hathatós vígastalásokkal töltheti ugyanis bé ennek figyelmetes meg-gordolása keferü bánattal tellyes szivedet; látván ebből világosan, hogy mivel a' Te Kegyes Férjed, nem az O Világi Életének Éftendeit, hanem Lelki Vitézkesedésnek Győzedelemét fámlálta, azért itt e' Földön, nem tsak sokáig, hanem ugyan eleget-is élt, úgymint a' ki amaz Hires Nagy Sándornál sokkal igazábban ezt mondhatta: *Satis vixi; curia non Annos sed Triumphos numero.* az az: *Eleget éltem;*

mert nem Egtendeimet hanem Győzedelmeimet Simlalom. Sőt él
Ő ezután-is mind örökké; mert minekutanna az ISTEN'
Templomának Oázlopává lett, most-is onnan ki nem ment,
hanem csak a' Kegyelemnek állapotját a' Ditsőségnak állapot-
jával fel-tserélte: Honan mindazonáltal ma, dan még egy
kevésbé vízfűza fordul, és Tégedet, a' Te Szemednek
Gyönyörűségével, az Ő egyetlenegy Örökösével, Kis-
Rhédei RHÉDEI FERENTZ G.óf Urfittskával együtt,
az ISTEN' Kegyelemének vígaztaláfiába 's őrizetelbe, na-
lammál foganatosabban, bé-ajánl és bé-kér.

Hazánknek Erős Atlálla, és ebben a' Lelki Salamon'
Templomának igen Drága, és mind a' Persák' gazdagsá-
gát mind a' Rómaiak' böltsefségét felül-múló Oázlopa:
Méltóságos LIBER BARO, HADADI VESSELENYI FE,
RENTZ Ur! Kegyelemes, Koronás KIRÁLY ASZSZO-
NYUNKNAK *Camerarius*sa, Nemes Közép Szolnok Vár-
megyének Igazsig' Szerető Fő Ispánja, és a' Nemes Nagy-
Enyedi Reformatum Kollégiumnak igen Gondos Fő *Cura-*
tora, Kegyes és Nagy Patronus - Uram: és a' Ki e' Nagy
Oázlopot úgy ékesíted, mint a' régi Jérú'sálemi Templom-
nak Réz Oázlopaít a' Te Nevednek meg-felelő ki-metűzett
Liliomok ékesítették: Méltóságos GROF KIS-RHÉDEI
RHÉDEI 'SU'SÁNNA, L. B. Ur - Azzzony! Belső és
Külső Szépséggel egyaránt fénylő Magyar Abigail: Kegyes
és Nagy Patrona-Azzzonyon. Oh melly tökéletes és
minden tsalfaságtól tiszta Szeretettel, de e' mellet, oh
melly alázatos Tisztelettel, és épen Fiúi Engedelmefféggel
vifeltetik vala Ti-hozzátok, e' Ti Szelid Termézetű, és
Ti-töleték-is vízföntag igazán Szerettetett Kedves Vötök!
Mellyre nézve is, ha az Ő Szemeitek elöl való el-múlása,
Sziveiteket 's egész Méltóságos Uri Hízatokat, fetét Gyáf-
ba borította, vallyon kitsoda tsúdálhatja? Annyival inkább,

hogy

✻ ✻ ✻

hogy e' váratlan Keferőség , a' Vesselényi Háznak , amaz
 Hittel és Szent Lélekkel tellyes ISTVÁNTOL , óh meg-
 újuló Fajdalom! Néhai Méltóságos L. BARO HADADI
 VESSELÉNYI ISTVÁN Urtól lett fíralmas meg-foztatta-
 tását épen nyombau követte : és a' melly bokros Bánat ,
 az ISTENNEK útait az Embereknek útaihoz mérséklő
 Világ' Fiainak 's Leányinak gondolataikat óh melly fok-
 képen gyakorolja! Ti pediglen , mivelhogy nem tsak
 ama' Titkos Filadelfiának igaz Lakosai, hanem egyzersmind,
 a' Ti Világ-győző Hiteteknek fok rendbéli Diadalmai fe-
 rént, az ISTEN' Templomának-is erőssen álló Öflopí
 vagytok; jól tudjátok azt , hogy ez épen azoknak a' dol-
 goknak egyike , mellyeket noha minékünk, épen a' Föld-
 nek poráiglan meg-alázódott engedelmefféggel, tsúdálnunk
 's tsokolnunk kell, de azoknak okai felől tudakozódrunk
 épen nem illik 's nem-is szabad, hanem tsak ezt kell
 mondanunk: *Jó az URnak minden Beféde!* Ezt tselekedjétek
 hát tsak épen , hogy midön immár e' Ti Szerelmetes Vö-
 tőknek, maga Személyében, a' Ti Szeretetekre fúksége
 nintsen, Szeresfettek ezután Ötet, az ő képét viselő Öz-
 vegyében és egyetlen-egy Örökösében; hogy így ama' Ti
 Közönséges Első-Szülött Atyátokfia, a' JÉ'SUS, fereffen
 Titeket-is mind végiglen: Szeresse a' Ti Méltóságos Uri
 Házatoknak egyetlen-egy fíépen világoskodó Szövétnekét,
 és az ISTEN' Templomának, már-is nagy reménséget
 nyújtott, Ekefféget: Méltóságos Született L. BARO Ha-
 dadi VESSELÉNYI FARKAS Ufít Ö Nagyságát.

Méltóságos Uri Atyafiak , Égész Kefergő Filadelfia!
 Valakik e' Bóldog Léleknek Test fíerént való Atyjafiái lé-
 vén, az Ö-hozzá közelítő Vérségnek rende fíerént, a'
 Méltóságos RHÉDEI, DÁNIEL, SZÉKELY, BETHLEN
 és BÁNFFI Fényes Familiáknak, Mennyei Tüzzel égő Első.

Nagysígu Tsillagi vagytok. Ki-mégyen mostan Közzületek egy Ti eket igazán szeretett Atyátokfia; Kérjétek azért a' Ti Első-Szülött Atyátokfiat, a' JE'SUST, hogy Ö-véle egvütt az igaz *Philadelphia* Közzületek ki ne menjen; sőt az inkább Ti-közöttetek még-is jobban nevedjék, gyarapodjék, és ugyan meg-is öröködjék.

Te pediglen immár, óh Bóldog Lélek! menj-bé mostan ama' Titkos Filadelfianak az Egekben örvendező Felső Várába, és a' Te Ditsőséges Győzedelneid után, légy a' Ditsőség' Templomának ki-bezélhetetlen Szépséggel és öökké állandó Erősséggel, vég nélkül ékeskedő
OSZLOPÁVÁ.

Á M E N.

O R A T I O

• D E

DURATIONE FAMILIARUM ILLUSTRIVM
PERIODICA,

SUPER FUNERE

ILLUSTRISSIMI AC MAGNIFICI DOMINI,

DOMINI

SIGISMUNDI

COMITIS

R H E D E I

DE KIS-RHEDE,

HEROIS, DE PATRIA ET ECCLESIA PRAE-
CLARE MERITI,

HABITA

A

GEORGIO VERESTOI,

CINERIBVS TANTI HEROIS AC TANTI CIVIS PROLIXE ILLA-
CRYMANTE, PARTESQVE ORATORIS OB ACERBOS SINGVL-
TVS TENVITER SVSTINENTE,

Die viii ante Calendas Majas,

CLAUDIOPOLI IN TEMPLO ECCLESIAE REFORMATAE

MAJORE.

PULCRUM EST, DUM MAJORUM FASTI
VIRTUTEM IN ANIMIS POSTERORUM
ACCENDUNT, NON FASTUM.

ILLUSTRISSIMI, MAGNIFICI, PERIL-
LUSTRES, AC SPECTABILES,

ITEMQUE SUMME REVERENDI, CLARISSIMI,
ATQUE ERUDITISSIMI,

AUDITORES!

Uum olim ab Romanis superbissimum Jovi Tem-
plum, cui Capitolio nomen erat, in monte
Tarpejo extrueretur, omniaque aliorum Deo-
rum Fana et Sacella sollempni Exauguratione ex universa
illa area proturbarentur, ut Templum illud soli sacrum
foret Jovi; caeteris Diis sponte cedentibus, solus Ter-
minus restitisse fertur, sic gravi cum indignatione Exau-
gurantes

✻ ✻ ✻

gurantes ad fatus: **NULLI CEDO**, seu **CONCEDO NULLI**. Quod ipsum ab Romanis in boni ominis ausum adreptum atque interpretatum, portendere visum est Romani Imperii stabilitatem ac perpetuitatem. Haud mecum dubius haereo, quin haec, quanta quanta est, narratio Fabulam redoleat, ab Auguribus et Sacrificulis Romanorum confictam: idque ut credam, eo magis adducor, quod probe sciam, rem hanc non ab omnibus Romanorum Historicis eodem modo memoriae proditam esse; adfirmantibus quippe nonnullis, et Juventam, et Martem, juxta cum Terminum, Exaugurationi restitisse, neque se illa ex area fuisse passos proturbari. At vero etiam illi Fabulam hanc esse agnoscam: profiteor tamen, ingeniose ab Auguribus et Sacrificulis Romanorum esse confictam; et quidem haud dubie idcirco, ut Terminum, Exaugurationi nihil cedens, stabilitatem ac perpetuitatem, Juventas robur invictum, quale in Juvenibus esse solet, Mars autem Bellicam Romani Imperii denotaret Virtutem. In primis nihil ingeniosius excogitari poterat, quam Fabula Terminum, alta voce inclamantis, se **NULLI CEDERE**; sub involucro enim hujus commenti pingebatur, non modo Rem Romanam, sed et quamlibet aliam, habere Terminos, Divinitus sibi praestitutos ac depactos, nec a quoquam mortalium absque **SUPREMI NUMINIS** nutu convellendos.

Atque hoc, ne nunc aliis utar exemplis, insigniter relucet ex **DURATIONE FAMILIARUM ILLUSTRUM PERIODICA**: utpote quas in illo Elevationis Gradu, in quem sunt evectae, adeo potenter Divinum tutatur Praesidium, nullis ut ex eo machinis ante Terminum, Divinitus praescriptum, queant deturbari; tametsi in earum perniciem omnia conjurent elementa. An non juxta mecum agnoscitis, Patres Conscripti, Ill. ac Magn. D. **SIGISMUNDUM COMITEM RHÉDEI de Kis-Rhéde**, cujus

✻ ✻ ✻

fequior mortalisque pars huic Feretto jacet inclusa, ex id
 genus ILLUSTRi prognatum esse FAMILIA, quae aliquot
 Annorum centurias enensa, etiamnum inter Pannonos et
 Dacos laetissime floret? Ego saltem hoc ubi curatius con-
 sidero, pulcre sentio, ILLUSTR. IAMILIAM RHÉDEIA-
 NAM, a primis iuae Elevationis incunabulis semper splen-
 didam ac florentem, nec per tot Annorum centurias ullis
 parentibus interscissam, hanc imponere mihi provinci-
 am, inter Vos ut in praesenti dicam DE DURATIONE
 FAMILIARUM ILLUSTRIORUM PERIODICA, Argumento
 sane nobili, et Herois SIGISMUNDI Natalibus Supre-
 misque Honoribus perquam adcommodato. At quum mea
 Oratio sterilis, et exsucca, vel omnino juncea, omnique
 Venere destituta, illud, NULLI CEDO, dicere, non
 possit, nec audeat: Vestrum erit, Patres Conscripti, mihi,
 vel inter infimi subsellii Oratores vix locum tuenti, suppe-
 tias ferre, meque, ubi labantem conspexeritis, Vestri Fa-
 voris zephyro refocillare.

Ut autem telam, quam sum exorsus, aptius felicius-
 que pertexere queam, hos mihi in dicendo terminos
 praescribo. Id nempe mihi curae erit primum, ut quae
 sint FAMILIAE ILLUSTRÉS, quae item DURATIO ea-
 rum PERIODICA, Vobis exponam: tum, ut ex Annali-
 um eruam monumentis, quantam a retro Seculis FAMI-
 LIAE quaedam ILLUSTRÉS observatae sint DURATIO-
 NEM habuisse PERIODICAM: deinde, ut investigem,
 idque omnibus sistam spectandum, quantum Generi Huma-
 no conferat emolumentum DURATIO FAMILIARUM I-
 LLUSTRIORUM PERIODICA, praesertim si ea aevi fuerit longi-
 oris: ac denique, ut Herois SIGISMUNDI Familiam,
 longa Seculorum periodo florentem, Vitamque, prosperata

***   ***

morte abruptam, ut et Fortunas, ac Virtutes Sermone Parentali in hoc lugubre producam Theatrum.

FAMILIAE ILLUSTRÉS illae omnino sunt, quae insigni supra alias Dignitate, seu Splendore, aut, quod eodem redit, Elevationis Gradu, reverentiam in annis inferiorum excitante, resurgent. Hanc autem iis Dignitatem non semper longi temporis conciliat Antiquitas; sed Virtus, sive Togata, sive Sagata, sive utraque, eaque adeo excellens, suo ut illa fulgore Virtutem Familiarum inferiorum vincat, vel etiam obscuret. Saltem, ubi primam FAMILIAE ILLUSTRÉS ex obscuro emergunt, et, forte vulgari exata, Parpuram induunt, seu, ut ita loquar, ILLUSTRÉS esse incipiunt, illas non longi temporis Antiquitas reddit ILLUSTRÉS, omni quippe antea Splendore destituta; sed Virtus, magnis passibus ad ardua contendens. Haud nihilominus diffidendum est, quin FAMILIIS ILLUSTRIBUS, si eae in illo Elevationis Gradu, quem sunt consecutae, longo temporum perdarent intervallo, non modo illa debeatur Antiquitas, quae universo communis est Generi Humano, ab Arca videlicet Noachi, vel, si ulterius progrediamur, a Paradiso Terrestri rependa; sed et Antiquitas Splendoris. Ut adeo hoc in casu FAMILIAE illae gemino sint jure ILLUSTRÉS, et Splendore nimirum, supra communem Hominum sortem fulgente, et Splendoris illius Antiquitate. Quocirca aequum est, ingens ut constituatur discrimen inter Antiquitatem illam, quae universo communis est Generi Humano, itemque illam, quae FAMILIIS propria est ILLUSTRIBUS, longo temporum intervallo in celfo Dignitatis apice florentibus. Pulcre utriusque hujus Antiquitatis discrimen intellexit FRIDERICUS III. Romanorum Imperator: utpote qui mendico cuidam audaculo et impudenti,

ab se

✻ ✻ ✻   ✻ ✻ ✻

ab se stipem eo nomine petenti, quod Imperator jure cognationis, a Primo Parente, Adamo, descendens, Frater suus esset, non nisi teruntium porrexit. Quum vero mendicus, tenuitate stipis offensus, amplum quippe expectaverat congiarium, hisce Imperatorem Verbis fuisset adfatus, *Non decet, Invictissime Caesar, Fratri tuo ut tam exiguum offeras munus, quum tu tam dives sis*; scite ac sapienter subjecit Imperator: *Vade et ad reliquos omnes, qui tibi jure cognationis, a Primo Parente, Adamo, descendens, Fratres sunt; si enim singuli illi tantumdem tibi, ac ego, largiti fuerint, me ipso longe futurus es ditior*. Festive etiam Dux Saxoniae, Albertus, corvum alium delusit hiantem, mendicum videlicet importunum: qui dum sibi cum Duce cognationem intercedere urgaret, eamque a Primo Parente, Adamo, arcesseret, et jure istius cognationis denarium a Duce peteret, Dux ei nihil largitus, *Aparte te a me*, respondit: *si enim ego omnibus id genus cognatis denarium expenderem, nec meum Patrimonium, nec meus Ducatus, quantus quantus est, isti sufficeret largitioni*.

At Dignitati, seu Splendori, FAMILIARUM ILLUSTRIVM adjungenda est DURATIO earum PERIODICA; quo enim diutius eae in Theatro Mundi eximium suae Elevationis conservant Gradum, eo sunt ILLUSTRIORES. Denotatur autem per DURATIONEM FAMILIARUM ILLUSTRIVM PERIODICAM continuatio Dignitatis, seu Elevationis earum, ante Terminum a DEO praescriptum non interrumpenda. Haud enim haec DURATIO, vel a caeco fortuitoque Epicuraeorum casu, vel a bruto ferreoque Stoicorum Fato, arcessenda est; sed a Sapientissimo ac Potentissimo Mundi Opifice et Governatore, DEO: qui ut quibuslibet rebus, ita et FAMILIIS ILLUSTRIBUS certos praescripsit Terminos, nullis prorsus

❀ ❀ ❀

creaturarum viribus, aut dolis, nullisque rerum elementis convellendos. Ut adeo quaelibet FAMILIARUM ILLUSTRUM, quoad DURATIO ejus labitur PERIODICA, modo cognitum futae Durationis Terminum ex indubitatis habeat indiciis, summa cum fiducia pronuntiare queat: NULLI CEDO, seu CONCEDO NULLI. Ita sane olim Regia Davidis Familia plaudere sibi poterat, illudque, NULLI CEDO, seu CONCEDO NULLI, fidenter de se pronuntiare: quippe cui Imperium aevi longioris in Gente Iudaica Divinitus erat promissum. Magna etiam spe olim fretus Imperator Vespasianus, Fasces Imperii Liberis suis, Tito, et Domitiano, promittebat: non certe Divinitus, sed procul dubio mendaciis Genethliacorum et Metoposcoporum ambiguus ad id inductus. Is enim, teste Svetonio, tam certus de sua suorumque Genitura semper fuit, aut potius, ut ego quidem putem, tam certum se esse fuit opinatus: ut post assiduas in se conjurationes ausus sit adfirmare Senatui, aut Filios sibi successuros, aut neminem. Sed tantae spei vix tenuis respondit eventus: quum Imperium trium Vespasianorum brevissimi fuerit aevi, haudque excurrerit ultra annos septem et viginti.

Agnosco, Patres Conscripti, hoc jam me Vobis debere vadimonium: ut diversae FAMILIAE ILLUSTRES quantam a retro seculis observatae fuerint DURATIONEM habuisse PERIODICAM, ex Annalium etiam monumentis. Arduus utique labor, vixque acris industria superandus: quem si nec ex voto meo, nec ex sententia vestra, exsequi valeam, saltem in tam grandi negotio sit voluisse satis. Illis fortasse, qui Chronologiam nec a limine salutarunt, ea adridet opinio, quasdam saltem FAMILIARUM ILLUSTRUM in illo Sublimitatis Gradu, in quem sunt evectae, floruisse ad mille usque in eadem

Linea

✻ ✻ ✻

Linea Descendente Generationes, seu, ut aliter loqui-
mos est, ad mille usque in eadem Linea Descendente Ge-
nerationum Gradus. Sed Annalium Fides, et retro Secu-
lorum Observationes, huic refragantur opinioni; ex iis
enim colliquescit, ab incunabilis Mundi ad nostram usque
aetatem haud plures in eadem Linea Descendente sibi in-
vicem successisse Generationum Gradus, quam centum cir-
citer, itemque octo et viginti. Ut adeo unusquisque Ho-
minum, nunc in Theatro Vitae degentium, sit ab Ada-
mo in sua Linea Descendente circiter 128-vus. Atqui vero nul-
la id genus FAMILIA ILLUSTRIS in Theatro Orbis comparu-
it, quae in ipsis plane Mundi Natalibus ad celsum Dignitatis fa-
stigium fuisset evecta, et in eo ad nostram usque perstitisset aeta-
tem: nedum ut ad mille usque in sua Linea Descendente Gene-
rationum Gradus, fictos quippe et necdum in Orbe visos, supra
communem Hominum fortem floruisset.

Sedete ad calculos una mecum, Auditores, atque
una mecum cognoscite, non mille ab Adamo ad nostram
usque aetatem in eadem Linea Descendente sibi invicem
successisse Generationum Gradus, sed centum circiter, item-
que octo et viginti. Ex Scriptura Sacra, tanquam falli et fallere
nescia Veritatis Magistra, liquido constat. Noachum in sua Linea
Descendente fuisse ab Adamo decimum, Abrahamum peraeque a
Noacho decimum. Adcuratior autem Chronologorum calculus
docet, Abrahamum e Palaestra Vitae excessisse Anno Mundi con-
diti 2183-tio, congruente cum Anno ante Aeram Christi Vul-
garem 1821-mo, itemque cum Anno Periodi Julianae
2893-tio. Peraeque ex eodem Chronologorum calculo,
rite instituto, discere licet, Annum praesentem, qui
est a Partu Virginis secundum Aeram Vulgarem 1758-vus,
esse Annum Periodi Julianae 6471-mum; atque adeo ab
Anno Periodi Julianae 2893-tio, quo Abrahamus Vita

functus est, ad Annum ejusdem Periodi 6471-mum, quī, ut jam retuli, est Annus Orbis Redempti secundum Epocham Vulgarem 1758-vus, effluxisse Annos 3578. Quī Annorum cumulus a morte Abrahami ad nostram usque aetatem conficit quīnque et tringinta Secula, itemque Annos octo et septuaginta Sed quia parum abest, quin Anni octo et septuaginta integri conficiant Seculum, utpote quibus ad Seculum complendum duo et viginti Anni forent addendi: haud grandi vitio calculus noster laborabit, si a morte Abrahami ad nostram usque aetatem ponamus effluxisse complete Secula sex et trīginta.

Non tam scrupulosus erit calculus, nec Periodo Julianae implicitus, si quis cum Joanne Funcchio mortem Abrahami referat ad Annum Mundi conditi 2124-tum, eumque cum Anno Orbis conditi nunc labente 5707-mo, qui est Annus Aerae Christianae Vulgaris 1758-vus, contendat, atque adeo ab Annis 5707 Annos 2124 subducat; sic enim animadvertet, a morte Abrahami ad nostram usque aetatem effluxisse Annos 3583, h. e. quīnque et trīginta Secula, itemque Annos tres et octoginta. Neque tamen heic etiam grande calculo nostro adhaerebit vitium, si a morte Abrahami ad nostram usque aetatem ponamus effluxisse complete Secula sex et trīginta: quum Annis tribus et octoginta ad Seculum complendum non nisi Anni tredecim forent addendi.

Ratione autem sex horum et trīginta Seculorum hanc, oportet, servemus proportionem, ut cuilibet Seculo tres in eadem Linea Descendente Generationum Gradus adsignemus: quanquam nec is nos falleret calculus, si quibusdam post mortem Abrahami Seculis duo duntaxat in eadem Linea Descendente Generationum Gradus adscriberemus: quum ex longi temporis Experientia palam sit,

✻ ✻

perfrequenter duorum Hominum, sibi invicem succedentium, aetate Seculum integrum fuisse completum. At vero ut Generationum Gradus augere magis, quam minuire videamur, satius fuerit, quibuslibet post mortem Abrahami Seculis tres in eadem Linea Descendente Generationum Gradus assignavisse: idque eo magis, quod et in Genealogia Servatoris Nostri, CHRISTI JESU, quam Matthaeus, et Lucas, Evangelistae, scripto consignarunt, tres deprehendamus ceterioribus Seculis in eadem Linea Descendente Generationum Gradus interdum esse adtributos. Jam vero si sex et triginta post mortem Abrahami Secula in ternarium ducantur numerum, h. e. per tres in eadem Linea Descendente Generationum Gradus multiplicentur, centum et octo Generationum Gradus inde emergent. Quibus si viginti adhuc Generationum Gradus addantur, decem videlicet ab Abrahamo ad Noachum, decem item a Noacho ad Adamum, quo temporum intervallo Vita Hominum in longissimam prorogabatur aetatem: prodibunt in universum ab Adamo ad nostram usque aetatem in eadem Linea Descendente Generationum Gradus centum circiter, itemque octo et viginti. Ut adeo unusquisque nostrum, qui nunc Vitali fruimur aura, sit ab Adamo in sua Linea Descendente circiter 128-vus.

Quum ex hoc calculo satis diluceat, nullam e censu FAMILIARUM ILLUSTRUM tantum aevi in suae Sublimitatis Fastigio exegisse, ut centesimum vicesimum octavum Generationum Gradum in sua Linea Descendente adtigisset, nedum millesimum, fictum quippe, et necdum in Orbe visum: ratio jubet, aliam nobis viam esse in eundam, si quid certi de DURATIONE FAMILIARUM ILLUSTRUM PERIODICA statuere velimus. In hoc autem Labyrintho felicius emetiendo, filium nobis submi-

nitrant Ariadneum, callemque Veri ostendunt, Fasti retro Seculorum indubitati. Ex iis enim si non omnium FAMILIARUM ILLUSTRUM, saltem praecipuarum DJRATIONS PERIODICAE ad liquidum perducere possunt. Obtigit FAMILIIS, Trabeato Honore fulgentibus, DURATIO PERIODICA; aut aevi brevioris, quae Annum non adtigit Secularem; aut longioris, quae unum, aut etiam plura superavit Secula; aut longissimi, quae ultra millenium fuit progressa.

Familiis illis, Purpura fulgentibus, quarum Duratio Annum non adtigit Secularem, jure accenseri potest Familia Vespasianorum, haud ultra Annos septem et viginti progressa: siquidem Pater Vespasianus, ex obscuris ortus Penatibus, nec ullis Majorum Imaginibus clarus, Annos in Fastigio Imperii Romani exegit 10, Liberatorum ejus natu major, Titus, Annos 2, natu autem minor, Domitianus, Annos 15. Diuturnior paullo obtigerat Duratio Familiae Cypseli, Corinthiorum Tyranni, septuaginta nimirum Annis definita; Pater enim Cypselus 30 Annis ad clavum Reipublicae Corinthiacae fedit, Filius autem ejus, Periander, Annis 40.

Plurimae et id genus in Orbe Terrarum comparuere FAMILIAE ILLUSTRRES, quarum Duratio aevi fuit longioris, atque adeo ultra unum, vel etiam plura processit Secula: prout Summo rerum omnium Arbitro, DEO, metas DURATIONIS PERIODICAE FAMILIARUM ILLUSTRUM, vel adstringere visum est, vel prolongare.

Speciatim Familiis illis, quae in suae Dignitatis Apice Annum superarunt Seculare n adnumerandae sunt Familiae, Heraclidarum apud Corinthios, Bacchiadarum apud eosdem, et Merminadarum apud Lydios. Ex vetustis Graeciae Fastis proclive est ad liquidum perducere, Primum ex Gente

Heracli-

✠ ✠ ✠

Heraclidarum Aleten Sceptro Corinthiorum potitum fuisse Anno Periodi Julianae 3732-do, Ultimumque ex eadem Gente Prumnen, iisdem Corinthiis imperantem, Fasces Vitamque tumulo intulisse Anno ejusdem Periodi 3880 mo, ab Anno autem P. J. 3732-do ad Annum ejusdem P. 3880-mum effluxisse Annos 148: qui indicant, quot in Regio Apice apud Corinthios floruerit Aenis Familia Heraclidarum. Peraeque ex iisdem Fastis in comperto est, Bacchidem, a quo Bacchiadae orti, Thronum apud Corinthios occupasse Anno P. J. 3880-mo, Ultimumque ex eadem Gente Automenen, apud eosdem Corinthios regnantem, Fato concessisse Anno ejusdem P. 4069-ro, effluxisse autem ab Anno P. J. 3880-mo ad Annum ejusdem P. 4069-num Annos 189: qui exhibent DURATIONEM Familiae Bacchiadarum PERIODICAM apud Corinthios. Pari ferme intervallo apud Lydios in Regali floruit Fastigio Familia Merminadarum. Princeps enim hujus Familiae, Gyges, ad Fasces Lydiae pervenit Anno P. J. 3996-to; Croesus autem, qui Ultimus Merminadarum fuit, acie a Cyro victus est Anno ejusdem P. 4166-to. At vero ab Anno P. J. 3996-to ad Annum ejusdem P. 4166-tum decurrerunt Anni 170: quorum postremus fatalis meta fuit Familiae Merminadarum.

Cyclum duorum supergressae sunt Seculorum Familiae Purpuratae, Dardani, Trojanorum Regis, itemque Seleucidarum, et Caroli Magni. ILLA in suae Elevationis Culmine Annos complevit 296, ab Anno P. J. 3209-no, quo Dardanus regnare coepit, ad Annum ejusdem P. 3505-tum, quo Priamus, Dardani Trinepos, ceteros Trojae suis auxit cineribus: ISTA Annos 243. ab Anno P. J. 4402-do, quo Seleucus Nicanor Regium conscendit Axioma, ad Annum ejusdem P. 4645-tum, quo Pompeius Antiocho

✻✻✻   ✻✻✻

Asiatico, Ultimo Seleucidarum, Regnum ademit: HAEC Annos 235, ab Anno P. J. 5465-to, congruente cum Anno Christi 752-do, quo Caroli Magni Pater, Pipinus, Regium adeptus est Titulum, ad Annum ejusdem P. 5700-mum, congruentem cum Anno Christi 987-mo, quo Ludovicus, Lotharii Filius, Rex Francorum e Caroli M. Genere postremus, hanc morte sua terminavit Familiam.

Nec silentio involvendae sunt Familiae illae, Ostrofulgentes, quarum DURATIO PERIODICA ultra tria proce-rit Secula. Huic inscribenda est censui Familia Lagidarum, Aegypti Regum: quae absque notabili suae Dignitatis deliquo duravit Annis 350, ab Anno videlicet P. J. 4301-mo, quo Ptolemaeus, Lagi Filius, Ducum Alexandri M. haud postremus, Diadema Capiti suo imposuit, ad Annum ejusdem P. 4651-mum, quo Ptolemaeus Alexander III Stemma hoc Regium clausit, et ultima voluntate Regni sui Heredem Populum esse voluit Romanum. Par ferme obtigit DURATIO PERIODICA Familiae Merovingorum, Franciae Regum: quippe quae Annis continuata est 332, supputandis ab Anno P. J. 5133-tio, coincidente cum Anno Aerae Christianae 420-mo, quo Pharamundus, Mero-vei Socer, Regale occupavit Solium, ad Annum ejusdem P. 5465-tum, coincidentem cum Anno Aerae Christianae 752-do, quo Childericus III Regio excidit Fastigio.

Innotuere Orbi et id genus Familiae, quae in suae Dignitatis Apice quatuor Seculorum orbis superarunt. Primas heic teneat Sancti Israelitarum Regis, Davidis, Familia: quae Regios inter Fasces exegit Annos 467, numerandos ab Anno P. J. 3659-to, quo Regiam David obtinuit Dignitatem, ad Annum ejusdem P. 4126-tum, quo Sedecias Regno exutus est, et Familia Davidis Fascibus Regiis penitus privata. Haud mihi vitio vertite, Patres Conscripti,

❀ ❀ ❀

si heic lugubres inter cupressos, facesque funereas, laetari sibi mea videatur Oratio, et quasi triumphare. Quis enim non triumphet, et quis luctum in gaudium non commutet, si cogitata ratione perpendat, AUGUSTISSIMAM FAMILIAM AUSTRIACAM Familiae Sancti Regis, Davidis, ratione DURATIONIS PERIODICAE quam maxime esse adfinem: quippe quae ab Anno Aerae Christianae 1273-tio, coincidente cum Anno P. J. 5986-to, quo maximi Nominis Heros, Rudolphus I, Habsburgi Comes, et Alsatiae Landgravius, Imperator Romanorum creatus est, hac nostra aetate, dum fuit Annus Aerae Christianae 1758-vus, Periodi autem Julianae 6471-mus, Annum Augustae suae Durationis numerat 485-tum, ab Annis Familiae Davidicae 467 non nisi Annorum 18 intervallo discrepantem. Faxit SUPREMUM NUMEN, ut FAMILIA haec AUGUSTISSIMA continuatione Stemmatis sui Augusti Familiam Davidicam longissime vincat, et eandem Durationis suae cum Machina Mundi metam agnoscat.

Ex Annalibus canae Antiquitatis id etiam est in comperto, floruisse olim Familiam, Fascibus Regiis insignem, cujus DURATIO PERIODICA ultra numerum quinque Seculorum fuit protensa. Luculentum nobis hac de re praebet testimonium et exemplum illa Heraclidarum Familia, quae Lydiis olim imperavit, distingvenda ab ea, quae apud Corinthios Thronum sibi erexerat. Illorum enim Heraclidarum, qui Corinthum imperio tenebant, Familia, ut superius exposui, Annis duravit 148. At Familiae Heraclidarum eorum, qui in Lydia rerum potiebantur, longior obtigerat Durationis Pericodus, Annorum nimirum 505, supputandorum ab Anno P. J. 3491-mo, quo Princeps huius Familiae, Argo, regnare coepit, ad Annum ejusdem

P. 3996-tum, quo Candaules, Ultimus horum Heraclidarum, Vitae et Familiae suae Periodum complevit.

Parcendum tempori ratus, nec Vestra, Auditores, Patientia abuti volens, illas sponte praetervehor FAMILIAS ILLUSTRÉS, quibus aut sex, aut septem, aut etiam octo Saeculorum DURATIO obtigit PERIODICA. Nec ab re fuerit, aliis, qui otio magis abundant, et Scrinia Veterum majore excutere possunt diligentia, hoc relinquere Argumentum. At crimini haud dubie mihi daretur, si Tertiam Heraclidarum Familiam, quae olim apud Lacedaemonios ultra novem floruit Saecula, in ea praetervolaret Oratio. Satis enim ex Annalibus Veterum constat, hanc Heraclidarum Familiam in Regio apud Lacedaemonios Fastigio Annos exegisse 922, numerandos ab Anno P. J. 3574-to, quo Primus hujus Familiae, Euristhenes, Gubernaculum Regni capessivit, ad Annum ejusdem P. 4496-tum, quo Agesipolis, hujus Familiae postremus, abiit ad plures.

Praeter haec Familias, sublimi Dignitate Orbi cognitas, quarum DURATIO PERIODICA fuit aevi, aut brevioris, aut longioris: et id genus FAMILIA ILLUSTRIS in Theatro Orbis comparuit, cujus DURATIO PERIODICA aevi fuit longissimi, millenniumque superavit. Atque haec Praerogativa jure omnino debetur Aeneadum Familiae: quae etiamsi post Ultima Fata Aeneae non semper Regium obtinuerit Fastigium, semper tamen Splendorem suum, ab Aenea acceptum, inter Latinos Romanosque retinuit, atque adeo Annos in illo suo Splendore exegit 1133, numerandos ab Anno P. J. 3534-to, quo Aeneas Regnum sibi in Latio erexit, ad Annum ejusdem P. 4667-tum, quo C. Julius Caesar, ex Genere Aeneae oriundus, ad Romani Imperii Fastigium pervenit.

❀ ❀ ❀

Ex his quum in confesso sit, hanc quibusdam indul-
tam esse FAMILIIS ILLUSTRIBUS a SUPREMO NUMI-
NE Praerogativam, eae ut in suae Elevationis Gradu lon-
gius exigant aevum: reliquum est, ut investigemus, quan-
tum Generi Humano conferat emolumentum DURATIO FA-
MILIARUM ILLUSTRIVM PERIODICA? Haud quid-
quam enim ambigendum est, quin haec subsit ratio Consilio
Divino Sapientissima, ex conservatione FAMILIARUM IL-
LUSTRIUM commune ut redundet emolumentum in Ge-
nus Humanum; idque eo majus et excellentius, quo ea-
rumdem Duratio aevi fuerit longioris. Commune autem
illud emolumentum in eo vertitur, ut Auctoritate FAMI-
LIARUM ILLUSTRIVM Homines ad Virtutes accendantur,
a vitiis absterreantur, et ab injuriis aliorum defendantur.
Et sane testantur Secula ab ultima usque Hominum memo-
ria, multo maximam partem omnis Culturae, omniumque
Virtutum, ac Morum Politiorum, ex FAMILIIS ILLU-
STRIBUS, tanquam Fontibus limpidissimis, in Genus Hu-
manum promanasse. Nec profecto mirum est, si hodieque
in compluribus Africae et Americae Regionibus Homines
sint inficeto inficetiores rure, immo merum rus: quum
nulla inter eas Gentes sit FAMILIA ILLUSTRIS, quae iis,
tanquam Pharos, ad Virtutem Moresque Politos praeluce-
ret. Peraeque ab Ultima usque Antiquitate curae ILLU-
STRIBUS fuit FAMILIIS, ut Homines a sceleribus avo-
carentur, utque Virtuti suae constaret Honos, vitiis au-
tem grassantibus repagulum objiceretur: quo minus Ge-
nus Humanum in Lernam malorum speluncamque la-
tronum degeneraret. Et quis nesciat, ILLUSTRIS FAMI-
LIAS Praesidio esse, tum quibuslibet probis contra impro-
bos, tum ipsis Rebuspublicis contra quoslibet hostes, non
modo exteros, per damna aliena crescere et pingvescere

volentes, sed etiam domesticos, quibus volupe est, vel ferro et flamma in viscera Patriae saevire, vel saltem in ruinis incendiisque Patriae Halosin Ilii decantare. At vero hoc omne, et quantum quantum est, emolumentum non nisi ab iis expectare fas est FAMILIIS, quae sunt vero Nominibus ILLUSTRIBUS, et non solum Aviti Stemmatis Splendore, verum etiam Virtutibus fulgent Avitis; habentque Religioni, a Majorum vestigiis degenerare. Nihil enim pulchrius est, quam quum Majorum Facti Virtutem in animis Posterorum accendunt, non Factum. Hae demum sunt FAMILIAE illae vere ILLUSTRIBUS, e quibus, tanquam genuinis Seminariis, omni prodierunt aevo, et deinceps quoque prodituri sunt, Aequissimi in Tribunalibus Lycurgi, Prudentissimi in Consiliis capiendis Nestores, Fortissimi in Arena Martis Scipiones, et Robustissimi Salutis Publicae Atlantes.

At ruentis me horae stillicidium admonet, Patres Conscripti, ut Oratio, quam DE DURATIONE FAMILIARUM ILLUSTRIBUS PERIODICA incepi, et tamdiu Vestri Favoris Zephyro focillatus atque animatus continuavi, tandem se flectat ad Ill. ac Magn. D. SIGISMUNDUM COMITEM RHÉDEI de Kis-Rhéde, tanquam genuinum DURATIONIS FAMILIARUM ILLUSTRIBUS PERIODICAE Paradigma. Operae ergo fuerit, idque etiam Ordinis praescripti ratio deposcit, ut Herois SIGISMUNDI Familiam, longa Seculorum Periodo florentem, Vitamque properata morte abruptam, Virtutes item, et Fortunas, postrema haec Orationis pars Vobis sincere exponat: sincere, inquam, quo minus rebus dicendis, vel phalerato dicendi genere, vel adulatione, quidquam adfingere videatur.

ILLUSTRIBUS RHÉDEIORUM FAMILIA Natales suos ex Alta illa arcessit Profapia, quae etiam Quarto

Hungaro-

Hungarorum Regi, ABAE, Natales dedit. Ex ea enim duobus prope Seculis, post Ultima Regis, ABAE, Fata elapsis, prodire Heroës septem, domi torisque Illustres: DEMETRIUS RHEDEI de Szent Márton-Rhede, LADISLAUS RHEDEI de Bertzel, RUFUS DESEN RHÉDEI de Boldog-Aúzony-Rhede. NICOLAUS RHEDEI de Kis-Rhede et de Szent Márton-Rhede, PETRUS RHÉDEI de Tas, LADISLAUS GARDUAN RHÉDEI de Tseke et de Nagy-Rhede, itemque PETRUS RHÉDEI de Boldog Aúzony-Rhede. Quartus horum, nam a recensendis reliquorum Posteris studium brevitatis me revocat prorsus, Quartus, inquam, horum NICOLAUS RHEDEI de Kis-Rhede et de Szent Márton-Rhede, Heredem suis cineribus superstitem reliquit NICOLAUM RHÉDEI, vulgo MIKOT'ZA dictum: qui Genitor fuit PETRI MIKOT'ZA RHÉDEI, Avus JACOBI RHÉDEI, Proavus NICOLAI DOSA RHÉDEI, Abavus NICOLAI RHÉDEI, Atavus autem LADISLAI RHÉDEI, Herois utique Magni, et tam Olea, quam Aegide Palladis clarissimi.

LADISLAUS RHÉDEI, proxime laudatus, deposito Cognomine, de Szent Marton-Rhede ducto, alterum duntaxat retinuit Cognomen, de Kis-Rhede ductum: id solum et Posteris ejus ad nostram usque aetatem usurpantibus. Ipse autem LADISLAUS RHÉDEI de Kis-Rhede ex Prima Tori Consorte, SOPHIA, Heredem suscepit PAULUM RHÉDEI, vix natum et mox denatum; ex Secunda Tori Consorte, ELIZABETA RETSKI, BONAVENTURAM RHÉDEI, praemature pariter Fato Terris ereptum, et PAULUM RHÉDEI, eximiis auctam Heredibus, mox recensendis; ex Tertia autem Tori Socia, ANNA, FRANCISCUM RHÉDEI, Reipublicae Polonicae Civem Equitemque Auratum, itemque AGATHAM RHÉDEI, et

✻✻✻   ✻✻✻

PAULUM RHÉDEI, una cum suis Heredibus Theatro Vitae exentos.

Heros excellentiae indolis, **PAULUS RHÉDEI** de Kis-Rhéde, **LADISLAI RHÉDEI** et **ELIZABETAE RETSKI** Filius, natu Minor, eximio Liberosum Pari Domum famam florentem vidit: **PAULO RHÉDEI** de Kis-Rhéde, Transilvaniae Thesaurario, mox iterum commemorando, et **FRANCISCO RHÉDEI** de Kis-Rhéde, Comitatum Bihar et Maramaros Comite Supremo, Genitore Herois Ingentis, **FRANCISCI RHÉDEI** de Kis-Rhéde, Transilvaniae Principis: cujus unicus Heres, **LADISLAUS RHÉDEI** de Kis-Rhéde, Comitatus Maramaros Comes Supremus in Juvenili aetate Fatis concessit, hancque Familiae **RHÉDEIANAE** Propaginem una cum suis cineribus tamulo invenit. At Propago **PAULI RHÉDEI** de Kis-Rhéde, Transilvaniae Thesaurarii, laeta Sobole effloruit, seque ad hanc usque propagavit aetatem: partim per **JOANNEM RHÉDEI**, Filium **PAULI RHÉDEI** Thesaurarii, natu Majorem, cujus Posteris, mox recensendi, in Transilvania florent; partim per **STEPHANUM RHÉDEI**, Filium ejusdem **PAULI RHÉDEI** Thesaurarii, natu Minorem, cujus Posteris in Pannonia Lares fixerunt, a me nunc, de industria prolixitatem vitare volente, haud in Scenam producendi.

Magni Nominis Heros, **JOANNES RHÉDEI** de Kis-Rhéde, **PAULI RHÉDEI** Thesaurarii Filius, natu Major, in Vitae Sociam adsumpsit **MARGARITAM KORNIS**, et ex ea tres tulit Liberos, eximia **FAMILIAE RHÉDEIANAE** Ornamenta, **FRANCISCUM**, **JOANNEM**, et **STEPHANUM**: quorum ut Posteris curatiore studio recensamus, aequum omnino esse videtur.

Sorte nascendi Primus **JOANNIS RHÉDEI** de Kis-Rhéde et **MARGARITAE KORNIS** Filius, **FRANCISCUS**

XXX   XXX

RHÉDEI de Kis-Rhéde, nullo Masculi Sexus Herede au-
ctus, Filias reliquit eximias, Fato suo superstites, **CHRIS-**
STINAM RHÉDEI de Kis-Rhéde, **FRANCISCO COMI-**
TI de **BETHLEN** Tedis Jugalibus sociatam, itemque
ANNAM RHÉDEI de Kis-Rhéde, **GEORGIO L. B. PON-**
GRATZ denuptam; sed quae jam pridem rebus Humanis
sunt exemptae.

Major ex Hymenaeo redundavit laetitia ad **JOANNIS**
RHÉDEI de Kis-Rhéde et **MARGARITAE KORNIS** Fi-
lium, sorte nascendi Secundum, **JOANNEM RHÉDEI** de
Kis-Rhéde. Is enim ex Thalami Socia, **ELIZABETA**
MATSKÁSI quatuor intemerati Amoris progenit **Pigno-**
ra, **ALEXANDRUM**, **MICHAELEM**, **LADISLAUM** et
FRANCISCUM: ex quorum caterva non nisi **LADISLAUS**,
et **FRANCISCUS**, Familiam **RHÉDEIANAM** Heredibus
iocupletarunt. Heros quippe **LADISLAUS RHÉDEI** de
Kis-Rhéde, **JOANNIS RHÉDEI** de Kis-Rhéde et **ELIZA-**
BETAE MATSKÁSI Filius, natu Tertius, ex **MARIA**
TOROTZKAI, Sacro Hymenaeo sibi devincta, progenit
Ill. ac Magn. D. **LADISLAUM COMITEM RHÉDEI** de
Kis-Rhéde, novum in dies Familiae Decus addentem: item-
que Ill. ac Magn. D. **JOANNEM COMITEM RHÉDEI**
de Kis-Rhéde, S. Caesareae, Regiae, et Apostolicae Majesta-
tis Camerarium Aulicum, et Incl. Legionis Hallerianae
Pedestris Tribunum, Scipionibus Romanorum comparan-
dum; nec non Ill. ac Magn. D. **MICHAELEM COMITEM**
RHÉDEI de Kis Rhéde, larga Virtutum segete florentem;
ut et Ill. ac Magn. D. **CHRISTINAM COMITISSAM**
RHÉDEI de Kis-Rhéde, Ill. D. **LADISLAO KUN** de Os-
tola, Sacra Conjugii Fide devinctam. at praecoce Fato ei
creptam. Heros autem **FRANCISCUS COMES RHÉDEI**
de Kis - Rhéde, ejusdem **JOANNIS RHÉDEI** de Kis-Rhé-

de et ELIZABETAE MATSKÁSI Filius, natus Quartus,
 ex Thalami Socia, MARIA COMITISSA DANIEL de
 Vargyas, Ill. D. JOANNIS DANIEL de Vargyas et Ill.
 D. JUDITHAE BARTSAI de Nagy-Bartsa Filia, progenu-
 it in Sexu Virili Ill. ac Magn. D. SIGISMUNDUM CO-
 MITEM RHÉDEI de Kis-Rhéde, ingens in praesenti Lu-
 ctus nostri Argentum, et Ill. ac Magn. D. FRANCI-
 SCUM COMITEM RHÉDEI de Kis-Rhéde, in Juvenili et
 Caelibe Vita ad Caalites transgressum, in Sexu autem Se-
 quiore CLARAM, et MARIAM, RHÉDEIAS, in tenella ae-
 tate tu nulo illatas

Peraeque felix Heredibus fuit sorte nascendi Tertius
 IOANNIS RHÉDEI de Kis-Rhéde et MARGARITAE
 KORNIS Filius, STEPHANUS RHÉDEI de Kis-Rhéde. Is
 enim auspiciatissimo sibi junxit Hymenaeo CATHARINAM
 AJTONI, triaque ex ea suscepit Amoris Coniugalis Pigno-
 ra, PAULUM, MARIAM, et ADAMUM: quorum Poste-
 ri in hoc Catalogo Genealogico haud sunt silentio involvendi.

Inter Heredes STEPHANI RHÉDEI de Kis-Rhéde et
 CATHARINAE AJTONI jure nativitatibus primas tenuit,
 Juris Divini et Humani callentissimus Heros, PAULUS
 RHÉDEI de Kis-Rhéde: qui ex Integerrima Tori Con-
 sorte, BARBARA BOROS, Heredes cum in Virili, tum
 Formosiore Sexu vidit insignes. In Sexu Virili Heres ejus
 fuit Ill. ac Magn. D. JOSEPHUS COMES RHÉDEI de Kis-
 Rhéde, Genitor Ill. ac Magn. D. VVOLGANGI COMI-
 TIS RHÉDEI de Kis-Rhéde, per laudata Majorum vesti-
 gia rite incedentis, et Ill. ac Magn. D. CLARAE COMI-
 TISSAE RHÉDEI de Kis-Rhéde, in Virginea aetate Vir-
 gineos Gratiarum Mores aemulantis. In Sexu autem For-
 mosiore Heredes ejus fuere: Ill. ac Magn. D. CATHA-
 RINA COMITISSA RHÉDEI de Kis-Rhéde, quoad Vitae
 interfuit

✻ ✻ ✻

interfuit, Conjux Ill. ac Magn. D. ADAMI COMITIS SZÉKELY de Boros-Jenő, Materque Ill. ac Magn. D. LADISLAI, et ADAMI, COMITUM SZÉKELYIORUM de Boros-Jenő, magnis passibus ad Honores Laureatos contendentiū; ut et Ill. ac Magn. D. SUSANNA COMITISSA RHÉDEI de Kis-Rhede, Magnitudine Animi Heroinis Laetænis comparanda, Heroi Summo et Gentis Dacicae Ornamento, Ill. ac Magn. D. FRANCISCO L. B. VESSELÉNYI de Hadad, S. Caesareae, Regiae, et Apostolicae Majestatis Camerario Aulico, Incl. Comitatus Mediocris Szólnok Comiti Supremo, et Ill. Collegii Reform. N. Enyedenfis Curatori Supremo, Sacris Nuptialibus sociata, Genitrix Ill. ac Magn. D. CATHARINAE L. BARONISSAE VESSELÉNYI de Hadad, nunc Luctui immerfae, et Conjugem suum SIGISMUNDUM acerbe deplangentis, nec non Ill. ac Magn. D. MARIAE L. BARONISSAE VESSELÉNYI de Hadad, Ill. ac Magn. D. DOMINICO COMITI BETHLEN de Iktár Sacra Conjugii Fide devinctae, sed jam infestis Fatis ei ereptae, itemque Ill. ac Magn. D. VVOLFGANGI L. B. VESSELÉNYI de Hadad, in erudito Musarum consortio se Disciplinis Melioribus sedulo inluentis.

Natu Secunda inter Heredes STEPHANI RHÉDEI de Kis-Rhede et CATHARINAE AJTONI fuit Ill. ac Magn. D. MARIA RHÉDEI de Kis-Rhede, Ill. D. STEPHANO KUN de Osdola Tedis Jugalibus sociata; sed quam una cum Marito Fata jam pridem e Vita Terrestri ad Vitam evocarunt Caelestem.

Nec praetereundus est inter Heredes STEPHANI RHÉDEI de Kis-Rhede sorte nascendi Tertius, Ill. D. ADAMUS RHÉDEI de Kis-Rhede, qui ex lectissima Tori Conforte, Ill. ac Magn. D. ANNA COMITISSA de BETHLEN,

infignes progenuit Heredes : in Sexu quidem Virili Ill. ac Magn. D. PAULUM COMITEM RHÉDEI de Kis-Rhéde , celsa indole nulli secundum : in Sexu autem Femineo , Ill. ac Magn. D. MARIAM COMITISSAM RHÉDEI de Kis-Rhéde , quoad vixit , Conjugem Ill. ac Magn. D. BALTHASARIS L. B. BÁNFFI de Lofontz ; nec non Ill. ac Magn. D. DRUSIANAM COMITISSAM RHÉDEI de Kis-Rhéde , eximiis Naturae et Gratiae Donis perornatam , Ill. ac Magn. D. ADAMI L. B. KEMÉNY de M. Gyerö-Monostor Viduam , ac Genitricem Ill. ac Magn. D. SIMONIS L. B. KEMÉNY de M. Gyerö-Monostor , floridam suam Juventutem floribus Virtutum insigniter perornantis ; itemque Ill. ac Magn. D. EVAM COMITISSAM RHÉDEI de Kis-Rhéde , Ill. ac Magn. D. GEORGIO COMITI de BETHLEN desponsatam quidem , sed ante Sacra Nuptialia infestis Fatis ei subductam.

Sic floruit , Auditores ! Sic in suae Elevationis Gradu perstitit ILLUSTRISSIMA RHÉDEIORUM FAMILIA ab Anno Epochae Christianae 1042-do , quo Quartus Hungarorum Rex, ABA, rerum in Pannonia potiebatur , ad Annum ejusdem Epochae nunc labentem 1758-vum ; sicque adeo DURATIONE sua PERIODICA orbes Seculorum septem complevit , Annos item 15 , aut propemodum 16. An non Vobis , ILLUSTR. HEROES RHÉDEI , nobilior sub laeva papilla sanguis salit , et an non in sinu Vestro gaudetis , dum sentitis , tam Antiquae , tamque Splendidae Vos Familiae esse Heredes ? Date operam , HEROES ILLUSTRISSIMI , Vestra ut Familia in Avito suae Elevationis Gradu plures etiam Annorum centurias emetiatur , et illud , NULLI CEDO , semper sibi proprium esse experiatur , nec fatali unquam Vesperugine obruatur.

Ex tam

✻   ✻

Ex tam Splendida ac Pervetusta prognatus Familia Ill. ac Magn. D. SIGISMUNDUS COMES RHEDEI de Kis-Rhéde, et quidem, ut superius retuli, Genitore Ill. ac Magn. D. FRANCISCO COMITE RHEDEI de Kis-Rhéde, Genitrice autem Ill. ac Magn. D. MARIA COMITISSA DANIEL de Vargyas, communem Vitae Scenam ingressus est Anno labentis Seculi xxii-do, in Pago Erdő Szent-György, Sedi Siculicali Marofensi innexo. Qui Annos infantiae supergressus, in Musarum se contulit Consortium, et in Ill. Collegio Reform. Agropolitano larga se Disciplinarum Meliorum inesse locupletavit. Ubi vero illuxit Dies ille, toti Orbi Europaeo felix ac fortunatus, quo AUGUSTISSIMAM MARIAM THERESIAM, Dominam Nostram Clementissimam, S.c.o Regni Hungariae Diademate coronatam esse oportuit. Pofonium COMES SIGISMUNDUS adiit, ibique S. REGIAM MAJESTATEM, Sacra Corona redimitam, et Solio Reguli insidentem, coram spectavit; Reginam quoque Urbium, Viennam Austriae, tunc invisens. Redux in Patriam, ne florida ejus ac cerea aetas turpi otio torpesceret, vitiumque contraheret, iterum in Palaestram Virtutis ac Litterarum concessit, et in eodem, quo ante, Collegio Illustri Philosophiae ac Theologiae sedulo operatus est. Sed quum ingenti Linguae Germanicae studio flagraret, hanc ut expleret orexin, Viennam se contulit rursus, ibique pensum rite susceptum, rite absolvit: nec aliis interim Disciplinis, quae eum cultiorem reddere poterant, in Celebrissimo illo Scientiarum Virtutumque Emporio neglectis.

Laboribus suis, Viennae ex voto confectis, ad Lares regressus est Patrios, et Anno labentis Seculi LI-mo Die xi-mo ante Calendas Julias, fausto sibi junxit Hymenaeo Ill. ac Magn. D. CATHARINAM L. BARONISSAM VESSE-LÉNYI de Hadad, Heroinam, Formae Venustate Mo-

rumque Integritate cum Afraea de palma certantem, ex Heroë Summo et Maecenate Dacico, Ill. ac Magn. D. FRANCISCO L. B. VESSELENYI de Hadad, S. Caesareae, Regiae, et Apostolicae Majestatis Camerario Aulico, Incl. Comitatus Mediocris Szólnok Comite Supremo, et Ill. Collegii Reform. N. Enyedensis Curatore Supremo, itemque ex Heroïna, praeclaris Animi Dotibus Penelopen aemulante, Ill. ac Magn. D. SUSANNA COMITISSA RHÉDEI de Kis-Rhéde, prognatam: suscepto ex ea Herede unico, FRANCISCO COMITE RHÉDEI de Kis-Rhéde, nondum serperattra supergresso.

Fortunatus jam erat COMES SIGISMUNDUS, et in Ferrea hac Aetate, non Ferream, sed Auream suos inter Penates agitabat Aetatem. At, proh Dolor, Heros tam felix, tamque fortunatus, cui omnia ad Votum fluere videbantur, tanquam si mercede conducta ei ancillaretur Fortuna, eclipsin instar Solis et Lunae passus est subitanam! Is quippe atroce correptus Pleuritide, quae nulla medendi Arte expugnari poterat, derepente metam Vitae adigit supremam, et mortalibus suis exuviis, in Orbe hoc naufrago relictis, Animam suam, Caelo ortam, Caeloque devotam, ardentissimas inter Preces Caelo redonavit, ipsis Idibus Februariis, Hora tertia antelucana, Anno nunc labente, qui est a Partu Virginis 1758-vus, a Natali autem Die COMITIS SIGISMUNDI sextus supra quadragesimum.

O quantus, Patres Conscripti, e nostris amplexibus abiit Heros! Quam Carus omnibus! Quam Dilectus omnibus! O quam praeclaris FAMILIAM suam ornabat Virtutibus, nec Tulliana, nec Attica Eloquentia digne satis laudandis! Reputans secum, FAMILIAM RHÉDEIANAM in Avito suae Sublimitatis Gradu Orbes Seculorum septe:m jam esse emensam, eamque iis accensendam esse

FAMI-

✻ ✻

FAMILIIS ILLUSTRIBUS, quibus summo DEI Beneficio DURATIO PERIODICA aevi obtigit longioris: eo et Ipse omnes conferebat curas, FAMILIAE suae ut esset Ornamento insigni, nec ullam ei adspargeret labem. Hoc ardore inflammatus, haud ullarum rerum commemoratione magis, quam Gloriam Majorum delectabatur, Celebritatemque Majorum Heredibus longe magis propriam, quam quarumlibet Opum Hereditatem, esse judicabat.

O quam candidus fervidusque SUPREMI NUMINIS Cultor erat, non larvatus, nec frigidus, aut tepidus; totoque ab iis animo abhorrens, qui cum viribus nequeant, saltem cogitationibus non cessant DEUM oppugnare Gigantibus. Fide sua Rupem Salutis, CHRISTO JESU, innixus, subjecerat pedibus metus omnes strepitumque Acherontis avari; atque adeo se Candidatum Beatae esse Aeternitatis, assiduo Bonorum Operum, quae Verae Fidei effecta sunt, exercitio satis superque hac in Vita demonstraverat.

Probe gnarus, Salutem Patriae Publicam, et speciatim Conservationem quoque FAMILIARUM ILLUSTRIVM a CORONATIS pendere MAJESTATIBUS: o quanta in Eas ducebatur Fidelitate, quanta Eas colebat Reverentia, et quanta Earum Mandatis obsequabatur Promittuntine! O Civem vere Fidelem, et FASCIBUS REGIIS vere addictum! quippe qui ipse sibi quaerebat, in quo Fidelitatem erga FASCES REGIOS explicaret, Theatrum.

Peraeque probe gnarus, FAMILIAS ILLUSTRIS idcirco in Avito suae Dignitatis Culmine a SUPREMO NUMINE conservari, ex DURATIONE earum PERIODICA ut insigne in Genus Humanum redundet emolumentum: Finem hunc, a DEO intentum, mensuram Votorum Laborumque suorum constituebat; atque adeo omni industria Felicitati aliorum, potissimum autem Commodis Patriae, et

Concivium, velificabatur. Saltem, ubi nihil aliud agere poterat. Exemplo Virtutum suarum, quas nec Gymnasia Spartana carpere potuissent, facem aliis ad bene agendum praeferbat.

Lares inter privatos quis Illo unquam majore vixit Integritate? Sociam Vitae, auspiciatissimo semel Hymenaeo delectam, Dilectam semper habuit, nec Faces suas sensit Nuptiales infaustis dilidii Facibus unquam interturbari. Potestate Herili nemo unquam Illo usus est moderatius. Servos enim ad imperata facienda Amore potius flectebat, quam Timore, ob violentiam ambiguo admodum Potestatis remedio: haudque illos imitabatur Heros, qui vi agunt omnia, ut desideria impleant violenta, ramosque frangunt, ut fructus legant nondum maturos.

Familiaritatem Virorum Eruditorum, quippe et Ipse Eruditus, majorem in modum ambiebat, et ex ea delicias quasdam Paradisi se percipere ingenue testabatur; illos autem, tanquam Carcinomata Generis Humani, averfabatur, qui Viros Eruditos nullo in pretio habent, eorumque Sapientiam, infinitis laboribus et lucubrationibus partam, in pistinum et ad putidas nuces detrudere conantur.

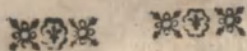
Coronidem Laudationi huic imponant geminae COMITIS SIGISMUNDI Virtutes, eaeque excellentissimae, Humanitas, et Modestia: quas utrasque parum abest, quin juxta cum Porphyrianis Logicis dicam fuisse ei proprias in quarto modo, hoc praesertim Seculo, ambitiosorum Ingeniorum feracissimo. Novum Amphion, novumque Orpheus, dixisses SIGISMUNDUM: cui hisce Virtutibus, omni contentu Musico suavioribus et potentioribus, quoslibet Homines, etiam feros, et saxis similes, in sui Amorem perlicere, proclive erat. Memoriae proditum est, Desiderium Erasimum Rotterodamensem, Virum Eruditissimum, in Litteris signandis Terminò D^{no} cum hac

usum fuisse Inscriptione, NULLI CEDO: sive, quae nonnullorum opinio est, ut significaret, se Eruditione nulli cedere, quod certe intolerandae fuisset arrogantiae; sive, quae aliorum est sententia, vero magis consentanea, ut significaret, se Humanitate et Modestia nulli cedere. COMES SIGISMUNDUS summo omnino jure hac in Sigillo uti potuisset Inscriptione, NULLI CEDO, ratione videlicet Humanitatis, et Modestiae, quae in eo erant plane excellentes.

Quid agis, o Seculi nostri Artemisia, Ill. ac Magni D. CATHARINA L. BARONISSA VESSELÉNYI de Hadad? Quem luges, quem plangis? Luges et plangis Mausolum Tuum, Dimidium Animae Tuae, Conjugem Tuum longe Dilectissimum: cujus tanta in Te fuit Fides, tantusque in Te Amor, ut credam, ad fontes suos retro prius lapsura flumina, quam ut Desiderium Ejus ex Animo Tuo aboleatur. An pervulgata illa apud Te utar Consolatione, quae a communi moriendi necessitate, et quotidie morientium Exemplis, duci solet? An ingeminem Tibi, ea nos omnes lege nasci, ut Vitam, quae nemini datur mancipio, DEO repositenti reddamus? Longe efficacior illa apud Te erit Consolatio, si consideres, Amorem Tuum, SIGISMUNDUM, e Palaestra Vitae Terrestris ad Communitatem illum Vestrum alis Fidei transvolasse Amorem, qui pro Vobis crucifixus est. Sollemne erat in Terris SIGISMUNDO Tuo haec Beati Ignatii Verba ingeminare: AMOR MEUS EST CRUCIFIXUS ILLE. Non iuge, sed plaude, Ill. DOMINA L. BARONISSA: siquidem SIGISMUNDUS Tuus AMOREM SUUM CRUCIFIXUM jam coram videt, jam coram ceruit, et immensa ejus fruitur Bonitate.

Ill. ac Magni D. FRANCISCE L. B. VESSELÉNYI de Hadad, tam Cari Generi Socer, itemque Ill. ac Magni D.

SUSANNA COMITISSA RHÉDEI de Kis-Rhéde, tam **Ca-**
ri Generi Socrus! Si quid unquam ex **Disciplina Virtutis** agere didicistis, nunc id in **Vestrae Consolationis** convertite argumentum. Ingens quidem est, fateor, **Dolor** **Veter**; sed major est longe, et supra quam dici potest, **Divinae Consolationis Oceanus**, qui **Vestrum** facile eluet **Dolorem**. **Vestrae** commendat **Clientelae Ultima** **Voluntate** **COMES SIGISMUNDUS** **Heredem suum Unicum**, **FRANCISCUM COMITEM RHÉDEI** de Kis-Rhéde, **Infantem**, nunc **fari incipientem**, **Vosque** rogat **conixie**, eum ut id genus **imbuite Praeceptis**, quae eum **DEO** **Bonisque Hominibus** reddant **amabilem**.

Finiam, **Auditores**, jamque ex **hisce Rostris** **descendam**. **Vobis** autem **curae** sit, oportet, ut **mortalis sequiorque pars** **COMITIS SIGISMUNDI**, huic **Feretro** **inclusa**, in **Erdö Szent-Györgyense** **deportetur Mausoleum**: in quo ad **Ultimum** usque **Decretorium** **que Mundi Diem** sub **spe Beatae Resurrectionis** **requiescat**.

D I X I.

A' M E N N Y E I K A N A Á N T
HITINEK SZEMEIVEL MEG-SZEMLÉLT, LELKERE
NÉZVE ODA ÁLTAL -KÖLTÖZETT:

M Ó 'S E S,
NÉHAI-MÉLTOSÁGOS GROF KIS RHÉDEI

R H É D E I
'S I G M O N D
U R Ö N A G Y S Á G A ;

K I N E K

E' Földről lett Elköltözéséről,

Kolo'sváratt a' Reformáta Eklésia' Farkas-Utzai Tem-
plomában, 1758-dik Éftendőben, Sz. GYÖRGY Ha-
vának 23-dik Nápján, együgyüen befélgetett.

T S E 7 D I A N D R Á S I M I K L O S ,

Az UR JÉ'SUS KRISTU'nak egyik méltatlan Szolgája.

AMOS. XII. ̣. 3.

Mó'ses igen Szelid Ember vala.

'SID. II. ̣. 24-26.

Mó'ses inkább válaftá magának, hogy az ISTEN Népével együtt nyomorúságokkal illettnék, hogy nem mint a' bűnnek ideig való háznával élne. Uymint ki nagyobb gazdagságnak itelte lenni a' KRISTUSÉrt való gyalázatott, hogy nem mint az Egyiptombélieknek kintseket, mert néz vala a' jutalomnak fizetésére.

SZENT LETZKE:

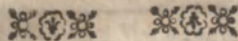
5 MO'S XXXII. 48, 49, 50.

Ugyan azon napon állta az UR Mó'sesnek mondván: Menj fel az Abarim hegyére, a' Nébó hegyére melly vagyon a' Moáb-ak Földén, es a' melly vagyon Jérikó ellenében, és nézd-meg a' Kanaán Földét, mellyet én adok az Izrael Fiainak örökségül. És halj-meg a' hegyen a' mellyre fel-megy, és takarítsd a' te Népeidhez, a' miképen meg bolt Áron a' te Atyádfia, és takarított az ő Népeihez

ELÖL-JARÓ BESZÉD.

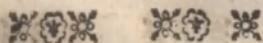
Arom jeles halálok' módjára nézve-is igen emlékezetes Férfiakról olvassunk a' Szent Írásokban, a' kik nevezetes Hegyen holtanak-meg. Először emlitem a' KRISTUS JÉ'SUST, kinek midőn Vallára adták volna az ő Kerezt-Fáját, a' Golgotára kísérte-

kisértetett, ott meg-is hólt. *Mát. 27.* Ez a' Hegy olyan 'Sidó főtől vette a' nevezetet, melly anyit jelent mint: *Kaponya*, azért-é hogy ott sok Embereknek kaponyái hevertenek? vagy pedig azért hogy a' hely kaponya formájú volt? vem vitatom, hanem mulolag emlitem: hogy nem csak a' 'Sidó Mesterek, hanem a' Sz. I. Magyarazó régi Kerefityén Atyák közzülis talaltattanak, a' kik olyan E.telemben vóltanak hogy az Ádám kaponyájáról neveztetett az a' hely *Golgotának*, mivel ez a' Nagy Atya ott temettetett-el, de ezt az Értelmet hagyjuk azoknak, a' kik az Elme ilyen leleményeiben gyönyörködnek, inkább azt jegyezzük meg: Második jeles 's Hegyen meghólt Személy a' Sz. Irásban Áron, kinek ezen Nevezete, Né-mellyek fzerént annyit jelent a' mi Nyelvünken; mint: *erős hegy*, vagy *hegyi*, úgy hogy ebben-is meg-felelt légyen Nevének, mert Hegyen hólt-meg *4Mís. 20. 25.* 's a' következő *33. 38.* Harmadik nevezetes Személy a' ki Hegyen hólt meg, 's a' Sz. I. fel-jegyeztetett: Mó'ses, kinek azt parantsolja ISTEN, hogy menjen-fel az Abarim Hegyére 's haljon-meg, a' Szent Letzkében.

Mellynek függése ez: Mó'ses a' maga ezennel következő halálat, 's arra let kézületét írja-meg, mellyben ilyen rendet tart. (1.) A' Néphez nyújtja Szavait, az ő el-menetele az az, halála Jósúénak az ő helyébe való állittatása 's a' Népnek ISTENbe vetendő bizodalomra való fel-ferkentése iránt a' *xxi. Réf. 1-6 4ben.* (2.) Jósuét *inaugurálja 4. 7, 8.* (3.) A' Törvénynek minden hetedik Éftendőben, a' Sátoroknak Innepében, az egész Nép előtt lejendő fel-olvasztatása iránt ad parantsolatot, *4. 9-13.* (4.) Egy jeles Éneknek meg-halगतására kéfziti a' Népet, mellyet az Izrael Gyülekezetinek hallására elmond, 's inti őket hogy vegyék Szivekre, meg-tartsák 's

meg ne

meg ne utálják, mert ha meg tartják, úgy hozzabitják-meg Napjaikat a' Földön, mellynek bírására ezennel általmenendők a' Jordánon *ψ.* 19. a' Réznek végéig, és a' xxxii *Rék* 1 *ψ-tól* fogva, a' 47. *ψ-ig* bé-rekeftve; a' melly napon pedig Mó'ses ezt az Éneket Jósuével együtt elmondotta, azon a' napon állott az UR Mó'sesnek ezt mondván: *menj-fel az Abarim Hegyére 's a' t.* melly-is a' Szent Letzke.

Mellynek Magyarázatjában ilyen Rendet tartsunk. Szóljunk:

I. A' Parantsolatott kiadó Személyről.

II. A' kinek a' Parantsolat adatik.

III. A' Parantsolatott Dologról.

IV. Annak Végéről.

A' mi az I. Nézi. A' Parantsolatott adó Személy: az UR. A' Betüben יהוה Az ISTENnek ezen Nevéről egyebet állani nem tzelem, hanem azt jegyzem-meg, hogy ez az ISTENnek tulajdon Neve, mellyet maga adott magának, midőn az Izrael Népét ki-akarná hozni Egyiptomból, 2Mos. III. *ψ.* 13, 14. nem azért mintha az ISTEN ezen Név nélkül élkölködött volna, hanem hogy tudná a' Nep az ő igaz ISTENét, a' Pogányoknak Bálványaiktól még külső Nevezettel is megkülömböztetni, melly Nevet ISTEN az Ő Igaz mondásának 's Igéretei' bé-telyesítésének Sákramentumául adott, innen mondja Mó'sesnek: Én vagyok az UR és meg jelentettem magamat Abrahánnak, I'sáknak és Jákóbnak, a' mindenható erő's ISTENnek Nevében; de az én JÉHOVA Nevemben nem jelenttem-meg Nékiek magamat. Az ISTEN maga meg-magyarázza, mit tégyen ez: hogy az én JÉHOVA Nevemben nem jelenttem-meg Nékiek magamat, az az: Igéretett tettem vala hogy Nékiek és az ő Mag-

voknak adnám a' Kanaán Földét örökségül, melly Igéretmet még bé nem tellyesítettem; hanem mondtam az Izrael Fiainak, hogy én vagyok a' JEHOVA, ki megemlékeztem az én Szövetségemről, ki vizlek titeket Egyiptomnak terhes szolgálatjából, és bé-vizlek, a' Földre, mellyért meg-esküdtém, hogy adnám az Ábrahámnak, Isáknak, Jakóbnak, és adom néktek azt Örökségül, én vagyok a' JEHOVA. 2Mós. vi. 5. 2-8.

A' mi a' II. illeti. A' *kinek ISTEN Parantsolata: ad,* a' Mó'ses. Itt lássunk.

☩. A' Mó'ses Nevéről. ב. Személyéről.

☩. A' Név משה. Kérdésben forog ez: Ki adta néki ezt a' Nevet?

Némellyek úgy gondolkodtanak hogy az Annya Jokébed, ilyen okon. (1.) Mert ez a' Név a' mint a' Betüben vagyón, mind a' Formára 's mind a' Constructiora nézve 'Sidó Szó, 's olyan szótól vézi Eredetét, melly annyit jelent mint: *kivonta, kivette*, így fordul elő 'Solt. xviii. 5. 'Sidó Szó lévén a' Név, tehát a' 'Sidótól és így az Annyától kellett adattatni. (2.) Mert immár három Hónapú vólt Mó'ses, mikor a' Vizbe tétett, 2Mós. ii. 2. és így nem vólt addig Név nélkül, minthogy a' 'Sidók a' Környülneteléskor [mellynek nyöltzadik Napon kellett ISTEN Parantsolata szerént véghez menni] szoktanak vala Nevet adni az ő Gyermekeiknek; mellyből a' következnek hogy az Annya adta a' Mó'sesi Nevet.

A' mi ezt az Értelmet erősítő Okokat illeti. Az Elsőre azt mondhatni: a' mint a' Betüben vagyón, az a' Név 'Sidó Szó, de magától Mó'sestől irattatott 'Sidó Nyelven; sőt úgy lehet gondolkodni, hogy minekutána a' Faraó Udvarából elment Mó'ses, azután kezdett az ő Neve így *pronunciáltatni*. A' Másodikra pedig azt felelhet-

ni, Nem *constál* az: hogy a' 'Sidók mindenkor Környülmé-
téléskor adtanak volna Nevet az ö Gyermekeiknek, mint
az É'saú és Jakób Neveknek adattatásokból ki-tetfik,
1Mós. xxv. ψ . 24, 25. de ha fíntén *constálna*, hogy akkor,
foktanak volna - is adni nevet, Mo'sesnek az ö Környül-
metélésekor adhattak az ö Szüléi más Nevet.

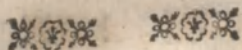
Mafoknak úgy tetfik [helyesebben-is] hogy a' Faraó
Király Leánya nevezte Mo'sesnek, még pedig Égyptomi
Nyelven, Kiknél ez a' Szó: Mó *Vizet*, yses pedig annyit
jelent mint: *Meg-tartatott*, így írja ezt *Joseph. Histor. An-
tiqu. Jud. Libr. II. Cap. 2.* Vagyon-is ennek Fundamento-
ma a' Sz. I. Ugyanis: 2Mós. II. ψ . 10. ez iratik: *Fel-neve-
kedék pedig a' Gyermekek, és vité azt a' Faraó Leányának* [t. i.
az Anyja, ki is mint Dajka úgy foptatta ötet] és Fia
gyanánt tartja vala azt [t. i. a' Faraó K. Leánya] és *nevezé
azt Mo'sesnek*, mert azt mondá: *a' Vizből vettem ki Ötet.*

2. Láffunk a' Mó'ses Személyéről Itt-is.

a. Eredetiről. A' Mó'ses Atyja neveztetik Amrá-
nak, ki Kéhát fia vólt, e' pedig Lévi fia, ki a' Tizenkét
Pátriárkának egyike. Kinek három fiaí vóltanak: Ger-
son, Kéhát, Mérári. Mó'ses a' Kéheit Törsökéből való,
mert Kéhatnak fia vólt, Amrána a' Mó'ses Attyja. Az
Anyja pedig Mó'sesnek vólt Jókébed, a' Lévi Leánya;
Ezektől vette Mó'ses Eredetét. 2Mós. 2. 6. *Rékeiben.*

β . Láffunk egy két fővel a' Mó'ses Életéről.

(a.) Magános Életét maga *in Compendio* le-írta, 2Mós.
2. és 3. *Réf.* Ide tartozik nevezetesen az Ö Hazasága,
Feleségül vévén Tzipporát, Jethrónak a' Mídiániták Papjá-
nak Leányát, kitől fülettenek két Fai: Gerson és Élié-
zer. 2Mós. 18. Kérdésbente hetné valaki. Vallyon ez a'
Jethró az Örökkévaló Igaz ISTENnek Papja, az az annak tizte-
lője Szolgája volté, vagy a' költet Isteneknek *Felelet.* Minden
kétség kívül az Örökkévaló Igaz ISTENnek Papja vólt, mert

nem lehet gondolni, hogy különben [Mo'ses a' Leányát Feleségül vette volna; mas Re'zről pedig fel sem kellett-
ni, hogy eoben az Időben még nem lettenek volna, az
Izrael Tarsiságán kívül, igaz ISTENT esmérők 's tisztelők;
mint Jób ki ez előtt nem sok idővel elt, ilyennek gon-
doljuk Jethrót is (b.) Közönséges Életet a' mi nézi ő
ollyan Méltóságos hivatalt viselt, hogy sem előtte sem
utánna, a' Messianon kívül senki ollyant nem; mert ő Pró-
feta Törvény ki adó, Közben járó, sőt Királyi Méltóságú
Ember volt, de ugyan csak Király nem volt, mert míg
a' Nep Királyt nem kért, ISTEN volt az ő Királyok
1Sam. 8. Hogy pedig illyen nagy Méltóságú Ember volt,
arra mutat (1.) Az ő hivatala, melly lett az UR
Angyalának, az égő tsipke [vagy Nénellyek szerint
Pálma:] borkorban lett meg jelenése által; melly arra mú-
tatott, hogy az ISTEN az Egyiptomiak ellen meg-emé-
ző tűz lézen, úgyhogy ollyan dolgokat vízen véghez
Égyiptomban, a' melly úgy meg eméztü őket mint a' tűz,
de mind azokról az Izraeliták a' Gósen Földön meg-mene-
kednek. (3.) A' Virtutók a' mellyekkel ékeskedett, ol-
lyan Méltóságú Embert illentenek, mellyek az ő Tsele-
kedeteiből ki-tündöklettenek.

A' mi a' III. nézi. A' Parantsoltatott dolog ez:
Menj-fel az Abarim Hegyére 's a' t. A' Betüben lévő Szó,
a' Többet jelentő Számban vagon ki töve, mellyre néz-
ve úgy gondolkodhatunk, hogy valami Hegyes Tartomány
volt az, a' melly ezt a' Nevezetett viselte [minémü volt
a' Mória-is, 2Mós. 22.] és ott egy néhány Hegyek lévén,
azok közzül az egyik Nebónak hivattatott, a' teteje pe-
dig azon Hegynek, különös Nevezettel Písgáhnak nevez-
tetett, a' mint lehet gyanítani, 5 Mós. III. 5. 27. öfvevet-
vén 5 Mós. xxxiv. 5. 1. Volt pedig ez a' Hegy a' Moábnak

✻✻✻   ✻✻✻

Földen Jérikó ellenében. Mellyről az időnek rövidsége Szólanom nem engedi.

A' mi a' IV. illeti. *Kettős Vége* iratik-meg e' Parantsolatnak a' Sz. Letzkében.

α. Ez : *Hogy Nézze-meg a' Kanaán Földét, mellyet adandó az UR az Izrael fiainak örökségül.* Azon könyörgett volt Mó'ses ISTENnek : engedje-meg , hogy menjen által [t. i. a' Jordánon.] 's lássa-meg azt a' jeles Földet , 5 Mós. III. ψ. 25. nem adja-meg ISTEN ezen ö Kérésének első részét hogy t. i. által mehesse , hanem a' másodikat , *annak a' Földnek látását , mellyet maga műtogatott-meg ISTEN ö Nékie Tartományoként , 5 Mós. xxxiv. ψ. 1-4.* Söt következőleg többet adott , mert a' Földi Kanaán helyet Mennyeit adott.

β. *Vége* a' Parantsolatnak ez : *és halj-meg a' hegyen a' mellyre fel mégy és takarittasál a' te Népeidhez.* Találtatnak a' kik azt állították hogy Mó'ses nem hólt-meg , az az : hogy Lelke Testétől meg-vált volna , hanem Lelkestől Testétől az Égbe vitetett fel. De ez az Értelem meg nem álhat , mert a' melly Szóval a' Betüben a' halál ki-tétetik , valóságos halált jelent , minémü volt az Áron halála , mert a' mondatik az 50. ψben , *miképen meg-hólt Áron a' te Atyádfia,* vedd özve 4 Mós xx. ψ. 28. E' Szólás formája-is : *és takarittasál a' te Népeidhez* azt erőfíti.

Kérdhetné Valaki : Hogy kell ezt érteni? Mert a' Mó'ses Elei nem arra a' Hegyre temették Felel. Ez a' Szólás formája [mint fíntén az-is : *a' te Atyáidhoz mégy*] Tágas Értelemben jelent halált , vagy halálnak állapotját ; Szorosabb Értelemben pedig nem mindenkor azt jelenti , hogy valaki az ö Teteimeire nézve az ö Nemzetsége közze temettetik , hanem hogy Lelkére nézve oda mégyen a' hová az ö Eleinek Lelkek mentenek , úgy hogy : ha azok hitetlenek , Istentelenek vóltanak ö-is olyan , a'

✻ ✻ ✻

kárhozhatnak helyére; ha pedig hívők vóltanak a' Ditsőségnek helyére; p. o. midön Aronról a' mondatik, hogy az ő Népeihez takarított, nem azt tézi, mintha az Áron Tetemei oda temettetének volna, a' hová az ő Eleinek Tetemei, mert az ő Elei nem temettetének a' Hór Hegyére, a' hová Áron, hanem azt jelenti: hogy a' hová t. i. a' Ditsőségnek helyére, mentenek az ő hívő Eleiknek Lelkek, az Áron Lelke-is oda. Illyen értelemmel mondatik, Mó'sesről-is a' Szent Letzkében, hogy *takarították az ő Népeihez.*

Eddig a' tsekély Magyarázat. ♪

T U D O M Á N Y:

Föllebet az Ember Életének gyakorta akkor lézen vége, midön addig fáradságozon fölytatott dolgainak, várja kedve ferint valí veret; 's azzal remélett nyugodalmát; mindazonáltal a' hívő Ember tsalhatatlan jelekből érezvén, 's értvén Világi Életének ISTENTől ki-tzirkalmazott végső határához való közelítését, elvézi a' Földiekről elméjét, önmön magát a' halálra ajánlya 's kéfíti.

Példa erre Mó'ses, ki-is midön várná hogy a' puf-tákon hozzáfon lett fáradságos dolgainak, kedve ferint fogna vége lenni, t. i. a' Kanaán Földére való által menetele, akkor hallja ezt a' Parantsolatott: *Meny-fel az Aburim Hegyére 's hal-meg ott.* Igaz hogy mikor előzőr mon-dotta ISTEN. 4 Mós. xxvii. §. 12. kéri ISTENT, engedje-meg hogy meheffen által arra a' jeles Földre, de mindön meg-mondja ISTEN hogy többet arról ne szóljon, nem-is áll. 5 Mós. iii. §. 29. 's a' következ. Azonnal el-vézi a' Földiekről elméjét, mint ezt halálát meg-elöző Szavai,

✻ ✻ ✻

[mellyek vagynak. 5 Mós. 33.] bizonyítják, halálra ajánlja 's kéziti magát.

Jegyezzük meg: Tudja az Ember hogy meg kell halni, de mikoron, hol és mi módon? azt csak a' mindeneket tudó ISTEN tudja.

Tudta Mó'ses hogy meg kell halni, de nem tudta hogy ezennel, azt sem hogy a' Nébo Hegyén, még ISTEN meg nem jelentette.

a. Hogy minden Embernek meg kell halni, a' nem a' 'Sidók Nagy Synedriumában, nem az Áthénasbéliek, nem is a' Római, hanem a' Mennyei Tanátsban végeztetett dolog. 'Sid. ix. ψ. 27. Jób. xxx. ψ. 23. Préd. iii. ψ. 2. Róm. v. ψ. 12. 13. 14. Még a' Pogányok is tudták, innen mondja *Horatius Lib. 1. Od. 28.*

*Mon omnes una manet nox
Et calcanda semel via lethi.*

De mit mútogatnók azt az Igazságot, mellyet a' mindennapi Szemmel látott dolog tanít.

β. Mikoron, hol, 's mi módon? csak az ISTEN tudja. Mert Ő Felsége az, a' ki az Ember élete végső határát ki-tzirkalmazta *Jób. xiv. ψ. 5.* nem tudja az Ember a' maga idejét, hanem miképen a' madarak a' törbe, 's a' halak a' Halóba, úgy esik Ember a' Halál töribe. *Préd ix. ψ. 14.*

Fajlalthatni tehát, hogy még is talátnak olyan Emberek, a' kik midön ezen Materiáról való Tráctát halják, azt szokták mondani: *Tudjuk, nem újság!* Tudják bizony fokban *in Theoria* de nem *in Praxi*, mert sokaknak ezekoe sem jut, hogy kézitenék magokat, így könyörögven *Daviddal: Felentsd-meg URam énnékem az én végemet, az én napimnak mértéke mennyi legyen, hogy meg tud am hogy csak ideig való vagyok.* 'Sólt. xxxix. ψ. 5. De olyan Emberek is talál-

✻ ✻ ✻

találtrának, a' kik halandóságokról el-felejtkeznek. nem-
is ~~ü~~eretik azokat halgatni a' kik azt említik, sőt Sokan
ugyan főlnak az ilyenekről mint Akáb Mikeásról, hogy
fona nekik Iót nem jövendölnek. *1 Kir. xxii 8.*

Mi pedig Kerefztyének, tudjuk hogy egyen egyen
meg kell halnunk, azon nem-is ~~ü~~omorkodunk, mert tud-
juk hogy a' mi halálunk az örök életre való által menetel.
Fán v. 8. 24. Kívánczunk-is ama' Mennyei Kanaánba ;
melly Kivánságnak tuze, hogy annál is inkább gerjedez-
zen Sziveinkben, menjünk-fel a' Nébó Hegyére, 's Hi-
tünknek Szemeivel ~~ü~~emléljük meg, a' Mennyei Kanaán-
nak drágalitos javait, ne vágyodjék Szivünk Egiptomba,
útáljuk-meg mind inkább inkább annak Parhagymait és
Ugorkáit, mindenikünk Mó'ssffel így könyörögjen: *Engedd
meg URam kérlek hadd mehefsek által, és látbussam azt a' je-
les Földet.*

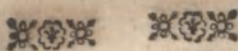
De minthogy nem tudjuk mikor, hol' és mi módon
jö-el halálunk óraja, vigyázzunk 's imádkozzunk *Márk.
xiii. 8. 33.* Légyünk talpon álló Szolgák mint Mó'ses,
hogy mihellyen URunk Parantsolatját az az: meg-valtoz-
hatatlan Akaratját e' Földről való el-költözésünk iránt ert-
jük, azon való meg-nyúgovással így Szólhassunk: *Légyen
meg a' Te akaratod.*

Eddig a' fel-olvasztatott Szent Letzkérol való tse-
kély *Trafa.* Hadd nyerjen meg addig való *Patientiatokat*
Sz H. mint egy két főval meg-mutatni igyekezem, hogy
e' gyázos Theátrumon meg-hidegedett Tetemeire nézve
fekvő: Néhai Méltóságos Gróf Kis-Rhédei RHEDEI 'SI-
GMOND Ur ö Nagysága, ama' Mennyei Kanaánt Hitinek
Szemeivel meg-~~ü~~emlélt, de már ISTEN Parantsolatjára,
Lelkére nézve oda által-is költözött Mó'ses, Nem tze-
lo.n Familiájáról Eredetiről, Születésének Helyéről, Idejéről;
's Mójja-

XXX XXX

's Mődjáról állani, mert mind ezekről közlebb szép ren-
del hallottatok; külömben-is tudjátok, hogy valamiképen
Mó'ses, úgy e' Méltóságos Gróf Ur-is, mind a' két
Ágon nagy Méltóságú Szüléktől vette vólt Eredetét,
Édes Atyja lévén, amaz Uri és Kerefityén Virtusokkal
ékeskedett Férjfi: Néhai Méltóságos Kis-Rhédei RHÉDEI
FERENTZ Ur, az én nevezetes 's Jó Patronusom, Né-
hai Mélt. Kis-Rhédei RHÉDEI JÁNOS Urnak, Mélt. MA-
TSKASI ER'SÉBET Azzonytól való Fia. Édes Anyja
pedig e' Mélt. Gróf Urnak, amaz Azzonyi Nemet meg-
ékesítő-Virtusokkal Életében díszeskedett, Mélt. Vargyasi
DÁNIEL JÁNOS Urnak, Mélt. N. Bartsai BARTSAI JU-
DIT Azzonytól való Kedves Leánya. Arra tzelezok in-
kább Sz. H. hogy meg-múttassam hogy Életére 's Halálára
nézve vólt Mó'ses.

I. Magános Életét a' mi nézi, Mó'ses Ifjuságának
idejében, a' Természeti Tudományokban gyakorlatta ön-
nön magát. Ez a' Mélt. Gróf Ur-is, minekutánna an-
nyira nevedett, hogy a' Tudományoknak meg-fogására
alkalmas lehetne, előtte tartotta Aristotelesnek ama' bölts
Mondását: *Eruditio in prosperis est ornamentum, in adversis
refugium.* A' Tudomány a' Szerentsés állapotban ékeség,
a' Szerentsétlenekben menedék hely; azért a' tiszteséges
Tudományoknak egyik fel-ékesítettett Műhelyében, a' M.
Vásárhelyi R. N. Kollegyiomban, nem tsak a' hat *Classi-
fokra* eloztatott Tudományoknak Rezeit, két ízben ritka
ferénységgel tanulta, hanem a' *Theologiában* 's *Philosophiá-
ban*-is szép elő-menetellel magát gyakorlatta. Szerette a'
Poeták Írásait, úgy hogy mikor egyéb Tudományok'
gyakorlásától meg-fünnvén, *recreálni* akarta magát, azokat
olvassa vala. Jól tudja ezeket a' kik Ötet közelebről es-
mérték, én-is ámbár tsekély voltomra méltatlan, mind-

zonítal négy Eftendőknek el-folyások alatt, Szemmel lá-
 tott 's Füllel hallott Tanú vagyok. Mó'ses Házafsági
 Életre *refolválván* magát, ISTENi igazgatásból az Igaz
 ISTENT tiftelő Jethrónak Leányát vette vólt Feleségül;
 Ez a' Mélt. Gróf Ur-is ISTEN Rendeléséből, olyan Mel-
 tóságos Uri Házból vett vólt Feleséget, a' hol az Igaz
 ISTENi Tiftélet lakozik, a' melly Uri Háznak Feje el-
 mondhatja ezt: Én és az én Három Népe tifteljük az
 URat. Mó'ses engedelmes vólt az ő Ipjának: sőt annak
 jó Tanáts-adása fzerént tselekedett, Ez a' Mélt Gróf Ur-
 is példás engedelmefféggel vifteltetett az Ő Mélt. Ipjá-
 hoz 's Napájához.

II. Közönséges Életére nézve (1.) Nem vólt külső
 Tiftviftelő mint Mó'ses [Mint hogy arra mint Sokan a'
 mostani Világban nem is áfítóz vala;] hanem mint Mó'ses
 hogy nem tsak az Izrael, hanem a' maga Háza Népe kö-
 zört; Ugy Ő-is bölts és rendes Igazgató vólt a' maga Há-
 zában. (2) Mó'ses Virtusokkal ékeskedett, nevezetelen:
 bölts, okos, ISTEN-félő 's tiftelő vólt; Ez a' Mélt Gróf
 Ur-is, ifjú lévén egy okos Ember vólt, [nem hiában
 fületett vólt Prudentius Napján] ISTEN-félő 's tiftelő
 vólt; mellynek tsalhatatlan Jelei, Tőle ISTEN Sz Letz-
 ke fegedelme által irattatott, 's az ő Huzának állapotjára
 alkalmaztatott, egy néhány rendbéli Könyörgések, mel-
 lyeket magam-is láttam. Mó'ses Atyafi fzetető felid, a' á-
 zatos Ember vólt; Mind ezek Ő benne példásképen
 fel-találtattanak.

III. Halálát a' mi nézi: (1.) Mó'ses 120 Eftendős
 korában hólt-meg; Ez a' Mélt. Gróf Ur harmadányit fem
 élt, de még is fokáig élt, mert ama' bölts mondas fe-
 rént: *Vita non quam diu, sed quam bene acta fit aestimanda.*
 Az Életet nem Singel, hanem fontal kell mérni. (2.)

❀ ❀ ❀

Mó'ses akkor holt-meg, midön így gondolkodott, hogy adajig fáradságon folytatott dolgainak láthatja kedve zérént való végét; ez a' Mélt. Gróf Ur-is akkor, midön elkezdt dolgainak jó rendel való folytatása után, reménlené azoknak kedve zérént való végét. (3.) Mó'ses ISTEN Parantsolatjából meg tudván Élete végének közelítését, el-vézi a' Földiekről elméjét, halálra ajánlya 's kézi ti magát; Ez a' Mélt. Gróf Ur-is nyavalyájának súlyoságából előre meg-érezvén Élete végének közelítését, elvette a' Földiekről elméjét, halálra ajánlotta 's buzgó Könyörgésekkel kézfittette magát. (4.) Mó'sesnek meg-múttatta ISTEN halála előtt a' Kanaán Földét; Ennek a' Mélt. Gróf Urnak-is meg-engedte Hitinek Szemeivel látni ama' Mennyei Kanaánt, a' hová Lelkére nézve immár által-is költöztette. (5.) Mó'ses az URnak Szája zérént holt-meg, a' mint a' Betüben vagon, a' honnan a' 'Sidó Mesterék azt költették: hogy ISTEN a' Mó'ses Szájához hajlott, vagy meg-tsókolta 's úgy vette magához Lelkét [noha az tsak azt jelenti, a' mint Magyar Fordításban is vagon, hogy az URnak beféde zérént holt-meg,] Ez a' Mélt. Gróf UR-is, az URnak Szája, az az meg-változhatatlan Végezése zérént holt-meg, de tsendes halállal, ISTEN a' maga Szent Kezeiben vévén Lelkét, Életének 37-dik Ektendejében, ezen folyo 1758-dik Ektendöben, Böjt-elö Hav nak 13. Napján.

Illyen Mó'sesi Okossággal, Szelídséggel, ISTENi félelemmel, Atyafiúi Szeretettel, fel-ékesíttetett Férfi vitetett-el a' halál által a' Ti Szemeitek elöl, Mélt. Gróf Ifjú Afzony, 's Mélt mind két Rézről méltán meg zomorodott Uri Rendek! Mó'ses felöl olvassuk hogy áldások kívánásokkal bútsúzott el az Izrael Népétől, 's úgy ment-el Elölök. Ez a' Mélt. Gróf UR-is, minekelötte Szeme-

itek elől el-menne, áldások' kívánásokkal bútsúzik Töletek.

I. Te Hozzád nyújtja bútsúzó Szavaít Kedves Férjed, Szivedben mélyen meg-febhedett, Mélt. Gróf Hadadi VESSELENYI KATA Ifjú Aízony! Meg-esinéri édes Férjed, hogy jó Erköltseiddel, aetatód felett való okofságiddal, gondas Gazda-Aízonyosságoddal, dízes Magad viselkedéssel, nem tsak nyúgodalmat Szerzettél vólt, hanem ékes Koronija-is vóltál Ő Nékie, úgy-is *azfi* nál vala mint Kárbunkullusnál drágább Kintsét, melly meg tetzik azokból Nevezetekből-is a' mellyekkel meg-ízólitani, ízokott vala Tégedet, nevezvén: Angyalinak, Szívének, Lelkének. Most-is, így ízólit-meg: *O animae dimidium meae.* Oh Szivemnek fele: Kedves VESSELENYI KATAM! meg-is nyitja Szívén-k Tárházár, 's kéri ISTENT azon, hogy meg-febefelett Szivedet, Mennyei Vígaízataluinak íastromival gyógyítsa; a lja-mes Szivednek az ő Felsége Ditsősé-gével meg-egvező Kívánságát, 's Ajakidnak kérését ne vonja-meg Tőled, hanem légyen Özvegyi Életednek erős Oltalma.

II. Mélt. Gróf Kis-Rhédei RHÉDEI FERENTZ Uríatska! Bóldog vala M'oses, hogy az ő *Succello*-át Jó'súét élő nyelvel oktathatá, Ez-is hogy *Praedeceffer* únak *Virtu* a-íz ízemlélhette 's nyomdokát követhett; Nem érheté ezt Édes Atyád, 's Te sem, azért ezt hagyja Tenéked Testamentomúl: *Disce Puer Virtutem ex Me verumque laborem.* Fiatskám! tanúlj Éntöllem Virtust 's valóságos munkát, Édes Atyád Könyveit 's Mankáit látván, mint meg annyi Öztönök által fel-is íerkentethetel, azokban való Magad gyakorlására, ISTEN fel-nevelvén, Oh neveljen fel-is az ISTEN! Édes Atyád Atyai Szível kívánja.

III. Mélt. L. B. Hadadi VESSELENYI FERENTZ Ur! Ditsőségesen *regnáló* Felséges Koronás KIRALY ASZSZO-

NYUNKNAK Arany Kúltsos Komornik Hive, Nemes K. Szolnok Vérmegyének, igazságot ki-Éölgáltatni Szerető Fő Ispánja, a' N. Enyedi Ref. N. Kollegyiom nagy Érdemü Fő Curatora, és Mélt. L. BARONISSA Kis-Rhédei RHEDEI 'SU'SÁNNA AÉZony, emlitem *Gratiosus* Pattonusomnak Élete' Kedves Párja, AÉZonyi Nemet meg-ékesítő Virtusoknak Atzél-tüköre! *Recognoscálja* Kedves Vötök, hogy nagy Józágot, drága Kintset, söt egy ékes Koronát aján-dékoztatok vólt O Nékie, midön Kedves Leányotokat ad-tatok vólt, Néki Feleségül; azért valamint Életében egéÉ Tíztelettel 's Engedelmeiséggel Hozzatok viléltetett, mo-standis Fiui indulattal közöni Életében, 's közelebb betegsé-gében *contestált* *Gratiátok*at, mellyért kíván Ti Reátok Menyeyei es Földi Áldásokat; el-hagyatott, Kedveseit pe-dig Atyai *Protectiotok*ba reményesen ajánlya.

IV. Mélt. Gróf Kis-Rhédei RHEDEI LÁSZLO Ur, ISTENi félelemmel, alázatoiséggel, 's több KereÉtyéni Virtusokkal Életedet ékesítő Uri Férjfi! Mélt. Gróf Kis-Rhédei RHEDEI JÁNOS Ur, az Inclit. Halleriánum Regiment-nak Vitézi Szivel bíró Fő Stráfa-Mestere! és Mélt. Gróf Kis-Rhédei RHEDEI MIHÁLY Ur, Hazánk 's az ISTEN Haza' Javára Éülettetett Uri Férjfi! nekem mind hírman Jó idötöl fogva *Gratiosus* Patronus Uram. Az igaz Atyafi-úi Szeretet örökösödék-meg Ti Nallatok, 's az ezt ked-vellő UR, parantsoljan Néktek Áldást és Életet.

V. Mélt. Gróf Kis-Rhédei RHEDEI PÁL Ur, ISTEN Házának Ékesisége, a' Hazának Jó Fia, nekem régi Jó Pa-tronus Uram! Mélt. Gróf Kis-Rhédei RHEDEI DRU'SIÁNA AÉZony, AÉZonyi Nemet meg-ékesítő Virtusokban maga-dat gyakorló Uri AÉZony! Mélt. Gróf Kis-Rhédei RHEDEI JO'SEF Ur ISTENt félö 's példás Kegyefiségü Özvegye, Mélt. Gróf BIRO KATA AÉZony! Kedves Gyermekeiddel:

✿ ✿ ✿

27. ISTEN Háza' egyik Reményével, Mélt. Gróf Kis-Rhédei RHEDEI FARKAS Urival, 's ama' Liliom módjára ékeskedő: Mélt. Kis-Rhédei RHEDEI KLÁRA Kis-Afzonyal, egyben foglal Titeket Kedves Aytátokfia Bútsuzasi-ban, minthogy a' Vérség-is egyben foglalt. Közöni igaz Atyafiságotokat, 's kívánja hogy tégye az UR Fejetekre Áldásokkal tellyes Sz. Kezeit, 's nyugtassa-meg Ti Rajtatok.

VI. Mélt. Gróf Boros-Jenői SZÉKELY LÁSZLO Ur, valóságos Grófi Virtusokkal ékeskedő Uri Férjfi! és Mélt. Gróf TOROTZKAI 'SU'SÁNNA Ifjú Afzony! mindjárt említett Mélt. Patronus Uramnak Szive 's Szeme Gyönyörüsége. Ismét: Mélt. Gróf Boros-Jenői SZÉKELY ADAM Nagy *Experientiájú* Uri Férjfi! Nem vált Vizzé Ti Reatok nézve-is az Atyafüi Vér, melly terint azzal forró Szívének, Hozzátok intéztetett Kívánása ez: Mérjen Aldást Ti Reatok, mind az Ég 's mind a' Föld.

VII. Mélt. Vargyasi DÁNIEL mind Két Ágon Szépen el terjedett Uri Familia! E' Mélt. Gróf Urnak, édes Annyáról való Kedves Véreí. Légyetek áldottak az UR-tól az Égnek Gyönyörüségével 's a' Földnek Gazdagsággal.

VIII. Nem gondolhatod, hogy feledékenségbe mentél volna Kedves Sogor Urad előtt, ISTEN Háza'. a' Háza' 's Mélt. Szüléid Nagy Reménye, Mélt. L. B. Hadadi VESSELÉNYI FARKAS Urfi! Jól tudod hogy ha Testvér Attyafia lettél volna, még sem lehet volna Szivesebb indulattal Hozzád viseltetni; mellettől ösztönöztetven, ohajtja mostanis, hogy ISTEN Ö Sz Felsége, mind a' Termézetnek 's mind a' Kegyelemnek Ajándékoból, mérjen Teneked bövséges Rézt, hogy lehets Méltóságos Familiadnak minden Virtusokkal ékeskedő Fenyé.

IX. Mélt. MATSKÁSI, BARTSAI, HALLER, NEMES, KÁLNOKI, KENDEFI, FEKETE, elágozott Uri Familiák!

E' Mélt.

E' Mélt. Gróf Urnak, Réz ézerént Atyai, Réz ézerént Anyai Ágon Kedves Atyafia! Virágozzatok mint a' Palmafak, 's nevedjetek mint a' Libánusoknak Tzedrusai, Vér ézerént való Atyátokfia Szivéből óhajtja.

X. Minden Rendü Jó akarói Baráti! E' Ti Hozzátok *charectertekhez* illendő *respectus*sal viseltetett Barátatok, Jonatháni Szível Jót kíván.

XI. Udvari hü Tselédi! Épen édes Atyátok helyett való Jó Uratoktól váltatok-meg, méltán tehát meg írathatótok 's ezt kívánhatjátok: *molliter ossa cubent*

XII. Szó fogadó Jobbágyi! *Joseph Historic.* írja, hogy midön Mó'ses a' Néphez intéztetett Utolsó Szavait elvégezte, az egész Nép siralomba merült kitsintől fogva nagyig, úgy hogy mintegy vetekedtenek egy mással, melyeknek lehetne nagyobb fomorúsága; mert a' nagyobb *aetas*nak azt gondolták-meg, minémü Elöljárójoktól föztattattanak-meg, 's azért bánkódtanak; a' kissébbek pedig azt íraták, hogy minekelötte az ő Virtusait ki-tanulhatták, 's azoknak háznait vehették volna, nálla nélkül maradtanak. Szájjátok ezeket Magatokra kitsinytől fogva nagyig hü Jobbágyok, írjátok, mert oda vagyon Jó Igazgatótok, minden igaz ügyetekben nagy Párt fogótok.

XII. Felső Közép, Alsó Rendben helyheztesett Emberektől álló Halotti Frequentia! Kik mind *Praesentia*tokkal, E' Nagy Tízteséget, ennek a' Méltóságos Gróf Urnak meg-adátok; adjon a' Menynek és Földnek URa Ti Néktek-is Fejenként e' Földön Tízteséget, a' Menybe pedig vég nélkül való Ditsöséget.

Te pedig ama' Mennyei Kanaánt Hitednek Szemeivel meg-femlélt, Lelkedre nézve oda immár

✻ ✻ ✻

által is költözött MO'SES : Méltóságos Gróf Kis - Rhédei
 RHEDEI 'SIGMOND Ur ! Testedre nézve menj-el a'
 Nebó Hegyére : Tölled még életedben ki - válastott, 's
 a' Te Szived Feléről : Méltóságos Gróf VESSELENYI
 KATADTOL , meg - hidegedett Tetemeid' nyugodal-
 mára , az Erdő Szent Györgyi Józágban lévő kies
 Hegyen , dízfesen el - kézítettett Maufoleumba ; holott
 nyugodjál mind addig , míg ama' Szent Hegyen Mó-
 'suffel 's Illyéffel bezzélet JE'SUS , a' Szent An-
 gyalokkal el - jöven , Testedet a' Földnek po-
 rából fel - támasztja , 's meg - ditsóítottett
 Lelkeddel egyesítvén , bé - kisértett
 ama' Mennyei Kanaánba.

A M E N.

